

Ústav informácií a prognóz školstva
Odbor metodiky a tvorby informácií
Oddelenie vysokého školstva

Sociálne a ekonomické podmienky života študentov denného štúdia verejných VŠ na Slovensku

(súčasť medzinárodného projektu EUROSTUDENT IV)

Zodpovedný riešiteľ: RNDr. Mária Šulanová

Riešiteľ: PhDr. Ľubomíra Srnánková

Bratislava
december 2010

Obsah

Úvod	3
1. Zameranie projektu a metodika	5
1.1. Realizácia projektu v SR	6
2. Výsledky prieskumu	7
2.1. Charakteristika súboru respondentov z hľadiska štúdia	7
2.2. Sociálno-demografická charakteristika súboru respondentov	10
2.3. Situácia študentov pred začiatkom štúdia na vysokej škole	14
2.4. Prerušenie štúdia	19
2.5. Názory a očakávania študentov ohľadne kvality študovaného programu a prípadné plány pokračovať v ďalšom štúdiu	20
2.6. Životné podmienky študentov	26
2.6.1. Spôsob bývania študentov	26
2.6.2. Finančná situácia študentov	29
2.6.2.1. Príjem študentov	29
2.6.2.2. Výdavky študentov	37
2.7. Platená práca počas semestra	41
2.7.1. Časový rozsah práce počas semestra	41
2.7.2. Práca počas prázdnin	42
2.8. Hodnotenie finančnej situácie študentov	43
2.9. Hodnotenie dôležitosti štúdia	43
2.10. Časový rozsah študijných a pracovných aktivít	44
2.10.1. Hodnotenie študijnej a pracovnej vyt'aženi študentov z hľadiska času	48
2.11. Medzinárodná mobilita	50
2.11.1. Ovládanie cudzích jazykov	50
2.11.2. Študijný pobyt na vysokej škole v zahraničí	53
2.11.3. Absolvovanie ostatných študijných aktivít v zahraničí	61
2.11.4. Vplyv potenciálnych negatívnych javov na plánovanie študijnej aktivity v zahraničí	63
3. Súhrn hlavných výsledkov prieskumu	69
4. Prílohy	
4.1. Výstupy zo spracovania údajov	

Úvod

Téma sociálnych a ekonomických podmienok života študentov vysokých škôl je zaujímavá pre viaceré segmenty spoločnosti – politikov, ktorých úlohou je riadiť veci verejné a prijímať zákony pre vytvorenie lepších podmienok pre život spoločnosti v danej krajine, občanov strednej generácie, ktorí chcú, aby ich deti dosiahli vysokoškolské vzdelanie, a samotných záujemcov o štúdium, ktorí majú ambíciu toto vzdelanie dosiahnuť a tak mať lepšie vyhliadky na profesijné uplatnenie a väčšie možnosti občianskej participácie pri spravovaní verejných záležitostí. Každá vyspelá spoločnosť by mala vytvárať podmienky, aby každý občan, či už v mladom alebo v neskoršom veku mohol dosiahnuť vysokoškolské vzdelanie, ak má na to primerané intelektové alebo umelecké vlohy. Cieľom kvalitného vzdelania nie je len získanie vedomostí a zručností v študovanej oblasti, ale aj kultivácia osobnosti, z čoho má úžitok nielen samotný absolvent vysokoškolského štúdia, ale aj spoločnosť, v ktorej žije. Je preto dôležité dbať na to, aby aj záujemcom, pochádzajúcim zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí majú potrebné schopnosti toto štúdium úspešne absolvovať, bolo umožnené čo najviac rozvíjať a kultivovať svoj potenciál na poli vzdelávania a profesijného uplatnenia.

Zisťovanie sociálnych a ekonomických podmienok života študentov prostredníctvom sociologického prieskumu umožňuje získať informácie, ktoré neposkytujú oficiálne štatistické zisťovania. Ide pritom o údaje veľmi potrebné či už z hľadiska tvorby lepšej vzdelávacej politiky alebo pre občanov, ktorých deti alebo oni sami chcú toto vzdelanie dosiahnuť. Poznanie tejto problematiky môže pomôcť politikom prijať rozhodnutia, ktoré vnesú do systému vzdelávania viac sociálnej spravodlivosti a sociálnej kohézie. Projekt *Sociálne a ekonomické podmienky života študentov verejných vysokých škôl na Slovensku* má za cieľ prispieť k hlbšiemu poznaniu súčasnej situácie študentov vysokých škôl.

Tento projekt je súčasťou európskeho projektu EUROSTUDENT IV, ktorý v súčasnosti prebieha v štvrtom cykle. Projekt je zameraný na skúmanie sociálnej dimenzie vysokoškolského vzdelávania. Získané výsledky umožnia hlbšie porovnanie a analýzu špecifických tematických okruhov v jednotlivých krajinách.

Centrálny koordinačný tím projektu je zložený z konzorcia členských organizácií viacerých krajín Európy - sú to Bulharsko, Estónsko, Nemecko, Nórsko, Rakúsko a Spojené kráľovstvo. Každému z partnerov je priradený špecifický okruh úloh. Toto konzorcium je riadené organizáciou HIS – Inštitút pre výskum vysokoškolského vzdelávania (Higher Education Information System) so sídlom v Hanoveri. Financovanie realizácie projektu na centrálnej úrovni je zabezpečené partnermi konzorcia, Európskou komisiou a Federálnym ministerstvom vzdelávania a vedy v Nemecku. Hlavnými oblasťami prieskumu sú: demografické charakteristiky študentov, prístupové cesty k terciárnemu vzdelávaniu, sociálno – ekonomické zázemie študentov, ich ubytovanie, príjem a finančná podpora študentov, výdavky, práca popri štúdiu, časový rozvrh a medzinárodná mobilita.

Do projektu EUROSTUDENT IV je zapojených 26 krajín Európy (Anglicko/Wells, Belgicko/Flámske spoločenstvo, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Gruzínsko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Malta, Nemecko, Nórsko, Poľsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovenská republika, Slovinsko, Škótsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko a Turecko). Výsledky projektu za všetky zúčastnené krajiny budú použité medzinárodnými organizáciami, ktoré sa venujú problematike vysokoškolského vzdelávania

(OECD, Európska komisia, pracovná skupina Bolonského procesu pre sociálnu dimenziu a mobilitu) a budú využiteľné aj na úrovni jednotlivých krajín pri tvorbe vzdelávacích politík a pre informovanosť občanov.

Realizácia projektu EUROSTUDENT IV je za Slovenskú republiku financovaná Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR. Predkladaná štúdia vznikla v súlade s Plánom hlavných úloh Ústavu informácií a prognóz školstva na rok 2010 a predstavuje záverečnú správu o realizácii projektu za Slovenskú republiku.

Naše úprimné poďakovanie patrí všetkým spolupracovníkom, podieľajúcim sa na realizácii jednotlivých fáz projektu, najmä študentom a akademickým pracovníkom VŠ, ktorí zabezpečili zber údajov v teréne a tiež kolegom z Ústavu informácií a prognóz školstva, ktorí participovali na tvorbe databázy údajov.

1. Zameranie projektu a metodika

Projekt EUROSTUDENT IV zhromažďuje údaje z národných prieskumov, realizovaných výskumnými inštitútmi alebo mimovládnyimi organizáciami.

Dlhodobé ciele projektu sú:

- ✚ získať a poskytnúť **informácie** o sociálnych a ekonomických podmienkach života študentov v Európe;
- ✚ vytvoriť štrukturalizovaný a štandardizovaný **monitorovací systém**, ktorý umožní identifikovať zmeny v životných podmienkach študentov;
- ✚ prostredníctvom medzinárodného porovnania **identifikovať prekážky**, ktoré bránia vytváraniu širokého a efektívneho Európskeho vysokoškolského vzdelávacieho priestoru.

Tieto ciele umožňujú naplňať ciele Lisabonskej stratégie a Bolonského procesu vytvoriť atraktívny, kompetitívny Európsky vysokoškolský vzdelávací priestor, ktorý umožní maximalizáciu osobného rozvoja jednotlivcov a ich aktivitu v spoločnosti a v ekonomike.

Prípravné práce pre realizáciu projektu začali prebiehať koncom roka 2008 a pokračovali v prvej polovici roka 2009. Tieto práce sa týkali najmä organizácie projektu, vymedzenia pojmového aparátu, tvorby dotazníka, zostavovania kritérií cieľovej skupiny respondentov, vyladovania časového harmonogramu. Diskusie medzi členskými krajinami prebiehali prostredníctvom internetovej komunikácie a pracovných skupín. Členky výskumného tímu za SR sa zúčastnili na pracovnom stretnutí riešiteľov projektu v roku 2009 v Holandsku a v roku 2010 v Českej republike a v Turecku.

Po dokončení základných metodických nástrojov začala v jednotlivých krajinách prebiehať príprava zberu údajov a v súlade s časovým harmonogramom ďalšie fázy realizácie projektu.

V záujme zabezpečenia porovnateľnosti získaných údajov sú všetky zúčastnené krajiny povinné pracovať v súlade s metodickými pokynmi hlavného koordinátora, do čoho spadá časový harmonogram realizácie jednotlivých fáz projektu, získanie údajov od určenej cieľovej skupiny respondentov použitím spoločného dotazníka s manuálom, ktorý obsahuje vysvetlenia, definície a účel jednotlivých otázok.

Pre cieľovú skupinu študentov prieskumu boli stanovené nasledujúce kritériá:

- ✚ študenti s trvalým pobytom v danej krajine;
- ✚ študenti denného aj externého štúdia;
- ✚ študenti programov na úrovni ISCED 5A vo vzdelávacích inštitúciách, umožňujúcich tento stupeň vzdelávania, ktoré sú považované v danej krajine za štandardné pre túto úroveň vzdelávania (v SR verejné vysoké školy);
- ✚ študenti bakalárskeho, magisterského programu a všetkých národných programov, korešpondujúcich s úrovňou ISCED 5A;
- ✚ študenti dištančného vzdelávania, študujúci na vysokých školách, okrem inštitúcií, zameraných výhradne pre vzdelávanie takýchto študentov.

Časový harmonogram realizácie projektu a záväzný obsah dotazníka, ktorého preklad prispôsobený na podmienky v Slovenskej republike bol použitý pri zbere údajov, obsahuje Príloha č. 4.2.

1.1. Realizácia projektu v SR

Prieskum bol realizovaný metódou dotazníkového zisťovania, cieľovou skupinou boli v súlade so stanovenými kritériami študenti študijných programov úrovne ISCED 5A denného a externého štúdia verejných vysokých škôl na Slovensku so štátnym občianstvom SR. Dotazník bol anonymný, obsahoval spolu 47 otázok, rozdelených do šiestich tematických celkov (*Študijná situácia študentov, Situácia študentov pred začatím vysokoškolského štúdia, Životné podmienky študentov, Medzinárodná mobilita študentov, Osobné údaje študentov a Rodinná situácia študentov*).

Východiskovými údajmi pre zostavenie vzorky respondentov boli štatistické údaje, uvedené v Separáte štatistickej ročenky školstva SR 2008 za vysoké školy¹. Výberovými triediacimi znakmi boli: počet študentov v rámci jednotlivých vysokých škôl, univerzitných miest, skupín študijných odborov, ročníkov štúdia a podľa pohlavia.

Zber údajov bol uskutočnený prostredníctvom anketárov, ktorými boli študenti jednotlivých fakúlt prieskumnej vzorky, väčšinu z nich tvorili členovia študentskej časti akademického senátu fakúlt alebo Študentskej rady vysokých škôl. Zber údajov bol uskutočnený v mesiacoch september až december 2009. V priebehu mesiacov november a december boli údaje z dotazníkov postupne prenesené do dátového súboru a po jeho dokončení a vyčistení boli analyticky spracované.

Počas fázy zberu údajov bolo distribuovaných spolu 4 056 dotazníkov pre študentov dennej aj externej formy štúdia na 43 fakúlt, získali sme údaje od študentov všetkých vybratých fakúlt, návratnosť bola 88 %. Do záverečného vyhodnotenia bolo použitých spolu 3 489 dotazníkov, t.j. 2,0 % z cieľovej skupiny.

Údaje obsiahnuté v tejto štúdii predstavujú záverečné spracovanie získaných údajov od študentov denného štúdia, pri ktorom sme použili metódy deskriptívnej štatistiky na prvostupňovej a druhostupňovej úrovni. Pri spracovaní údajov bol použitý štatistický program SPSS 15.0.

¹ Separát štatistickej ročenky školstva SR 2008, vysoké školy, Ústav informácií a prognóz školstva, Bratislava, 2009

2. Výsledky prieskumu

2.1. Charakteristika súboru respondentov z hľadiska štúdia

Zloženie súboru respondentov podľa vysokej školy je uvedené v tab. č. 1a, tabuľka č. 1b uvádza oficiálne štatistické údaje počtu študentov dennej formy štúdia na verejných vysokých školách v SR. Porovnaním týchto údajov je zrejme, že percentuálne zloženie prieskumného súboru za jednotlivé vysoké školy je do veľkej miery podobné ako zloženie celkovej populácie študentov – najväčší rozdiel bol v rámci Ekonomickej univerzity (2,6 %). Možno teda konštatovať, že súbor je z uvedeného hľadiska reprezentatívny, s výnimkou vysokých škôl s umeleckým zameraním, Univerzity J. Selyeho a Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie, ktoré v prieskumnej vzorke nie sú zastúpené kvôli veľmi malému počtu študentov.

Tab. č. 1a: Zloženie súboru respondentov podľa názvu vysokej školy

Názov vysokej školy	Počet	Percento (%)
Ekonomická univerzita (EU)	143	5,4
Slovenská technická univerzita (STU)	284	10,8
Trnavská univerzita (TTU)	85	3,2
Univerzita Komenského (UK)	359	13,6
Univerzita sv. Cyrila a Metoda (UCM)	102	3,9
Slovenská poľnohospodárska univerzita (SPU)	144	5,5
Univerzita Konštantína Filozofa (UKF)	165	6,3
Trenčianska univerzita A. Dubčeka (TnUAD)	101	3,8
Žilinská univerzita (ŽU)	192	7,3
Katolícka univerzita (KU)	108	4,1
Univerzita Mateja Bela (UMB)	147	5,6
Technická univerzita vo Zvolene (TU Z)	89	3,4
Prešovská univerzita (PU)	194	7,4
Technická univerzita v Košiciach (TUKE)	320	12,1
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)	201	7,6
Spolu	2 634	100,0

Tab. č. 1b: Počet študentov v dennej forme štúdia na verejných VŠ podľa názvu vysokej školy k 31.10. 2009 – len občania SR

Názov vysokej školy	Počet	Percento (%)
Ekonomická univerzita (EU)	10 379	8,0
Slovenská technická univerzita (STU)	15 470	11,9
Trnavská univerzita (TTU)	4 952	3,8
Univerzita Komenského (UK)	19 141	14,7
VŠ múzických umení (VŠMU)	849	0,7
VŠ výtvarných umení (VŠVU)	534	0,4
Univerzita sv. Cyrila a Metoda (UCM)	5 251	4,0
Slovenská poľnohospodárska univerzita (SPU)	6 653	5,1
Univerzita Konštantína Filozofa (UKF)	7 883	6,1
Univerzita J. Selyeho (UJS)	1 446	1,1
Trenčianska univerzita A. Dubčeka (TnUAD)	4 029	3,1
Žilinská univerzita (ŽU)	8 813	6,8
Katolícka univerzita (KU)	4 787	3,7
Univerzita Mateja Bela (UMB)	8 091	6,2
Akadémia umení (AU)	545	0,4
Technická univerzita vo Zvolene (TU Z)	3 127	2,4

Tab. č. 1b pokračovanie: Počet študentov v dennej forme štúdia na verejných VŠ podľa názvu vysokej školy k 31.10. 2009 – len občania SR

Názov vysokej školy	Počet	Percento (%)
Prešovská univerzita (PU)	7 215	5,5
Technická univerzita v Košiciach (TUKE)	12 995	10,0
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)	6 786	5,2
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie (UVL)	1 327	1,0
Spolu	130 273	100,0

Zdroj: Separát štatistickej ročenky školstva SR 2009, vysoké školy, Ústav informácií a prognóz školstva, 2010

Z hľadiska študovanej oblasti boli najviac zastúpení študenti spoločenských vied, podnikania a práva (30,2 %), na druhej strane najmenšie zastúpenie dosiahli študenti poľnohospodárstva a veterinárstva (1,9 %; bližšie pozri tab. č. 2).

Tab. č. 2: Študijný odbor respondentov podľa medzinárodnej klasifikácie ISCED 97 (%)

Širšie študijné odbory	Užšie študijné odbory	Počet	Percento (%)
Pedagogika	Príprava učiteľov a pedagogika	292	11,1
Pedagogika spolu		292	11,1
Humanitné vedy a umenie	Umenie	7	0,3
	Humanitné vedy	124	4,7
Humanitné vedy a umenie spolu		131	5,0
Spoločenské vedy, podnikanie, právo	Spoločenské a behaviorálne vedy	265	10,1
	Žurnalistika a informácie	72	2,7
	Podnikanie a administratíva	300	11,4
	Právo	158	6,0
Spoločenské vedy, podnikanie a právo spolu		795	30,2
Prírodné vedy, matematika, informatika	Vedy o živote	81	3,1
	Fyzikálne vedy	71	2,7
	Matematika a štatistika	31	1,2
	Informatika	216	8,2
Prírodné vedy, matematika, informatika spolu		399	15,2
Technika, spracovateľstvo, konštruktérstvo	Technika, strojárstvo, ďalšie odbory konštruktérstva a technológií	152	5,8
	Spracovateľstvo a ťažba	67	2,5
	Architektúra, staviteľstvo	293	11,1
Technika, spracovateľstvo, konštruktérstvo spolu		512	19,4
Poľnohospodárstvo, veterinárstvo	Poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	51	1,9
	Veterinárstvo	0	0
Poľnohospodárstvo, veterinárstvo spolu		51	1,9
Zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie	Zdravotníctvo	106	4,0
	Sociálne služby	163	6,2
Zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie spolu		269	10,2
Služby	Osobné služby	50	1,9
	Dopravné služby	35	1,3
	Ochrana životného prostredia	34	1,3
	Bezpečnostné služby	66	2,5
Služby spolu		184	7,0
Spolu		2 634	100,0

Približne šesť z desiatich respondentov boli ženy (58,6 %), muži tvorili necelú polovicu súboru (41,4 %). Ženy tvorili 57,2 % z celkovej populácie študentov prvého, druhého a spojeného prvého a druhého stupňa štúdia na VŠ², teda zastúpenie mužov a žien v prieskumnej vzorke bolo takmer rovnaké ako v skutočnosti. **Dominantné** zastúpenie žien sa najviac prejavilo u študentov **učiteľstva a pedagogických vied**, kde ženy tvorili až **70,2 %**, potom u študentov **zdravotníctva a sociálneho zabezpečenia (65,8 %)** a **spoločenských vied, podnikania a práva (64,7 %)**. Uvedené študijné odbory, najmä učiteľské, ostatné pedagogické a nelekárske zdravotnícke, sú do značnej miery feminizované a táto skutočnosť sa premietla aj do vzorky respondentov. **Takmer rovnaké** zastúpenie žien a mužov sme zistili u študentov **techniky, spracovateľstva a konštruktérstva (51,6 % žien a 48,4 % mužov)**. Len v oblasti **prírodných vied, matematiky a informatiky** predstavovali muži **viac ako polovicu** respondentov (55,6 %; bližšie pozri tab. č. 3).

Tab. č. 3: Zastúpenie mužov a žien z jednotlivých skupín študijných odborov podľa medzinárodnej klasifikácie ISCED 97

Skupina študijných odborov	Počet		Percento (%)	
	muži	ženy	muži	ženy
Príprava učiteľov a pedagogika	87	205	29,8	70,2
Príprava učiteľov a pedagogika spolu	87	205	29,8	70,2
Umenie	5	2	71,4	28,6
Humanitné vedy	52	72	41,9	58,1
Humanitné vedy a umenie	57	74	43,5	56,5
Spoločenské a behaviorálne vedy	81	184	30,6	69,4
Žurnalistika a informácie	20	52	27,8	72,2
Podnikanie a administratíva	117	183	39,0	61,0
Právo	63	95	39,9	60,1
Spoločenské vedy, podnikanie, právo	281	514	35,3	64,7
Vedy o živote	23	58	28,4	71,6
Fyzikálne vedy	39	32	54,9	45,1
Matematika a štatistika	13	18	41,9	58,1
Informatika	147	69	68,1	31,9
Prírodné vedy, matematika, informatika	222	177	55,6	44,4
Technika, strojárstvo, ďalšie odbory konštruktérstva a technológií	70	82	46,1	53,9
Spracovateľstvo a ťažba	46	21	68,7	31,3
Architektúra, staviteľstvo	132	161	45,1	54,9
Technika, spracovateľstvo, konštruktérstvo	248	264	48,4	51,6
Poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	21	30	41,2	58,8
Veterinárstvo	0	0	0	0
Poľnohospodárstvo, veterinárstvo	21	30	41,2	58,8
Zdravotníctvo	40	66	37,7	62,3
Sociálne služby	52	111	31,9	68,1
Zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie	92	177	34,2	65,8
Osobné služby	26	24	52,0	48,0
Dopravné služby	18	17	51,4	48,6
Ochrana životného prostredia	11	23	32,4	67,6
Bezpečnostné služby	27	39	40,9	59,1
Služby	81	103	44,0	56,0
Spolu	1 090	1 544	41,4	58,6

² Zdroj: Separát štatistickej ročenky školstva SR 2009, vysoké školy, Ústav informácií a prognóz školstva, 2010

Z hľadiska stupňa študovaného programu tvorili nadpolovičnú väčšinu študenti bakalárskeho štúdia (55,2 %), magisterský alebo inžiniersky stupeň štúdia uviedlo 44,6 % študentov a spojený program prvého a druhého stupňa štúdia do jedného celku študoval len nepatrný počet respondentov (0,2%; pozri tab. č. 4a). Oficiálne štatistické údaje sú uvedené v tab. č. 4b.

Tab. č. 4a: Zloženie súboru respondentov podľa stupňa štúdia (%)

Študijný program	Počet	Percento (%)
bakalársky	1 455	55,2
spojený prvý a druhý stupeň štúdia do jedného celku	5	0,2
magisterský alebo inžiniersky	1 174	44,6
spolu	2 634	100,0

Tab. č. 4b: Počet študentov podľa stupňa štúdia v akademickom roku 2009/2010

Stupeň štúdia	denná forma štúdia	
	Počet	Percento (%)
bakalársky	83 753	64,3
spojený prvý a druhý stupeň štúdia do jedného celku	8 150	6,3
magisterský alebo inžiniersky	38 370	29,4
spolu	130 273	100,0

Zdroj: Ústav informácií a prognóz školstva

2.2 Sociálno-demografická charakteristika súboru respondentov

Pre získanie celistvého obrazu o výberovom súbore respondentov sme skúmali niektoré ich osobné údaje: vek, materinský jazyk študentov, počet ich detí, vek najmladšieho dieťaťa, výskyt fyzického hendikepu alebo chronického ochorenia u študentov. Ohľadne ich rodičov sme ďalej skúmali najvyššie dosiahnuté vzdelanie, ekonomickú aktivitu, zamestnanie a subjektívne posúdenie ich spoločenského postavenia.

Približne 93,6 % respondentov boli vo veku od 19 do 24 rokov (bližšie pozri tab. č. 5), z čoho možno usudzovať, že väčšina z nich začala študovať na vysokej škole maximálne 5 rokov po úspešnom ukončení strednej školy.

Tab. č. 5: Vek respondentov

Vek	Percento (%)
18	0,9
19	10,2
20	15,3
21	17,0
22	18,6
23	21,0
24	11,6
25	3,2
26	1,3
27 a viac	1,0
spolu	100,0

Väčšina študentov uviedla, že ich materinským jazykom je slovenský jazyk (97,6 %). Z národnostných menšín, žijúcich na Slovensku, boli najviac zastúpení študenti s materinským jazykom maďarským (1,8 %; bližšie pozri tab. č. 6).

Tab. č. 6: Materinský jazyk študentov

Jazyk	Počet	Percento (%)
slovenský	2545	97,6
český	7	0,3
maďarský	47	1,8
rusínsky	4	0,2
ruský	3	0,1
ukrajinský	1	0,0
spolu	2607	100,0

Študenti mali dieťa alebo viacero detí len veľmi výnimočne. **Takmer všetci (99,1 %) boli zatiaľ bezdetní.** Je to do veľkej miery spôsobené tým, že ich vek bol vo väčšine prípadov nižší ako 25 rokov (bližšie pozri tab. č. 5, str. 10) a keďže študujú v dennej forme, založenie rodiny zväčša odkladajú do neskoršieho veku.

Približne **5,1 %** študentov uviedlo, že majú **nejaký fyzický alebo mentálny hendikep, chronické ochorenie alebo iné zdravotné problémy** (bližšie pozri tab. č. 7).

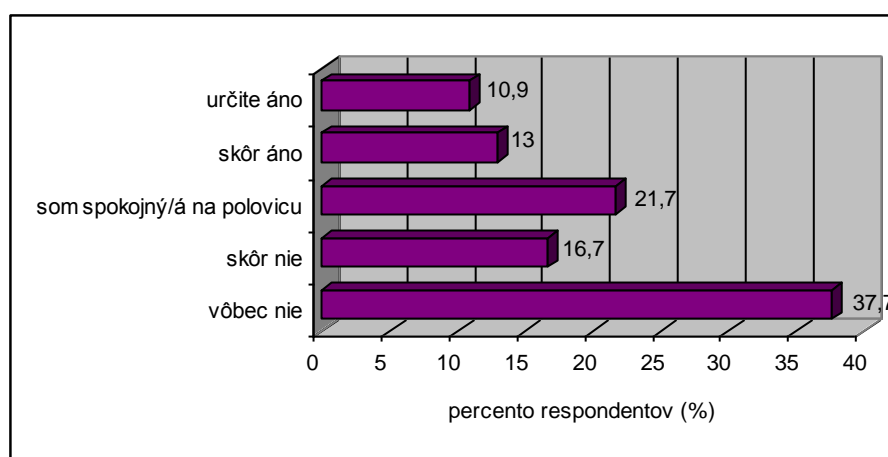
Tab. č. 7: Študenti s fyzickým, mentálnym hendikepom alebo iným ochorením

Typ hendikepu alebo ochorenia	Percento (%)
trpím chronickým ochorením	1,2
mám mentálny hendikep	0,7
mám fyzický hendikep	0,7
mám iné zdravotné problémy	3,0
nemám žiadny hendikep alebo zdravotné problémy	94,9

Pozn.: súčet percent prevyšuje 100 %, pretože študenti mohli zvoliť viacero odpovedí.

Je smutným konštatovaním, že **len približne jeden zo štyroch študentov so zdravotným hendikepom alebo závažnejším ochorením má pocit, že jeho zdravotné znevýhodnenie je primerane zohľadnené pri jeho štúdiu (23,9 %; súčet odpovedí určite áno a skôr áno)**, avšak až **približne polovica z nich vyjadrila dojem, že ich zdravotný hendikep zohľadnený nie je (54,4 %; súčet odpovedí skôr nie a vôbec nie; bližšie pozri graf č. 1)**. Pravdepodobne na väčšine vysokých škôl chýbajú bezbariérové vstupy pre telesne postihnutých študentov a nie sú pri organizácii štúdia (dostatočne) zohľadnené ani iné ďalšie obmedzenia v dôsledku ich ochorenia, čo by si žiadalo zlepšenie.

Graf č. 1: Máte pocit, že Vaše znevýhodnenie je primerane zohľadnené pri Vašom štúdiu ?

Najviac **otcov** študentov dosiahlo **stredoškolské vzdelanie s maturitou (38,6 %)**, približne **tretina z nich úspešne ukončila štúdium na terciárnej úrovni (35,7 %)**, **vo väčšine prípadov** to bolo **vysokoškolské vzdelanie (ISCED úroveň 5A a 6; 33,2 %)**. Na druhej strane učňovské alebo stredoškolské vzdelanie bez maturity dosiahlo len 19,9 % otcov študentov, teda výrazná menšina. Aj najvyšším vzdelaním matiek bolo najčastejšie **stredoškolské s maturitou (46,2 %)**, **terciárne vzdelanie dosiahlo 33,7 % z nich**, opäť **vo väčšine prípadov vysokoškolské (ISCED úroveň 5A a 6; 30,1 %)**. **Stredoškolské vzdelanie bez maturity dosiahlo 12,3 % matiek**, teda ešte výraznejšia menšina ako v prípade otcov (pozri tab. č. 8). Tieto výsledky môžu naznačovať nerovné šance v prístupe k vysokoškolskému vzdelaniu.

Tab. č. 8: Najvyššie dosiahnuté vzdelania otcov a matiek študentov (%)

Stupeň dosiahnutého vzdelania	Otec	Matka
Základné alebo neukončené základné (ISCED 1, 2)	1,0	1,5
Učňovské alebo stredoškolské bez maturity (ISCED 3C)	19,9	12,3
Stredoškolské s maturitou (ISCED 3A)	38,6	46,2
Pomaturitné kvalifikačné (druhá matura) (ISCED 4A)	3,6	5,5
Terciárne – vyššie odborné (ISCED 5B)	2,5	3,6
Terciárne – vysokoškolské (ISCED 5A)	31,3	28,4
Terciárne – získanie vedeckej hodnosti (ISCED 6)	1,9	1,7
Neviem	1,2	0,8
Spolu	100,0	100,0

Približne osem z desiatich otcov a matiek respondentov v čase zberu údajov **pracovalo (84,4 % a 84,3 %; príslušne)**, **väčšina z nich na plný úväzok (82,0 % a 80,1 %; príslušne)**. Vo väčšine rodín pracovali obidvaja rodičia (73,4 %), čo je pre rodinu z finančného hľadiska jednoznačne pozitívne. Ostatné kategórie boli zastúpené len v malej miere (pozri tab. č. 9).

Tab. č. 9: Ekonomická aktivita otcov a matiek respondentov (%)

	Otec	Matka
pracujúci/a na plný úväzok	82,0	80,1
pracujúci/a na čiastočný úväzok	2,4	4,2
nepracujúci/a, hľadajúci/a si prácu	3,3	5,2
iné (v domácnosti, na rodičovskej dovolenke, na dôchodku)	5,9	8,4
zosnulý/á	4,1	1,4
neviem	2,2	0,7
spolu	100,0	100,0

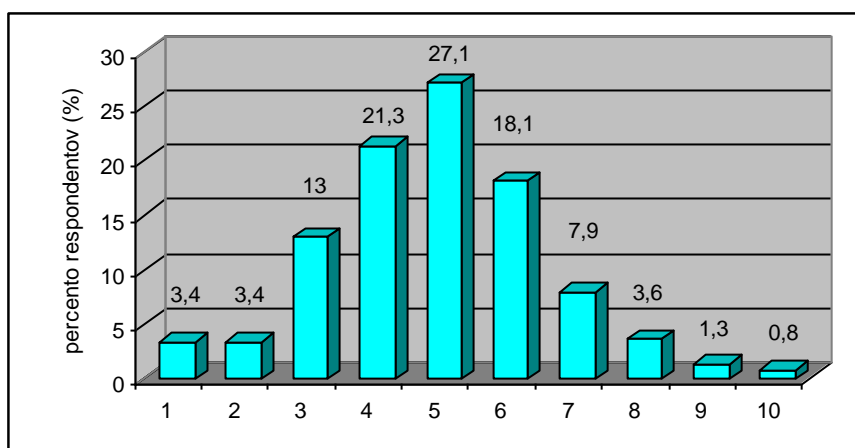
Čo sa týka zamestnania rodičov, najviac otcov pracovalo ako *remeselník alebo kvalifikovaný robotník (22,5 %)*, potom ako *technický, zdravotnícky, pedagogický alebo iný pomocný odborný pracovník (18,8 %)* a tretím najčastejšie uvádzaným zamestnaneckým statusom bol *zákonodarca, vyšší štátny úradník, vedúci alebo riadiaci pracovník (16,1 %)*. U matiek boli najviac zastúpené povolania z kategórie *technický, zdravotnícky, pedagogický a iný pomocný odborný pracovník (26,7 %)*, potom *nižší administratívny pracovník (21,3 %)* a tretím najčastejšie uvádzaným zamestnaním bol *vedecký alebo odborný duševný pracovník (15,6 %)*. Len veľmi málo otcov malo zamestnanie v kategórii *pracovník v armáde* alebo *pomocný a nekvalifikovaný pracovník (2,1 % a 1,2 % ; príslušne)*. Matky takisto len výnimočne pracovali v armáde alebo ako *kvalifikovaný pracovník v poľnohospodárstve, lesníctve alebo rybárstve*; tieto pozície sú vo všeobecnosti viac doménou mužov (0,7 % a 1,9 %; príslušne). Výsledky sú uvedené v tab. č. 10.

Tab. č. 10: Zamestnanecký status otcov a matiek respondentov (%)

	Otec	Matka
Zákonodarca, vyšší štátny úradník, vedúci alebo riadiaci pracovník	16,1	7,6
Vedecský alebo odborný duševný pracovník	10,7	15,6
Technický, zdravotnícky, pedagogický a iný pomocný odborný pracovník	18,8	26,7
Nižší administratívny pracovník	5,8	21,3
Prevádzkový pracovník v službách alebo v obchode	9,1	14,1
Kvalifikovaný pracovník v poľnohospodárstve, lesníctve alebo rybárstve	5,7	1,9
Remeselník alebo kvalifikovaný robotník	22,5	4,4
Pracovník pri obsluhu strojov a zariadení	8,0	3,9
Pomocný a nekvalifikovaný pracovník	1,2	3,8
Pracovník v armáde	2,1	0,7
Spolu	100,0	100,0

Študentov sme sa pýtali, ako by zhodnotili spoločenské postavenie svojich rodičov. Mali k dispozícii 10-bodovú škálu, pričom číslo 1 zodpovedalo vysokému spoločenskému postaveniu a číslo 10 nízkemu spoločenskému postaveniu. **Najväčšia skupina študentov** zhodnotila **spoločenské postavenie ich rodičov** ako **stredné (skupina č. 5; 27,1 %)**, **značné zastúpenie** získali **skupina č. 4 a č. 6 (21,3 % a 18,1 %; príslušne)**, ktoré sa nachádzajú bezprostredne naľavo a napravo od najpočetnejšej skupiny. Grafické znázornenie hodnotenia spoločenského statusu rodičov je veľmi podobné ako krivka normálneho rozdelenia, len skupiny na ľavej strane grafu (skupina č. 1 až č. 4) hodnotami mierne prevyšujú hodnoty skupín na pravej strane (bližšie pozri graf č. 2), teda spoločenské postavenie rodičov ohodnotila väčšina študentov ako stredné alebo vyššie (68,2 %).

Graf č. 2: Hodnotenie spoločenského postavenia rodičov študentov

Vysvetlivky: 1 – vysoké spoločenské postavenie ... 10 – nízke spoločenské postavenie

2.3. Situácia študentov pred začiatkom štúdia na vysokej škole

Približne šiesti z desiatich respondentov absolvovali ako strednú školu **gymnázium (59,8 %)**, u viac ako tretiny to bola **stredná odborná škola (34,6 %)**; bližšie pozri tab. č. 11).

Tab. č. 11: Absolvovaná stredná škola (%)

Typ školy	Percento (%)
gymnázium	59,8
SOŠ	34,6
konzervatórium	0,2
SOU s maturitou	5,4
spolu	100,0

Medzi študentmi **jednotlivých skupín študijných odborov³** sme z hľadiska **absolovanej strednej školy** zistili vecný signifikantný vzťah ($p < 0,001$; Cramerovo $V = 0,3$). Najväčší podiel **absolventov gymnázia** bol medzi študentmi **humanitných vied a umenia (79,1 %)**, **prírodných vied, matematiky a informatiky (78,7 %)**, s malým rozdielom u študentov **spoločenských vied, podnikania a práva (73,5 %)**. To mohlo byť spôsobené tým, že ide o študijné odbory, kde je veľký dôraz kladený na veľmi dobré zvládnutie rozsiahleho množstva vedomostí z teoretických predmetov, vyučovaných najmä na gymnáziu. **Strednú odbornú školu** absolvovali najmä študenti **služieb (60,1 %)** a **zdravotníctva a sociálneho zabezpečenia (59,9 %)**; bližšie pozri tab. č. 12).

³ Kvôli korektnému štatistickému spracovaniu údajov sme pri analyzovaní znaku absolvovaná stredná škola nevzali do úvahy respondentov, ktorí absolvovali konzervatórium, pretože táto skupina dosiahla veľmi malú početnosť (spolu 6).

Tab. č. 12: Študijné zameranie na VŠ vo vzťahu k absolvovanej strednej škole (%)

Širšie odbory štúdia	Absolvovaná stredná škola		
	Gymnázium	SOŠ	SOU
Pedagogika	61,9	29,8	8,3
Humanitné vedy a umenie	79,1	17,8	3,1
Spoločenské vedy, podnikanie, právo	73,5	23,2	3,3
Prírodné vedy, matematika, informatika	78,7	19,5	1,8
Technika, spracovateľstvo, konštruktérstvo	43,5	49,6	6,9
Poľnohospodárstvo, veterinárstvo	*	*	*
Zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie	31,2	59,9	8,9
Služby	32,2	60,1	7,7

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Aj medzi študentmi **jednotlivých vysokých škôl** sme z hľadiska **absolvovanej strednej školy** zistili vecný signifikantný vzťah ($p < 0,001$; Cramerovo $V = 0,3$; pozri tab. č. 13). Najväčší podiel absolventov gymnázia študovalo na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (90,5 %), s miernym rozdielom na Univerzite Komenského v Bratislave (84,4 %) a na Univerzite Cyrila a Metoda v Trnave (81,4 %). Možno teda predpokladať, že najmä na týchto vysokých školách požadovali od uchádzačov širšie teoretické vedomosti v rozsahu, vyučovanom na gymnáziu. Na druhej strane až približne dve tretiny respondentov, študujúcich na Technickej univerzite vo Zvolene a na Trenčianskej univerzite v Trenčíne, absolvovalo strednú odbornú školu (67,4 % a 64,0 %, príslušne).

Tab. č. 13: Absolvovanie jednotlivých typov strednej školy vo vzťahu k študovanej vysokej škole (%)

Mesto štúdia/vysoká škola	Absolvovaná stredná škola		
	Gymnázium	SOŠ	SOU
Bratislava	74,4	22,0	3,6
Ekonomická univerzita	75,5	23,5	1,0
Slovenská technická univerzita	57,5	39,2	3,3
Trnavská univerzita	*	*	*
Univerzita Komenského	84,4	11,5	4,2
Trnava	67,1	25,0	7,9
Slovenská technická univerzita	34,8	49,3	15,9
Trnavská univerzita	76,5	16,0	7,4
Univerzita sv. Cyrila a Metoda	81,4	15,7	2,9
Nitra	49,7	42,8	7,6
Slovenská poľnohospodárska univerzita	48,2	43,3	8,5
Univerzita Konštantína Filozofa	50,9	42,3	6,7
Trenčín	29,0	64,0	7,0
Trenčianska univerzita A. Dubčeka	29,0	64,0	7,0
Žilina	59,3	37,6	3,2
Žilinská univerzita	59,3	37,6	3,2
Ružomberok	31,1	53,8	15,1
Katolícka univerzita	31,1	53,8	15,1
Banská Bystrica	61,6	32,2	6,2
Univerzita Mateja Bela	61,6	32,2	6,2
Zvolen	23,6	67,4	9,0
Technická univerzita	23,6	67,4	9,0
Prešov	50,5	47,4	2,1
Prešovská univerzita	50,5	47,4	2,1
Košice	64,6	31,3	4,1
Ekonomická univerzita	*	*	*
Technická univerzita	51,3	42,1	6,6
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	90,5	9,0	0,5

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Väčšina respondentov (90,4 %) absolvovala maturitnú skúšku v roku 2005 až 2009 (bližšie pozri tab. č. 14).

Tab. č. 14: Rok absolvovania maturitnej skúšky

Rok	Počet respondentov	Percento (%)
1992	1	0,0
1997	2	0,1
1998	2	0,1
1999	1	0,0
2000	5	0,2
2001	19	0,7
2002	17	0,7
2003	26	1,0
2004	173	6,7
2005	629	24,4
2006	493	19,1
2007	413	16,0
2008	420	16,3
2009	377	14,6
spolu	2 578	100,0

Deviati z desiatich pokračovali v štúdiu na vysokej škole v ten istý rok, keď zmaturovali (90,0 %), približne jeden z desiatich po jednom roku (7,1 %; bližšie pozri tab. č. 15). Na druhej strane sa vyskytol prípad respondentky, ktorá začala študovať na vysokej škole 12 rokov po úspešnom absolvovaní maturitnej skúšky, čo je pre dennú formu štúdia skutočne neobvyklé.

Tab. č. 15: Počet rokov medzi úspešným ukončením štúdia na strednej škole a začiatkom (prvého) štúdia na vysokej škole

Počet rokov	Počet študentov	Percento (%)
bezprostredné pokračovanie	2313	90,0
1	182	7,1
2	30	1,2
3	15	0,6
4	14	0,5
5	3	0,1
6	5	0,2
7	3	0,1
9	2	0,1
10	1	0,0
12	1	0,0
spolu	2 569	100,0

Pred začiatkom štúdia na vysokej škole mali približne traja zo štyroch študentov skúsenosti s platenou prácou (73,2 %), pričom **viac ako polovica** uviedla, že išlo **o príležitostnú prácu** na menej ako jeden rok alebo menej ako 20 hodín týždenne (**58,5 %**). Ide o pomerne bežný jav, pretože mladí ľudia majú najmä cez letné prázdniny rôzne príležitosti zarobiť si financie, ktoré potrebujú či už na štúdium alebo osobné potreby a popri tom môžu získať prvé pracovné skúsenosti a návyky. **Približne jeden z desiatich** študentov už bol **riadne zamestnaný, podnikal alebo pracoval na živnosť** najmenej jeden rok

a najmenej 20 hodín týždenne (**7,1 %**). V tejto otázke sme medzi mužmi a ženami nezistili výrazné rozdiely: skúsenosti s platenou prácou malo 77,0 % mužov a 70,5 % žien, väčšina pracovala príležitostne (bližšie pozri tab. č. 16).

Tab. č. 16: Skúsenosti s platenou pracovnou aktivitou pred začiatkom štúdia na VŠ (%)

	celý súbor	muži	ženy
riadne zamestnanie, práca na živnosť, podnikanie	7,1	9,1	5,6
príležitostná práca	58,5	60,6	57,0
krátkodobá odborná prax	11,0	11,1	10,9
nemal/a som žiadne skúsenosti	26,8	23,0	29,5

Pozn.: Študenti mohli uviesť viacero odpovedí, preto ich súčet prevyšuje 100 %.

Študenti jednotlivých skupín študijných odborov sa výrazne nelíšili v miere skúseností s platenou prácou pred začiatkom štúdia na vysokej škole. Zreteľnejšie rozdiely sme zistili najmä u študentov zdravotníctva a sociálneho zabezpečenia, z ktorých malo riadne zamestnanie, podnikalo alebo pracovalo na živnosť 17,5 % v porovnaní so 7,1 % zo všetkých študentov denného štúdia. Príčiny tohto javu môžu byť rôzne: neprijatie na štúdium bezprostredne po absolvovaní maturity, potreba zarobiť si financie pred začiatkom štúdia na vysokej škole, vôľa alebo nevyhnutnosť získať prax v študovanom odbore a iné. Na druhej strane príležitostnú prácu malo 45,0 % z nich v porovnaní s 58,5 % zo všetkých študentov denného štúdia (pozri tab. č. 17 a tab. č. 16).

Tab. č. 17: Skúsenosti s platenou pracovnou aktivitou pred začiatkom štúdia na VŠ u študentov jednotlivých skupín študijných odborov (%)

Skupina študijných odborov	riadne zamestnanie, podnikanie, živnosť	príležitostná práca	krátkodobá odborná prax	žiadne skúsenosti
Pedagogika	5,5	60,1	6,2	29,2
Humanitné vedy a umenie	7,6	64,9	6,9	24,4
Spoločenské vedy, podnikanie, právo	6,5	63,1	8,1	24,8
Prírodné vedy, matematika, informatika	4,0	62,8	7,0	28,9
Technika, spracovateľstvo, konštruktérstvo	5,1	55,4	17,8	29,0
Poľnohospodárstvo, veterinárstvo	*	*	*	*
Zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie	17,5	45,0	14,1	26,0
Služby	8,7	50,0	19,6	24,5

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Pozn.: Študenti mohli uviesť viacero odpovedí, preto súčet v jednotlivých skupinách študijných odborov prevyšuje 100 %.

Výsledky za jednotlivé mestá a vysoké školy sú uvedené v tab. č. 18.

Tab. č. 18: Skúsenosti s platenou pracovnou aktivitou pred začiatkom štúdia na VŠ u študentov jednotlivých univerzitných miest a vysokých škôl (%)

Mesto štúdia/vysoká škola	riadne zamestnanie, podnikanie, živnosť	príležitostná práca	krátkodobá odborná prax	žiadne skúsenosti
Bratislava	5,8	62,5	9,3	24,6
Ekonomická univerzita	7,1	60,2	9,2	26,5
Slovenská technická univerzita	5,1	54,9	15,8	27,4
Trnavská univerzita	*	*	*	*
Univerzita Komenského	5,9	67,9	5,0	22,3

Tab. č. 18 pokračovanie: Skúsenosti s platenou pracovnou aktivitou pred začiatkom štúdia na VŠ u študentov jednotlivých univerzitných miest a vysokých škôl (%)

Mesto štúdia/vysoká škola	riadne zamestnanie, podnikanie, živnosť	príležitostná práca	krátkodobá odborná prax	žiadne skúsenosti
Trnava	7,1	56,7	6,7	30,2
Slovenská technická univerzita	7,2	50,7	14,5	30,4
Trnavská univerzita	6,2	49,4	1,2	43,2
Univerzita sv. Cyrila a Metoda	7,8	66,7	5,9	19,6
Nitra	6,8	59,9	13,9	22,3
Slovenská poľnohospodárska univerzita	5,6	61,8	14,6	20,1
Univerzita Konštantína Filozofa	7,9	58,2	13,3	24,2
Trenčín	6,9	70,3	11,9	14,9
Trenčianska univerzita A. Dubčeka	6,9	70,3	11,9	14,9
Žilina	2,6	72,3	24,1	16,2
Žilinská univerzita	2,6	72,3	24,1	16,2
Ružomberok	10,2	36,1	18,5	38,0
Katolícka univerzita	10,2	36,1	18,5	38,0
Banská Bystrica	9,5	60,5	6,1	25,9
Univerzita Mateja Bela	9,5	60,5	6,1	25,9
Zvolen	7,9	58,4	18,0	21,3
Technická univerzita	7,9	58,4	18,0	21,3
Prešov	17,5	51,0	7,2	26,8
Prešovská univerzita	17,5	51,0	7,2	26,8
Košice	5,3	53,5	8,7	35,2
Ekonomická univerzita	*	*	*	*
Technická univerzita	6,3	53,8	10,3	33,1
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	3,5	56,0	2,5	38,5

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Pozn.: Študenti mohli uviesť viacero odpovedí, preto súčty za jednotlivé varianty odpovedí prevyšujú 100 %.

Ak vezmeme do úvahy **rozdelenie študentov podľa kraja, z ktorého pochádzajú, v otázke skúseností s platenou prácou pred začiatkom štúdia na vysokej škole sme zistili len mierne rozdiely**, čo je z hľadiska rôznej ekonomickej situácie jednotlivých regiónov prekvapujúce, môže však ísť o pozitívne zistenie. Je to pravdepodobne spôsobené tým, že väčšina mladých ľudí, ktorí majú ambíciu študovať na vysokej škole a pochádzajú z menej prosperujúcich oblastí Slovenska, ak majú záujem pracovať, sú schopní nájsť si prácu a tak získať financie a prvé pracovné skúsenosti. Výraznejšiu odlišnosť sme zistili u študentov, pochádzajúcich z bratislavského, prešovského a košického kraja. Študenti prvej zmienenej skupiny pracovali vo väčšej miere príležitostne (69,7 % v porovnaní s 58,5 % zo všetkých študentov denného štúdia), avšak platenú krátkodobú odbornú prax uviedlo len 4,8 % z nich. Zo študentov prešovského a košického kraja nemal žiadne skúsenosti na trhu práce približne jeden z troch, zo študentov bratislavského, žilinského a trenčianskeho kraja len približne jeden z piatich (bližšie pozri tab. č. 19).

Tab. č. 19: Skúsenosti s platenou pracovnou aktivitou pred začiatkom štúdia na VŠ vo vzťahu ku kraju, z ktorého študenti pochádzajú (%)

Kraj	riadne zamestnanie, podnikanie, živnosť	príležitostná práca	krátkodobá odborná prax	žiadne skúsenosti
bratislavský	6,8	69,7	4,8	20,7
trnavský	4,1	57,2	13,4	29,4
nitriansky	7,1	56,2	15,5	24,6
trenčiansky	6,5	63,0	10,6	22,8
žilinský	8,3	61,2	13,8	21,8
banskobystrický	8,2	58,5	11,6	25,2
prešovský	8,3	53,8	8,3	32,7
košický	5,3	54,0	10,7	33,0

Pozn.: Študenti mohli uviesť viacero odpovedí, preto súčty za jednotlivé varianty odpovedí prevyšujú 100 %.

Vo vzťahu k najvyššie dosiahnutému vzdelaniu otca alebo matky študentov sme v ich skúsenostiach na trhu práce pred začiatkom štúdia na vysokej škole nezistili žiaden výrazný rozdiel (bližšie pozri tab. č. 20).

Tab. č. 20: Skúsenosti s platenou pracovnou aktivitou pred začiatkom štúdia na VŠ vo vzťahu k najvyššie dosiahnutému vzdelaniu jedného z rodičov (%)

Dosiahnuté vzdelanie	riadne zamestnanie, podnikanie, živnosť	príležitostná práca	krátkodobá odborná prax	žiadne skúsenosti
(neukončené) základné, učňovské alebo stredoškolské bez maturity	8,9	58,7	14,6	24,4
stredoškolské s maturitou	6,5	59,7	11,8	25,5
pomaturitné kvalifikačné (druhá maturita)	10,1	55,4	9,4	25,9
vyššie odborné alebo vysokoškolské	6,7	57,6	10,0	28,7

Pozn.: Študenti mohli uviesť viacero odpovedí, preto súčty za jednotlivé varianty odpovedí prevyšujú 100 %.

2.4. Prerušenie štúdia

Po absolvovaní štúdia na strednej škole deväti z desiatich respondentov vôbec neprerušili štúdium (89,2 %). Väčšina študentov vysokých škôl teda preferuje kontinuálne štúdium, čo je celkom prirodzené a má svoje výhody.

Prerušenie štúdia je pravdepodobne vnímané ako východisko pri objavení sa náročných životných okolností, napríklad finančného alebo rodinného charakteru, prípadne pri neprijatí na ďalšie štúdium. **Najväčšia skupina tak urobila v čase medzi štúdiom na strednej a vysokej škole (7,6 %)**, ostatné možnosti študenti uviedli len výnimočne (bližšie pozri tab. č. 21).

Tab. č. 21: Prerušenie vzdelávania po ukončení štúdia na strednej škole najmenej na jeden rok (%)

	Percento (%)
prerušil/a som medzi ukončením stredoškolského štúdia a začiatkom štúdia na VŠ	7,6
prerušil/a som medzi začiatkom a ukončením študijného programu na VŠ	1,4
prerušil/a som medzi absolvovaním štúdia na VŠ a opätovným začiatkom štúdia na VŠ	1,9
neprerušil/a som	89,2

Pozn.: Študenti mohli uviesť viacero odpovedí, preto ich súčet prevyšuje 100 %.

Z hľadiska študijného zamerania prerušili vzdelávanie najmä študenti zdravotníctva a sociálneho zabezpečenia (20,4 %), s malým rozdielom študenti humanitných vied a umenia (16,8 %) a pedagogiky (14,0 %). Z jednotlivých možností prerušenia dominovali takmer vo všetkých študijných skupinách študijných odborov prípady prerušenia vzdelávania medzi štúdiom na strednej a vysokej škole (bližšie pozri tab. č. 22).

Tab. č. 22: Prerušenie vzdelávania vo vzťahu k študijnému zameraniu (%)

Študijné zameranie	Prerušenie			Žiadne prerušenie
	medzi štúdiom na SŠ a VŠ	počas štúdia na VŠ	medzi štúdiom dvoch programov na VŠ	
Pedagogika	11,0	1,0	2,4	86,0
Humanitné vedy a umenie	12,2	1,5	3,1	83,2
Spoločenské vedy, podnikanie, právo	7,3	0,9	1,3	90,7
Prírodné vedy, matematika, informatika	3,0	3,0	2,0	92,0
Technika, spracovateľstvo, konštruktérstvo	5,3	1,4	0,8	92,5
Poľnohospodárstvo, veterinárstvo	*	*	*	*
Zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie	14,5	1,5	4,8	79,6
Služby	7,6	1,1	0,5	90,8

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Pozn.: Študenti mohli uviesť viacero odpovedí.

Z hľadiska vzdelania rodičov sme v tejto otázke nezistili medzi študentmi žiadnu výraznú koreláciu. Mierny rozdiel sme zaznamenali najmä v prerušení štúdia medzi strednou a vysokou školou, a to medzi študentmi, ktorých rodičia dosiahli vzdelanie v najnižšej a v najvyššej vzdelanostnej kategórii (12,2 % a 6,3 %, príslušne; bližšie pozri tab. č. 23). Tento rozdiel môže byť spôsobený tým, že študenti pochádzajúci z rodín s nižším vzdelanostným štandardom sú pravdepodobne vo väčšej miere odkázaní na zabezpečenie väčšieho množstva finančných prostriedkov na štúdium vlastnou prácou, prípadne môžu byť motivovaní aj získaním skúseností na trhu práce a väčšej rozhladenosti v praktickom živote, avšak tento jav môže byť spôsobený aj neprijatím na vysokú školu.

Tab. č. 23: Prerušenie vzdelávania vo vzťahu k najvyššie dosiahnutému vzdelaniu otca alebo matky (%)

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie otca/matky	Prerušenie			Žiadne prerušenie
	medzi štúdiom na SŠ a VŠ	počas štúdia na VŠ	medzi štúdiom dvoch programov na VŠ	
základné, učňovské alebo stredoškolské bez maturity	12,2	1,4	1,4	85,4
stredoškolské s maturitou	8,0	1,3	1,9	88,8
pomaturitné kvalifikačné (druhá maturita)	10,1	2,2	1,4	86,3
vyššie odborné alebo vysokoškolské	6,3	1,4	2,0	90,4

Pozn.: Študenti mohli uviesť viacero odpovedí.

2.5. Názory a očakávania študentov ohľadne kvality študovaného programu a prípadné plány pokračovať v ďalšom štúdiu

Požiadavky a očakávania študentov na kvalitu ich študijného programu môžu byť rôzne, záleží od ich ďalších ambícií pre profesijné uplatnenie a záujem o ich celkový osobnostný

rozvoj. Niektorí môžu mať najmä požiadavky na získavanie vedomostí a zručností v oblasti svojho študijného odboru, pre iného môže byť veľmi dôležité rozvíjanie a kultivácia celej osobnosti, nielen v jednej užšie zameranej oblasti. Uvedené dva ukazovatele sme skúmali aj u našich respondentov. Mali zhodnotiť, nakoľko dôležité sú pre nich z hľadiska ich očakávaní a reálneho naplňania počas štúdia.

Najväčšia skupina respondentov - približne polovica - uviedla, že je pre nich veľmi dôležité, aby študijný program poskytoval dobrý základ pre ich budúce profesijné uplatnenie alebo osobnostný rozvoj (57,0 %; 48,6 %; príslušne). S klesajúcou mierou dôležitosti ukazovateľov úmerne klesal počet študentov, ktorí danú odpoveď uviedli (pozri tab. č. 24). Hodnotenia, že tieto parametre sú pre nich dôležité len málo alebo vôbec, sa vyskytovali len výnimočne (3,6 %; 3,3 %; príslušne). **Možno teda konštatovať, že študentom vo všeobecnosti vo veľkej miere záleží na kvalite ich vzdelávacieho programu, čo je jednoznačne pozitívne.**

Hodnotenie študovaného programu z hľadiska **naplňania obidvoch uvedených cieľov** bolo v porovnaní s hodnotením ich dôležitosti výraznejšie odlišné: **najväčšie percento študentov uviedlo, že tieto ciele sú naplňané dobre alebo priemerne, pričom obidve tieto možnosti získali takmer rovnaké výsledky (36,5 % a 36,5 %; 36,1 % a 37,7 %; príslušne).** Tieto výsledky možno interpretovať tak, že **podľa študentov má kvalita študijných programov z hľadiska poskytovania dobrého základu pre profesijné uplatnenie aj osobnostný rozvoj vo všeobecnosti isté nedostatky, ktoré by bolo potrebné odstrániť a zároveň posilniť pozitívne charakteristiky vzdelávania na vysokých školách.**

Tab. č. 24: Kvalita študijného programu pre pracovné uplatnenie a osobnostný rozvoj – očakávania a realita (%)

Môj študijný program by mal poskytovať dobrý základ pre moje budúce pracovné uplatnenie.				
<i>Aký dôležitý je pre Vás tento cieľ ?</i>				
veľmi dôležitý	dôležitý	menej dôležitý	málo dôležitý	nie je dôležitý
57,0	28,1	11,2	3,0	0,6
<i>Ako Váš program naplňa tento cieľ ?</i>				
výborne	dobre	priemerne	slabšie	slabo
11,7	36,5	36,5	13,5	1,9
Môj študijný program by mal poskytovať dobrý základ pre môj osobnostný rozvoj.				
<i>Aký dôležitý je pre Vás tento cieľ ?</i>				
veľmi dôležitý	dôležitý	menej dôležitý	málo dôležitý	nie je dôležitý
48,6	33,6	14,6	2,7	0,6
<i>Ako Váš program naplňa tento cieľ ?</i>				
výborne	dobre	priemerne	slabšie	slabo
13,3	36,1	37,7	10,5	2,5

V hodnotení **kvality študovaného programu pre budúce profesijné uplatnenie** sme medzi jednotlivými vysokými školami a univerzitnými mestami zistili signifikantný rozdiel (pre obidve testovania bolo $p < 0,001$). Treba však pripomenúť, že ide o subjektívne hodnotenie študentov, ktoré je viac alebo menej ovplyvnené ich nárokmi a očakávaniami. Výsledky sú uvedené v tab. č. 25.

Tab. č. 25: Hodnotenie kvality študijného programu pre budúce pracovné uplatnenie podľa respondentov z jednotlivých vysokých škôl (%)

Môj študijný program by mal poskytovať dobrý základ pre moje budúce pracovné uplatnenie.				
Ako Váš program naplňa tento cieľ ?				
Mesto/vysoká škola	výborne	dobre	priemerne	slabšie/slabo
Bratislava	6,4	29,4	42,0	22,3
Ekonomická univerzita	3,1	17,3	45,9	33,7
Slovenská technická univerzita	7,5	37,1	36,6	18,8
Trnavská univerzita	*	*	*	*
Univerzita Komenského	6,7	27,9	44,3	21,2
Trnava	13,9	39,0	35,1	12,0
Slovenská technická univerzita	10,3	39,7	33,8	16,2
Trnavská univerzita	17,3	46,9	30,9	4,9
Univerzita sv. Cyrila a Metoda	13,7	32,4	39,2	14,7
Nitra	10,8	38,2	33,0	18,0
Slovenská poľnohospodárska univerzita	9,2	40,1	35,2	15,5
Univerzita Konštantína Filozofa	12,2	36,6	31,1	20,1
Trenčín	6,9	37,6	40,6	14,9
Trenčianska univerzita A. Dubčeka	6,9	37,6	40,6	14,9
Žilina	19,8	41,7	27,6	10,9
Žilinská univerzita	19,8	41,7	27,6	10,9
Ružomberok	23,4	37,4	33,6	5,6
Katolícka univerzita	23,4	37,4	33,6	5,6
Banská Bystrica	12,3	30,8	38,4	18,5
Univerzita Mateja Bela	12,3	30,8	38,4	18,5
Zvolen	15,7	34,8	29,2	20,2
Technická univerzita	15,7	34,8	29,2	20,2
Prešov	17,7	38,0	30,2	14,1
Prešovská univerzita	17,7	38,0	30,2	14,1
Košice	10,4	42,1	38,1	9,4
Ekonomická univerzita	*	*	*	*
Technická univerzita	10,0	42,8	38,4	8,8
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	10,5	44,5	37,0	8,0

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

V hodnotení **dôležitosti osobnostného rozvoja** prostredníctvom študovaného programu **aj naplňania tohto cieľa** sme medzi študentmi jednotlivých vysokých škôl zistili signifikantný rozdiel (pre obidve testovania bolo $p < 0,001$; pozri tab. č. 26 a tab. č. 27).

Tab. č. 26: Dôležitosť kvality študijného programu z hľadiska osobnostného rozvoja podľa respondentov z jednotlivých vysokých škôl (%)

Môj študijný program by mal poskytovať dobrý základ pre môj osobnostný rozvoj.				
Aký dôležitý je pre Vás tento cieľ ?				
Vysoká škola	veľmi dôležitý	dôležitý	menej dôležitý	málo dôležitý/ nie je dôležitý
Bratislava				
Ekonomická univerzita	41,2	32,0	20,6	6,2
Slovenská technická univerzita	53,3	31,3	14,5	0,9
Trnavská univerzita	*	*	*	*
Univerzita Komenského	45,5	34,1	17,0	3,4
Trnava				
Slovenská technická univerzita	37,9	42,4	18,2	1,5
Trnavská univerzita	48,1	32,1	16,0	3,7
Univerzita sv. Cyrila a Metoda	58,8	27,5	9,8	3,9

Tab. č. 26 pokračovanie: Dôležitosť kvality študijného programu z hľadiska osobnostného rozvoja podľa respondentov z jednotlivých vysokých škôl (%)

Môj študijný program by mal poskytovať dobrý základ pre môj osobnostný rozvoj.				
Aký dôležitý je pre Vás tento cieľ ?				
Vysoká škola	veľmi dôležitý	dôležitý	menej dôležitý	málo dôležitý/ nie je dôležitý
Nitra				
Slovenská poľnohospodárska univerzita	47,1	42,1	8,6	2,1
Univerzita Konštantína Filozofa	48,8	29,3	18,3	3,7
Trenčín				
Trenčianska univerzita A. Dubčeka	50,0	32,0	16,0	2,0
Žilina				
Žilinská univerzita	46,8	33,2	16,8	3,2
Ružomberok				
Katolícka univerzita	64,5	24,3	9,3	1,9
Banská Bystrica				
Univerzita Mateja Bela	60,3	28,8	7,5	3,4
Zvolen				
Technická univerzita	37,1	41,6	14,6	6,7
Prešov				
Prešovská univerzita	55,3	30,5	11,1	3,2
Košice				
Ekonomická univerzita	*	*	*	*
Technická univerzita	37,9	37,0	20,7	4,4
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	49,8	38,3	9,0	3,0

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Tab. č. 27: Hodnotenie kvality študijného programu z hľadiska osobnostného rozvoja podľa respondentov z jednotlivých vysokých škôl a univerzitných miest (%)

Môj študijný program by mal poskytovať dobrý základ pre môj osobnostný rozvoj.				
Ako Váš program naplňuje tento cieľ ?				
Mesto/vysoká škola	výborne	dobre	priemerne	slabšie/slabo
Bratislava	7,7	31,4	43,5	17,4
Ekonomická univerzita	5,2	18,6	46,4	29,9
Slovenská technická univerzita	7,5	37,4	42,5	12,6
Trnavská univerzita	*	*	*	*
Univerzita Komenského	8,1	31,6	43,6	16,8
Trnava	14,1	36,9	36,9	12,0
Slovenská technická univerzita	12,1	39,4	39,4	9,1
Trnavská univerzita	11,1	43,2	35,8	9,9
Univerzita sv. Cyrila a Metoda	17,6	30,4	36,3	15,7
Nitra	11,9	38,3	33,0	16,8
Slovenská poľnohospodárska univerzita	12,1	39,3	32,9	15,7
Univerzita Konštantína Filozofa	11,7	37,4	33,1	17,8
Trenčín	10,0	41,0	37,0	12,0
Trenčianska univerzita A. Dubčeka	10,0	41,0	37,0	12,0
Žilina	17,9	38,4	35,3	8,4
Žilinská univerzita	17,9	38,4	35,3	8,4
Ružomberok	27,1	43,0	25,2	4,7
Katolícka univerzita	27,1	43,0	25,2	4,7
Banská Bystrica	15,1	36,3	34,2	14,4
Univerzita Mateja Bela	15,1	36,3	34,2	14,4
Zvolen	15,7	33,7	37,1	13,5
Technická univerzita	15,7	33,7	37,1	13,5
Prešov	21,7	34,4	32,8	11,1
Prešovská univerzita	21,7	34,4	32,8	11,1

Tab. č. 27 pokračovanie: Hodnotenie kvality študijného programu z hľadiska osobnostného rozvoja podľa respondentov z jednotlivých vysokých škôl a univerzitných miest (%)

Môj študijný program by mal poskytovať dobrý základ pre môj osobnostný rozvoj.				
Ako Váš program napĺňa tento cieľ ?				
Mesto/vysoká škola	výborne	dobre	priemerne	slabšie/slabo
Košice	12,9	38,1	39,6	9,4
Ekonomická univerzita	*	*	*	*
Technická univerzita	12,9	35,7	41,1	10,3
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	12,4	42,8	38,3	6,5

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Čo sa týka **plánov pokračovania v ďalšom štúdiu po ukončení študovaného programu, takmer polovica respondentov by chcela pokračovať na magisterskom alebo inžinierskom stupni štúdia (45,7 %), z toho deväti z desiatich na Slovensku a jeden z desiatich v zahraničí** (pozri tab. č. 28). Najväčší podiel záujemcov o pokračovanie na druhom stupni štúdia na VŠ nie je nijako prekvapujúci, keďže uvedený stupeň štúdia je možné absolvovať len po úspešnom zvládnutí bakalárskeho študijného programu a práve touto formou študovalo najviac respondentov (55,2 %, pozri tab. č. 4a, str. 10). **Teda o pokračovanie na druhom stupni štúdia na vysokej škole prejavilo záujem osem z desiatich respondentov bakalárskeho štúdia. Záujem pokračovať v doktorandskom štúdiu prejavilo 10,6 % respondentov, teda len približne jeden zo štyroch študentov druhého stupňa štúdia alebo spojeného prvého a druhého stupňa štúdia do jedného celku (10,6 % / (44,6 % + 0,2 %)), pozri tab. č. 4a, str. 10). Približne jeden zo štyroch študentov sa zatiaľ nevedel vyjadriť (24,2 %). Z výsledkov je teda zrejmé, že približne polovica študentov chce pokračovať na niektorom stupni vysokoškolského štúdia na Slovensku (53,0 %) a 6,2 % v zahraničí.**

Tab. č. 28: Plány pokračovať v štúdiu po ukončení študovaného programu

	Percento (%)
v bakalárskom štúdiu na Slovensku	1,7
v bakalárskom štúdiu v zahraničí	0,2
v magisterskom alebo inžinierskom štúdiu na Slovensku	41,6
v magisterskom alebo inžinierskom štúdiu v zahraničí	4,1
v spojenom prvom a druhom stupni štúdia do jedného celku na VŠ na Slovensku	0,8
v spojenom prvom a druhom stupni štúdia do jedného celku na VŠ v zahraničí	0,2
v doktorandskom štúdiu na Slovensku	8,9
v doktorandskom štúdiu v zahraničí	1,7
v inom programe, ktorý tu nie je uvedený	1,3
neplánujem pokračovať v štúdiu	15,3
ešte neviem	24,2
spolu	100,0

Významným faktorom, ovplyvňujúcim ambíciu pokračovať v štúdiu v zahraničí, je veľmi dobré ovládanie aspoň jedného cudzieho jazyka, vo všeobecnosti najmä anglického alebo nemeckého. **Za hranicami Slovenska by chcelo ďalej študovať výraznejšie viac respondentov, ktorí ovládajú aspoň jeden z uvedených jazykov na veľmi dobrej úrovni (18,9 %; 18,1 %; príslušne). S nižšou úrovňou jazykovej kompetencie bol tento podiel nižší (bližšie pozri tab. č. 29 a tab. č. 30).**

Tab. č. 29: Miesto pokračovania v štúdiu na VŠ po ukončení študovaného programu vo vzťahu k úrovni ovládania anglického jazyka (%)

Ovládanie anglického jazyka	na Slovensku	v zahraničí
veľmi dobre	81,1	18,9
dobre	90,7	9,3
slabšie	95,1	4,9
slabo alebo vôbec	93,5	6,5
spolu	89,6	10,4

p <0,001

Tab. č. 30: Miesto pokračovania v štúdiu na VŠ po ukončení študovaného programu vo vzťahu k úrovni ovládania nemeckého jazyka (%)

Ovládanie nemeckého jazyka	na Slovensku	v zahraničí
veľmi dobre	81,9	18,1
dobre	89,0	11,0
slabšie	94,0	6,0
slabo	89,3	10,7
vôbec	88,3	11,7
spolu	89,6	10,4

p <0,01

Mladí ľudia, pochádzajúci z rodín s vyšším vzdelaním rodičov, častejšie vyjadrili ambíciu pokračovať v štúdiu v zahraničí. Takúto ambíciu uviedlo len 6,4 % respondentov, ktorých jeden alebo obidvaja rodičia dosiahli najviac stredoškolské vzdelanie bez maturity a 13,8 % z tých, ktorí pochádzajú z rodiny, v ktorej aspoň jeden rodič ukončil vyššiu odbornú školu alebo vysokú školu. Medzi uvedenými ukazovateľmi sme zistili štatisticky významný rozdiel na úrovni p<0,01 (bližšie pozri tab. č. 31). Jedným z dôležitých faktorov, ovplyvňujúcich takúto voľbu, môže byť finančná úroveň rodiny, z ktorej študent pochádza. Ak má totiž aspoň jeden z rodičov vysokoškolské vzdelanie, je pravdepodobné, že aj možnosti takejto rodiny pomáhať svojmu dieťaťu vo financovaní štúdia v zahraničí budú väčšie.

Tab. č. 31: Miesto pokračovania v štúdiu na VŠ po ukončení študovaného programu vo vzťahu k vzdelaniu rodičov (%)

Vzdelanie rodičov	na Slovensku	v zahraničí
základné, učňovské alebo stredoškolské bez maturity	93,6	6,4
stredoškolské s maturitou	92,3	7,7
pomaturitné kvalifikačné (druhá maturita)	91,7	8,3
vyššie odborné alebo vysokoškolské	86,2	13,8
spolu	89,6	10,4

Podiel študentov, ktorí uviedli, že majú v pláne pokračovať v štúdiu v zahraničí, dosiahol u väčšiny študijných zameraní hodnotu veľmi blízku 10 %, výraznejšie menej ich bolo medzi študujúcimi pedagogiku alebo zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie (4,3 %; 6,0 %; príslušne). Medzi týmito ukazovateľmi sme zistili signifikantný rozdiel na hladine významnosti p<0,05 (bližšie pozri tab. č. 32). Základným predpokladom úspešného štúdia v zahraničí je veľmi dobré ovládanie jazyka, v ktorom by respondent chcel alebo mohol ďalej študovať. Zistili sme, že najmä študenti humanitných vied a umenia alebo spoločenských vied, podnikania a práva (veľmi) dobre ovládajú aspoň jeden cudzí jazyk (91,6 %; 89,2 %; príslušne). Na druhej strane najmä študenti zdravotníctva, sociálneho zabezpečenia

alebo technických študijných odborov boli vo všeobecnosti v jazykovej kompetencii najslabší (bližšie pozri tab. č. 33). Teda najmä u budúcich zdravotníckych, sociálnych a technických pracovníkov môže byť prípadný nízky záujem pokračovať v štúdiu v zahraničí do istej miery spôsobený nedostatočným ovládaním cudzích jazykov.

Tab. č. 32: Miesto pokračovania v štúdiu na VŠ po ukončení študovaného programu vo vzťahu k študijnému zameraniu (%)

Širší študijný odbor	na Slovensku	v zahraničí
Pedagogika	95,7	4,3
Humanitné vedy a umenie	89,6	10,4
Spoločenské vedy, podnikanie, právo	87,5	12,5
Prírodné vedy, matematika, informatika	89,5	10,5
Technika, spracovateľstvo, konštruktérstvo	89,4	10,6
Poľnohospodárstvo, veterinárstvo	*	*
Zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie	94,0	6,0
Služby	85,2	14,8
Spolu	89,6	10,4

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov

Tab. č. 33: Najvyššia úroveň ovládania niektorého cudzieho jazyka vo vzťahu k študijnému zameraniu (%)

Širší študijný odbor	Úroveň ovládania cudzieho jazyka		
	veľmi dobre	dobře	slabšie, slabo alebo vôbec
Pedagogika	31,1	48,4	20,4
Humanitné vedy a umenie	58,5	33,1	8,5
Spoločenské vedy, podnikanie, právo	38,1	51,1	10,8
Prírodné vedy, matematika, informatika	32,2	52,4	15,4
Technika, spracovateľstvo, konštruktérstvo	21,1	53,3	25,6
Poľnohospodárstvo, veterinárstvo	*	*	*
Zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie	16,0	55,8	28,3
Služby	23,8	59,1	17,1
Spolu	30,5	51,9	17,7

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov
p < 0,001

2.6. Životné podmienky študentov

2.6.1. Spôsob bývania študentov

Čo sa týka životných podmienok študentov, skúmali sme, ako majú zabezpečené bývanie počas semestra, ako sú spokojní so svojim ubytovaním, výšku ich príjmov a výdavkov z hľadiska zdroja financií, spokojnosť s ich finančnou situáciou, pracovanie počas semestra a prázdnin a bežný týždenný časový harmonogram pre študijné a pracovné aktivity.

Najväčšia skupina študentov - takmer **polovica** - bývala počas semestra **na internáte (46,7 %)**. Približne **štyria z desiatich** bývali **v spoločnej domácnosti s rodičmi (38,7 %)** a **14,7 %** študentov bývalo **v inom type** (prechodného) bývania, či už **v podnájme, prenájme, prípadne vo vlastnom byte alebo dome**.

Približne **jeden z desiatich respondentov** uviedol, že **býva s partnerom alebo manželom (8,2 %)**, výnimočne **s dieťaťom alebo deťmi (0,4 %)** a **4,6 % respondentov** uviedlo, že **bývajú sami**.

V spôsobe bývania sa študenti jednotlivých univerzitných miest signifikantne líšili ($p < 0,001$). Veľké rozdiely sme zistili vo všetkých troch skupinách – u bývajúcich v spoločnej domácnosti s rodičmi, na internáte aj v podnájme, prenájme alebo vlastnom byte či dome. Najväčší podiel **bývajúcich v spoločnej domácnosti s rodičmi** sme zaznamenali u trenčianskych študentov (66,3 %), zo značným rozdielom u nitrianskych, zvolenských a trnavských študentov (50,2 %; 49,4 % a 48,4 %; príslušne). V každom z týchto univerzitných miest tvorili bývatelia u rodičov najväčšiu skupinu (bližšie pozri tab. č. 34). **Na internáte** bývali najmä košickí, bratislavskí a žilinskí študenti (60,1 %; 53,6 % a 53,4 %; príslušne). **V inom type ubytovania** bývali najmä ružomberskí, banskobystrickí a trnavskí študenti (34,3 %; 29,9 % a 27,4 %; príslušne), čo sa môže zdať na prvý pohľad prekvapujúce. Približne 19,3 % z týchto respondentov bývalo s partnerom/partnerkou alebo manželom/manželkou, prípadne s dieťaťom/deťmi (1,3 %) a práve voľba žiť v partnerskom alebo manželskom zväzku mohla spôsobiť u veľkej časti z nich, že sa postarali o samostatné bývanie. Väčšina z nich však uviedla, že býva s inou osobou, teda pravdepodobne so spolužiakmi, kamarátmi (77,3 %), prípadne sami (5,3 %). U nich mohla byť voľba bývať samostatne spôsobená tým, že nedostali ubytovanie na internáte alebo inou príčinou.

Tab. č. 34: Spôsob bývania počas semestra u študentov jednotlivých univerzitných miest (%)

Mesto štúdia	u rodičov	na internáte	v podnájme, prenájme, vlastnom byte/dome
Bratislava	32,2	53,6	14,2
Trnava	48,4	24,2	27,4
Nitra	50,2	35,9	13,9
Trenčín	66,3	27,7	5,9
Žilina	38,7	53,4	7,9
Ružomberok	30,6	35,2	34,3
Banská Bystrica	29,3	40,8	29,9
Zvolen	49,4	33,7	16,9
Prešov	36,6	50,0	13,4
Košice	33,7	60,1	6,2
Spolu	38,7	46,7	14,7

Najviac respondentov všetkých univerzitných miest pochádzalo z kraja, kde študovali na vysokej škole, hoci tento podiel bol medzi jednotlivými mestami značne odlišný (bližšie pozri tab. č. 35a). Uvedené zistenie platí aj obrátene: **respondenti väčšinou študovali na vysokej škole v kraji, z ktorého pochádzajú** - výnimku tvoril trenčiansky a prešovský kraj, v prípade banskobystrického kraja bol podiel respondentov dvoch najviac zastúpených univerzitných miest úplne rovnaký (bližšie pozri tab. č. 35b). V prípade obidvoch uvedených testovaní sme medzi znakmi zistili vecný signifikantný vzťah (pre obidve bolo Cramerovo $V = 0,440$).

Tab. č. 35a: Zloženie vzorky respondentov podľa mesta štúdia a kraja, z ktorého pochádzajú (%)

Mesto štúdia	Kraj, z ktorého študenti pochádzajú								
	BA	TT	NR	TN	ZA	BB	PO	KE	Spolu
Bratislava	30,3	9,1	10,6	11,5	13,9	9,7	8,9	6,1	100,0
Trnava	13,6	35,2	8,0	8,4	12,0	7,2	9,2	6,4	100,0
Nitra	2,0	8,2	55,6	9,9	8,6	7,2	5,6	3,0	100,0
Trenčín	3,0	10,1	2,0	58,6	13,1	6,1	3,0	4,0	100,0
Žilina	1,1	2,7	4,8	14,4	62,6	7,5	3,7	3,2	100,0
Ružomberok	0,9	1,9	2,8	5,6	52,3	9,3	20,6	6,5	100,0
Banská Bystrica	0,0	0,0	6,8	9,5	22,4	44,2	9,5	7,5	100,0
Zvolen	2,2	2,2	10,1	7,9	6,7	60,7	6,7	3,4	100,0
Prešov	0,5	0,5	0,5	1,6	5,7	4,7	59,4	27,1	100,0
Košice	0,0	0,0	0,5	0,5	2,5	5,5	40,7	50,2	100,0
Spolu	9,7	7,4	11,4	9,4	15,3	11,3	19,0	16,5	100,0

Vysvetlivky: BA – bratislavský kraj, TT – trnavský kraj, NR – nitriansky kraj, TN – trenčiansky kraj, ZA – žilinský kraj, BB – banskobystrický kraj, PO – prešovský kraj, KE – košický kraj
 $p < 0,001$

Tab. č. 35b: Zloženie vzorky respondentov podľa mesta štúdia a kraja, z ktorého pochádzajú (%)

Mesto štúdia	Kraj, z ktorého študenti pochádzajú							
	BA	TT	NR	TN	ZA	BB	PO	KE
Bratislava	80,6	31,4	23,9	31,3	23,3	22,1	12,1	9,5
Trnava	13,5	45,4	6,7	8,5	7,5	6,1	4,7	3,7
Nitra	2,4	12,9	56,9	12,2	6,5	7,5	3,4	2,1
Trenčín	1,2	5,2	0,7	23,6	3,3	2,0	0,6	0,9
Žilina	0,8	2,6	3,0	11,0	29,3	4,8	1,4	1,4
Ružomberok	0,4	1,0	1,0	2,4	14,0	3,4	4,5	1,6
Banská Bystrica	0,0	0,0	3,4	5,7	8,3	22,1	2,8	2,6
Zvolen	0,8	1,0	3,0	2,8	1,5	18,4	1,2	0,7
Prešov	0,4	0,5	0,3	1,2	2,8	3,1	23,1	12,1
Košice	0,0	0,0	1,0	1,2	3,5	10,5	46,2	65,3
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vysvetlivky: BA – bratislavský kraj, TT – trnavský kraj, NR – nitriansky kraj, TN – trenčiansky kraj, ZA – žilinský kraj, BB – banskobystrický kraj, PO – prešovský kraj, KE – košický kraj
 $p < 0,001$

Medzi typom ubytovania a spokojnosťou s ním sme takisto zistili vecný signifikantný vzťah ($p < 0,001$; Cramerovo $V = 0,382$). Vo všeobecnosti **boli najviac spokojní bývajúcí v spoločnej domácnosti s rodičmi – približne dvaja z troch vyjadrili veľkú spokojnosť (68,8 %) a 19,9 % miernu spokojnosť**, nespokojní sa vyskytli len výnimočne (3,3 %). Vysoká miera spokojnosti je pri tomto type bývania celkom prirodzená, keďže mladí ľudia majú doma zväčša uspokojivo zabezpečené svoje materiálne potreby a vo väčšine prípadov aj menej povinností v súvislosti s chodom domácnosti v porovnaní s ich spolužiakmi, nebývajúcimi u rodičov, a tak svoj čas môžu vo väčšej miere venovať osobným povinnostiam a záľubám. **Bývajúcí na internáte zväčša zvolili odpoveď ani spokojní ani nespokojní (29,9 %) alebo skôr spokojní (29,0 %)**, nespokojný bol približne jeden zo štyroch (25,8 %). Približne **traja zo štyroch** respondentov bývajúcich **v podnájme, prenájme alebo vo vlastnom byte/dome boli veľmi spokojní (48,4 %)**, prípadne **skôr spokojní (28,3 %)**. Aj keď vo väčšine týchto prípadov išlo pravdepodobne o prechodný typ ubytovania, jeho podmienky sú podľa výsledkov pre väčšinu študentov vyhovujúce, čo je pozitívne. Výsledky sú uvedené v tab. č. 36.

Tab. č. 36: Spokojnosť s ubytovaním podľa jeho typu (%)

Miera spokojnosti	Typ ubytovania		
	u rodičov	na internáte	podnájom, prenájom alebo vlastné bývanie
veľmi spokojný/á	68,8	15,3	48,4
skôr spokojný/á	19,9	29,0	28,3
ani spokojný/á ani nespokojný/á	8,1	29,9	15,6
skôr nespokojný/á	2,0	17,9	6,6
veľmi nespokojný/á	1,3	7,9	1,1
spolu	100,0	100,0	100,0

2.6.2. Finančná situácia študentov

Rozhodujúcim indikátorom sociálnych a ekonomických podmienok života študentov je ich finančná situácia. Kvôli získaniu celistvého obrazu sme skúmali výšku ich príjmov aj výdavkov. Keďže spôsob bývania je faktorom, ktorý výrazným spôsobom ovplyvňuje finančnú náročnosť života študentov, budeme osobitne brať do úvahy **študentov, bývajúcich u rodičov** a osobitne **študentov, nebývajúcich počas semestra u rodičov**. Čo sa týka štatistického vyhodnotenia kvantitatívnych ukazovateľov finančnej situácie, za smerodajné považujeme **mediánové hodnoty**, uvádzame však aj hodnoty aritmetického priemeru, smerodajnej odchýlky a percentylové rozdelenie zistených hodnôt.

2.6.2.1. Príjem študentov

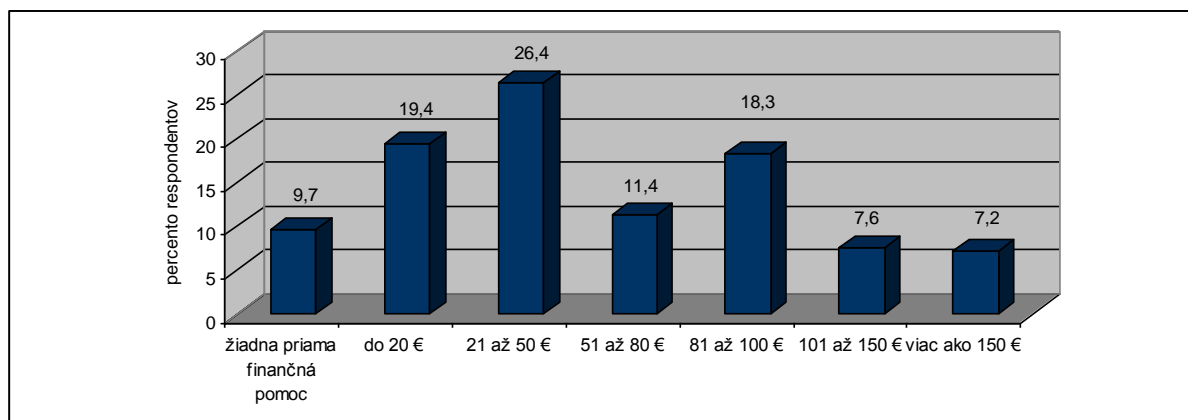
Príjmy študentov sme z hľadiska zdroja financií hodnotili v týchto štyroch kategóriách: **financie od rodičov, príp. partnera/manžela, pomoc zo štátnych zdrojov** (vo forme študentského grantu, štipendia alebo pôžičky), **príjem z vlastnej práce počas semestra, úver z banky alebo od zamestnávateľa a iný zdroj** (najčastejšie boli uvádzané financie od starých rodičov, iných príbuzných alebo sirotsky dôchodok). **Výsledky sa týkajú časového obdobia jeden mesiac.**

Prevažná väčšina študentov (**90,4 %**) uviedla, že ich **rodičia priamo finančne podporujú**, teda dávajú im financie v hotovosti. Je to celkom prirodzené, pretože študenti denného štúdia majú vo všeobecnosti značne limitované možnosti zaobstaráť si financie vlastnou prácou a sú teda na pomoc od rodičov vo väčšej alebo menšej miere odkázaní. Len **4,8 % študentov dostávalo financie od partnera/partnerky, resp. manžela/manželky**. Súvisí to pravdepodobne s tým, že len približne jeden z desiatich respondentov žil v spoločnej domácnosti s partnerom/partnerkou, resp. manželom/manželkou (8,2 %), avšak tieto dva faktory sa navzájom nemusia podmieňovať. **Približne 8,7 % študentov nedostávalo financie ani od rodičov ani od partnera/partnerky.**

Priamu finančnú pomoc od rodičov dostávalo približne deväť z desiatich študentov, **bývajúcich počas semestra v spoločnej domácnosti s rodičmi (90,3 %)**. **Mediánová hodnota tejto podpory bola 50,0 €** (aritmetický priemer = 68,1 €; smerodajná odchýlka = 66,4 €; bližšie pozri graf č. 3 a tab. č. 37). Smerodajná odchýlka takmer dosiahla hodnotu aritmetického priemeru, uvedená skupina študentov bola teda charakteristická veľkou variabilitou uvedeného ukazovateľa, čo bolo pravdepodobne spôsobené viacerými ďalšími

charakteristikami sociálno-ekonomickej situácie študenta a jeho rodičov, ide napríklad o príjem rodičov, príjem študenta z vlastnej práce popri štúdiu, zo štipendia apod.

Graf č. 3: Priama finančná pomoc od rodičov – bývajúci počas semestra u rodičov (€)

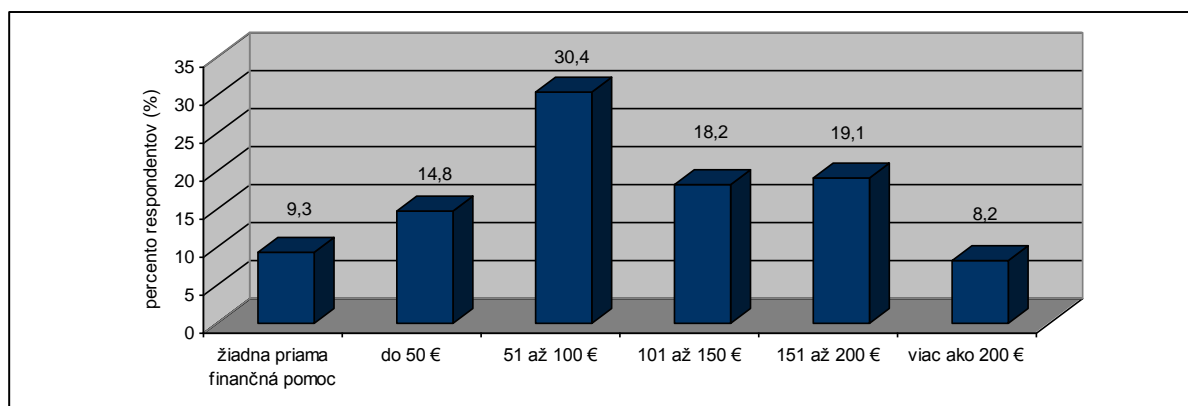

Tab. č. 37: Priama finančná pomoc od rodičov – percentilové rozdelenie - bývajúci počas semestra u rodičov (€)

Percentily	10	3,8
	20	20,0
	30	30,0
	40	40,0
	50	50,0
	60	70,0
	70	100,0
	80	100,0
	90	150,0
	100	500,0

U študentov, ktorí počas semestra **nebývali u rodičov**, bola **mediánová hodnota priamej finančnej pomoci od rodičov 100,0 €** (aritmetický priemer = 117,5 €, smerodajná odchýlka = 83,2 €). **Najväčšiu skupinu tvorili respondenti, ktorí dostávajú od rodičov podporu vo výške medzi 51,0 € až 100,0 € (30,4 %)**. Ďalej vznikli dve takmer rovnako veľké skupiny študentov, dostávajúce sumu v rozsahu **151,0 € až 200,0 € (19,1 %)** a **101,0 € až 150,0 € (18,2 %)**. Výsledky sú znázornené v grafe č. 4 a v tab. č. 38.

Graf č. 4: Priama finančná pomoc od rodičov – nebývajúci počas semestra u rodičov (€)

Tab. č. 38: Priama finančná pomoc od rodičov – percentilové rozdelenie - nebývajúci počas semestra u rodičov (€)

Percentily	10	10,0
	20	50,0
	30	80,0
	40	100,0
	50	100,0
	60	130,0
	70	150,0
	80	200,0
	90	200,0
	100	700,0

Porovnaním mediánovej hodnoty finančnej pomoci od rodičov obidvoch skupín je zrejmé, že študenti, **nebývajúci u rodičov, dostávali vo všeobecnosti o 50 € viac ako ich spolužiaci, ktorí aj počas semestra bývali u rodičov.** Výška tejto sumy bola u väčšiny respondentov, nebývajúcich u rodičov, výraznejšie posunutá do vyšších hodnôt.

Tab. č. 39: Medián priamej finančnej pomoci od rodičov u študentov jednotlivých univerzitných miest (€)

Mesto štúdia	Spôsob bývania počas semestra	
	u rodičov	mimo domácnosti rodičov
Bratislava	50,0	145,0
Trnava	80,0	100,0
Nitra	50,0	100,0
Trenčín	26,5	*
Žilina	50,0	100,0
Ružomberok	*	80,0
Banská Bystrica	*	100,0
Zvolen	*	*
Prešov	42,5	100,0
Košice	47,5	100,0

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Tab. č. 40: Medián priamej finančnej pomoci od rodičov u študentov jednotlivých skupín študijných odborov (€)

Skupina študijných odborov	Spôsob bývania počas semestra	
	u rodičov	mimo domácnosti rodičov
Pedagogika	50,0	110,0
Humanitné vedy a umenie	*	100,0
Spoločenské vedy, podnikanie, právo	50,0	130,0
Prírodné vedy, matematika, informatika	50,0	100,0
Technika, spracovateľstvo, konštruktérstvo	60,0	100,0
Poľnohospodárstvo, veterinárstvo	*	*
Zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie	40,0	80,0
Služby	50,0	100,0
Spolu	50,0	100,0

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov

Iba približne **jeden z desiatich respondentov (12,0 %)** uviedol, že dostáva financie **zo štátnych zdrojov, určených pre študentov**, teda zo študentského **grantu, pôžičky** alebo **štipendia**. **Takmer všetci z nich poberali štipendium (11,1 %)**, len **nepatrné množstvo študentov uviedlo, že poberá študentskú pôžičku (0,8 %) alebo má príjem**

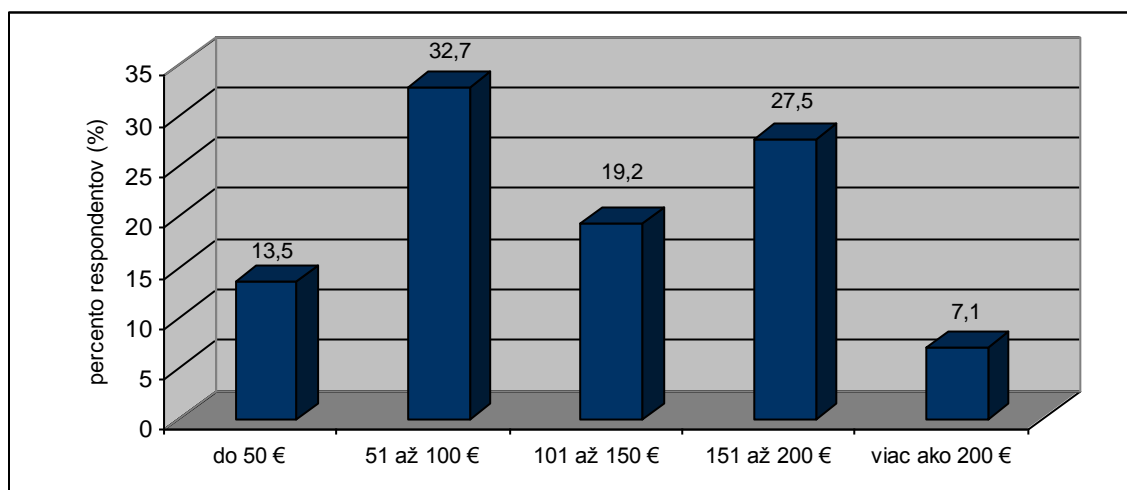
zo študentského grantu (0,3 %). Podrobnejšie výsledky za poberanie štipendií sú uvedené v tabuľke č. 41.

Tab. č. 41: Poberanie štipendia

Typ štipendia	Percento respondentov (%)
sociálne	7,5
motivačné	2,9
prospechové	2,0
mimoriadne	0,2
bližšie neuvedené	0,7
bližšie neuvedené	0,9
spolu	11,1

Mediánová hodnota sociálneho štipendia bola 120,0 €⁴ (aritmetický priemer = 126,0 €, smerodajná odchýlka = 59,8 €). Najväčšia skupina študentov dostávala sociálne štipendium v rozpätí 51,0 € až 100,0 € mesačne (32,7 %), pre druhú najväčšiu skupinu to bola suma v rozpätí 151 € až 200 € (27,5 %; bližšie pozri graf č. 5 a tab. č. 42).

Graf č. 5: Výška sociálneho štipendia

Tab. č. 42: Poberanie sociálneho štipendia - percentilové rozdelenie (€)

Percentily	10	50,0
	20	77,3
	30	95,5
	40	100,0
	50	120,0
	60	150,0
	70	160,0
	80	180,0
	90	200,0
	100	260,0

⁴ Do tohto hodnotenia sme započítali len poberateľov sociálneho štipendia, ktorí nedostávali motivačné štipendium (99,6 % zo súboru poberateľov štipendia).

Schválenie poberania sociálneho štipendia závisí od viacerých faktorov, jedným z nich je príjem spoločne posudzovaných osôb⁵. Z výsledkov prieskumu vyplýva, že sociálne štipendium poberalo značne vyššie percento študentov, u ktorých ani jeden z rodičov nepracoval na plný úväzok (21,7 %, bližšie pozri tab. č. 43). Z toho vyplýva, že tieto rodiny sú najmä z ekonomického hľadiska skutočne v menej priaznivej situácii ako rodiny, kde obidvaja rodičia pracujú na plný úväzok. Spomedzi študentov, u ktorých aspoň jeden z rodičov bol zosnulý, dostávalo sociálne štipendium 13,6 %, teda menej ako vo vyššie zmienenej skupine, čo je pravdepodobne do istej miery spôsobené vdovským a sirotským štátnym príspevkom, ktoré tieto rodiny poberajú. Výšku schváleného sociálneho štipendia u obidvoch uvedených skupín sme kvôli nedostatočnému počtu poberateľov tejto štátnej finančnej pomoci nepovažovali za spoľahlivý údaj. Možno však predpokladať, že bude vo všeobecnosti vyšší ako v prípade študentov, u ktorých obidvaja rodičia pracovali na plný úväzok, pretože u tých bola mediánová hodnota sociálneho štipendia 100,0 € na jeden mesiac a u všetkých poberateľov to bolo 120,0 €.

Tab. č. 43: Poberanie sociálneho štipendia vo vzťahu k ekonomickej aktivite rodičov

	Percento poberajúcich štipendium (%)	Mediánová hodnota štipendia (€)
obidvaja rodičia pracovali na plný úväzok	4,3	100,0
obidvaja rodičia pracovali na čiastočný úväzok alebo nepracovali a hľadali si prácu alebo boli na starobnom/invalidnom dôchodku, na materskej dovolenke apod.	21,7	*
aspoň jeden rodič bol zosnulý	13,6	*

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Z hľadiska študijného zamerania sme v poberaní sociálneho štipendia zistili štatisticky významný rozdiel ($p < 0,001$). Túto finančnú pomoc poberali najmä študenti pedagogiky a zdravotníctva, sociálne zabezpečenia (15,0 % a 12,2 %; príslušne). Najmenší podiel poberateľov tohto štipendia bol medzi respondentmi humanitného a spoločenskovedného zamerania (2,8 % a 3,4 %; príslušne, bližšie pozri tab. č. 44).

Tabuľka č. 44: Podiel poberateľov sociálneho štipendia spomedzi študentov jednotlivých študijných zameraní

Skupina študijných odborov	Percento (%)
Pedagogika	15,0
Humanitné vedy a umenie	2,8
Spoločenské vedy, podnikanie, právo	3,4
Prírodné vedy, matematika, informatika	7,9
Technika, spracovateľstvo, konštruktérstvo	9,2
Poľnohospodárstvo, veterinárstvo	*
Zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie	12,2
Služby	6,3
Spolu	7,5

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

⁵ bližšie pozri Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky z 19. septembra 2008, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 102/2006 Z. z. o priznávaní sociálneho štipendia študentom vysokých škôl.

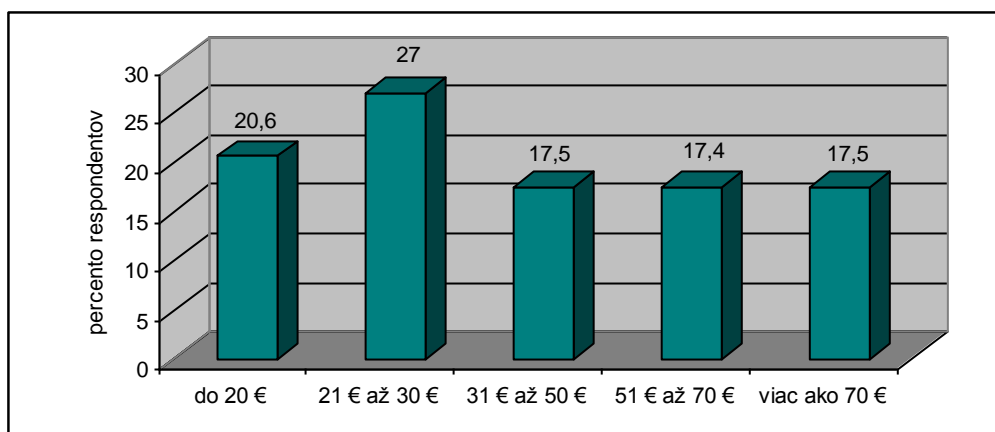
Podiel poberateľov sociálneho štipendia sa signifikantne líšil aj medzi študentmi jednotlivých univerzitných miest ($p < 0,001$). Túto priamu finančnú pomoc zo štátnych zdrojov poberali najmä **ružomerskí študenti (19,1 %)**. Spomedzi študujúcich v **Banskej Bystrici, Zvolene, Prešove a Košiciach** poberal sociálne štipendium približne jeden z desiatich (bližšie pozri tab. č. 45). Podľa výsledkov, uvedených v tab. č. 35a, str. 28, v týchto mestách študujú najmä mladí ľudia, pochádzajúci zo stredného alebo východného Slovenska. Tieto výsledky teda poukazujú na to, že ekonomická situácia rodín z týchto oblastí je menej priaznivá, čo je v súlade s celkovou hospodárskou situáciou týchto oblastí, vyznačujúcich sa celkovo nižšími príjmami a väčšou mierou nezamestnanosti ako v západnej časti Slovenska.

Tabuľka č. 45: Podiel poberateľov sociálneho štipendia spomedzi študentov jednotlivých univerzitných miest

Mesto štúdia	Percento (%)
Bratislava	4,7
Trnava	4,9
Nitra	4,7
Trenčín	4,9
Žilina	2,6
Ružomberok	19,1
Banská Bystrica	10,8
Zvolen	11,9
Prešov	13,2
Košice	10,1
celý súbor	7,5

Mediánová hodnota motivačného štipendia bola **33,0 €** na jeden mesiac (aritmetický priemer = 55,7 €; smerodajná odchýlka = 51,2 €). Približne jeden zo štyroch študentov dostával túto štátnu finančnú pomoc v rozpätí 21 € až 30 € (27,0 %). Rozdelenie poberateľov motivačného štipendia podľa jeho výšky je uvedené v grafe č. 6.

Graf č. 6: Výška motivačného štipendia

Splatný úver z banky, od zamestnávateľa alebo z iného komerčného zdroja uviedlo len nepatrné množstvo respondentov (0,6 %).

Zárobok z práce popri štúdiu je ďalší zdroj príjmu značnej skupiny študentov, tejto téme sa podrobnejšie venujeme v kapitole 2.7., str. 41.

Úspory ako ďalší zdroj financií, ktorý majú študenti voľne k dispozícii, uviedla približne **štvrtina respondentov (26,7 %)**. Vezmúc do úvahy len tých študentov, ktorí takýto zdroj financií majú, jeho **mediánová hodnota** bola **40,0 €** (aritmetický priemer = 69,3 €; smerodajná odchýlka = 88,0 €). Podiel študentov jednotlivých vysokých škôl, majúcich úspory, bol signifikantne rozdielny ($p < 0,01$; bližšie pozri tab. č. 46).

Tab. č. 46: Podiel študentov z jednotlivých vysokých škôl majúcich úspory ako jeden zdroj príjmu voľne k dispozícii

Vysoká škola	Percento (%)
Ekonomická univerzita (EU)	29,9
Slovenská technická univerzita (STU) - Bratislava	21,3
Univerzita Komenského (UK)	23,2
Trnavská univerzita (TTU)	37,5
Slovenská technická univerzita (STU) - Trnava	31,7
Univerzita sv. Cyrila a Metoda (UCM)	16,5
Slovenská poľnohospodárska univerzita (SPU)	39,0
Univerzita Konštantína Filozofa (UKF)	26,6
Trenčianska univerzita A. Dubčeka (TnUAD)	34,6
Žilinská univerzita (ŽU)	29,1
Katolícka univerzita (KU)	24,7
Univerzita Mateja Bela (UMB)	26,5
Technická univerzita vo Zvolene (TU Z)	41,5
Prešovská univerzita (PU)	22,6
Technická univerzita v Košiciach (TUKE)	23,5
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)	24,3

Približne **5,6 % respondentov** uviedlo, že má financie aj **z iného zdroja**, najmä od starých rodičov, sirotský prípadne invalidný dôchodok, sociálne dávky, financie zo športovania, rodičovský príspevok apod.

Mediánová hodnota celkového mesačného príjmu študentov, bývajúcich počas semestra u rodičov, bola **130,0 €** (aritmetický priemer = 177,5 €; smerodajná odchýlka = 149,2 €; bližšie pozri tab. č. 47).

Tab. č. 47: Percentilové rozdelenie celkového príjmu študentov, bývajúcich u rodičov (€)

Percentily	10	35,0
	20	60,0
	30	90,0
	40	105,0
	50	130,0
	60	160,0
	70	200,0
	80	280,0
	90	361,0
	100	1200,0

Mediánová hodnota celkového mesačného príjmu študentov, nebývajúcich počas semestra u rodičov, bola **200,0 €** (aritmetický priemer = 230,2 €; smerodajná odchýlka = 167,1 €; bližšie pozri tab. č. 48).

Tab. č. 48: Percentilové rozdelenie celkového príjmu študentov, nebývajúcich u rodičov (€)

Percentily	10	80,0
	20	100,0
	30	150,0
	40	165,6
	50	200,0
	60	220,0
	70	260,0
	80	300,0
	90	400,0
	100	1800,0

Celkový príjem študentov jednotlivých univerzitných miest, nebývajúcich počas semestra u rodičov, je uvedený v tab. č. 49. Jednoznačne **najvyšší príjem** sme zistili **u bratislavských študentov (295,0 €)**. Na jednej strane je to pravdepodobne spôsobené tým, že v hlavnom meste sú ceny tovarov a služieb vo všeobecnosti najvyššie. Na druhej strane sú tu jednoznačne najväčšie možnosti popri štúdiu pracovať a tak získať skúsenosti na trhu práce a zároveň zlepšiť svoju finančnú situáciu, čo využíva väčšina študentov (64,4 %; bližšie pozri tab. č. 61, str. 42). U študentov všetkých univerzitných miest strednej alebo východnej časti Slovenska sme zistili celkový príjem nižší ako 200,0 €, nízky bol najmä u ružomerských, košických a banskobystrických študentov. V týchto mestách študujú najmä mladí ľudia zo strednej alebo východnej časti Slovenska, kde je všeobecne menej priaznivá hospodárska situácia, čo ovplyvňuje aj pracovné príležitosti a ekonomickú situáciu študentov a ich rodín (bližšie pozri tab. č. 35a, str. 28).

Tab. č. 49: Celkový mesačný príjem študentov jednotlivých univerzitných miest - nebývajúcich u rodičov (€)

Mesto štúdia	Medián	Aritmetický priemer	Smerodajná odchýlka
Bratislava	295,0	321,4	203,9
Trnava	200,0	240,5	158,2
Nitra	200,0	221,0	145,8
Trenčín	*	*	*
Žilina	180,0	188,8	107,0
Ružomberok	140,0	148,3	103,9
Banská Bystrica	151,3	170,5	93,8
Zvolen	*	*	*
Prešov	170,0	210,9	166,1
Košice	150,0	172,0	114,3
Spolu	200,0	230,2	167,1

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Z hľadiska študijného zamerania mali najvyšší celkový príjem študenti spoločenskovedného, prírodovedného a technického zamerania (bližšie pozri mediánové hodnoty príjmu v tab. č. 50). Na druhej strane najnižší príjem sme zistili u respondentov zdravotníckeho zamerania a služieb. Výška príjmu je ovplyvnená rôznymi faktormi, ako je finančná situácia rodiny študentov, pracovanie popri štúdiu, čo sa odvíja od množstva študijných povinností, motivácie pracovať, charakteru regiónu, kde bývajú počas semestra, prípadne ochoty uskromniť sa.

Tab. č. 50: Celkový príjem respondentov jednotlivých študijných zameraní – nebývajúcí u rodičov (€)

Skupina študijných odborov	Medián	Aritmetický priemer	Smerodajná odchýlka
Pedagogika	170,0	191,9	107,1
Humanitné vedy a umenie	180,0	214,4	152,1
Spoločenské vedy, podnikanie, právo	215,5	256,6	174,5
Prírodné vedy, matematika, informatika	200,0	247,9	188,1
Technika, spracovateľstvo, konštruktérstvo	200,0	233,1	171,3
Poľnohospodárstvo, veterinárstvo	*	*	*
Zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie	150,0	192,5	173,6
Služby	160,0	184,3	105,4
Spolu	200,0	230,2	167,1

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Zistili sme rozdiel aj medzi celkovým príjmom študentov prvého a druhého stupňa štúdia. **Stredná hodnota** tohto ukazovateľa bola v prípade študentov **bakalárskeho študijného programu 150,0 €** a u študentov **magisterského alebo inžinierskeho programu 200,0 €** (bližšie pozri tab. č. 51).

Tab. č. 51: Celkový príjem študentov prvého a druhého stupňa štúdia (€)

		Stupeň štúdia	
		bakalársky	magisterský, inžiniersky
Medián		150,0	200,0
Aritmetický priemer		192,1	230,7
Smerodajná odchýlka		153,8	168,9
Percentily	10	50,0	70,0
	20	80,0	100,0
	30	100,0	130,0
	40	130,0	160,0
	50	150,0	200,0
	60	200,0	230,0
	70	220,0	280,0
	80	280,0	332,4
	90	364,0	444,0
	100	1800,0	1460,0

2.6.2.2. Výdavky študentov

Študenti, bývajúci počas semestra **v spoločnej domácnosti s rodičmi**, minuli **najvyššiu sumu financií na stravu, odevy, hygienické potreby a kozmetiku (40,0 €)**. To je celkom prirodzené, pretože väčšina z nich za ubytovanie nemusí platiť a ostatné položky sú vo všeobecnosti menej finančne náročné. **Bývajúcí na internáte, v podnájme alebo vo vlastnom byte/dome** minuli najväčšiu a zároveň rovnako veľkú sumu na **ubytovanie (50,0 €)** a tiež **stravu, odevy, hygienické potreby a kozmetiku (50,0 €)**. Na aktivity voľného času, cestovné a komunikačné prostriedky minuli obidve skupiny rovnaké množstvo financií (20,0 €). Výdavky na študijný materiál vo všeobecnosti nepredstavovali veľkú finančnú záťaž. Výsledky za jednotlivé položky sú uvedené v tab. č. 52 a tab. č. 53.

Tab. č. 52: Výška mesačných výdavkov študentov – bývajúci v spoločnej domácnosti s rodičmi (€)

	Medián	Aritmetický priemer	Smerodajná odchýlka
Životné náklady			
ubytovanie + dodatočné výdavky spojené s bývaním	0,0	3,0	23,0
strava, odevy, hygienické potreby a kozmetika	40,0	58,7	78,9
aktivity voľného času	20,0	36,8	54,2
cestovné	20,0	28,0	44,7
poplatky za zdravotnícke služby a lieky	0,0	6,1	12,4
komunikácia (telefonovanie, internet)	20,0	21,6	22,1
starostlivosť o deti	0,0	2,5	23,3
iné platby (poistenie, splácanie dlhu, starostlivosť o zvierata, cigarety atď.)	0,0	19,1	51,7
Výdavky spojené so štúdiom			
zápisné do ročníka, školné	3,3	7,7	27,0
príspevky študentským organizáciám, spolkom apod.	0,0	0,5	6,0
študijný materiál (knihy, fotokópie, DVD atď.)	6,7	11,9	15,6
iné poplatky	0,0	2,1	23,1

Tab. č. 53: Výška mesačných výdavkov študentov – bývajúci na internáte, v podnájme, vo vlastnom byte/dome (€)

	Medián	Aritmetický priemer	Smerodajná odchýlka
Životné náklady			
ubytovanie + dodatočné výdavky spojené s bývaním	50,0	64,9	59,8
strava, odevy, hygienické potreby a kozmetika	50,0	64,6	50,9
aktivity voľného času	20,0	27,2	33,1
cestovné	20,0	26,5	24,5
poplatky za zdravotnícke služby a lieky	0,0	5,9	16,9
komunikácia (telefonovanie, internet)	20,0	19,7	19,4
starostlivosť o deti	0,0	1,7	20,6
iné platby (poistenie, splácanie dlhu, starostlivosť o zvierata, cigarety atď.)	0,0	12,7	29,5
Výdavky spojené so štúdiom			
zápisné do ročníka, školné	4,3	9,7	34,6
príspevky študentským organizáciám, spolkom apod.	0,0	1,0	3,9
študijný materiál (knihy, fotokópie, DVD atď.)	10,0	13,4	16,3
iné poplatky	0,0	2,2	14,2

Mediánová hodnota celkovej sumy výdavkov študentov, bývajúcich počas semestra u rodičov, predstavovala 144,2 € mesačne (aritmetický priemer = 197,1 €; smerodajná odchýlka = 215,3 €) a u bývajúcich na internáte, v podnájme alebo vo vlastnom byte/dome to bolo 215,0 € (aritmetický priemer = 250,3 €; smerodajná odchýlka = 147,9 €; bližšie pozri tab. č. 54).

Tab. č. 54: Percentilové rozdelenie celkových výdavkov študentov podľa toho, či bývali počas semestra u rodičov alebo nie (€)

		bývajúci u rodičov	nebývajúci u rodičov
Percentily	10	64,0	124,9
	20	87,2	146,0
	30	107,3	168,6
	40	125,0	190,3
	50	144,2	215,0
	60	171,5	243,3
	70	211,1	278,3
	80	267,8	330,0
	90	365,7	408,4
	100	4 421,0	1 871,7

Čo sa týka celkovej výšky výdavkov študentov jednotlivých univerzitných miest, u bývajúcich na internáte, v podnájme alebo vo vlastnom byte/dome sme zistili väčšiu variabilitu ako v prípade bývajúcich v spoločnej domácnosti s rodičmi. To môže byť do istej miery spôsobené tým, že študenti nebývajúci u rodičov si zväčša samostatne zabezpečujú značný podiel svojich životných nákladov financovaním v hotovostnej forme a teda výška ich celkových výdavkov viac odráža výšku cien tovarov a služieb mesta, kde bývajú. Študenti bývajúci u rodičov majú zväčša veľkú časť svojich nákladov financovaných priamo od rodičov a teda za ne nemusia platiť samostatne. **U oboch skupín mali najväčšie výdavky bratislavskí študenti** a najmenšie študenti univerzitných miest strednej časti Slovenska (bližšie pozri tab. č. 55 a tab. č. 56), čo je pravdepodobne aspoň do istej miery spôsobené všeobecne najvyššími cenami, ale aj najväčšími pracovnými možnosťami v Bratislave a nižšími cenami a menšími pracovnými príležitostami vo východnej a najmä v strednej časti Slovenska.

Tab. č. 55: Výška celkových výdavkov študentov jednotlivých univerzitných miest – bývajúci rodičov (€)

Mesto štúdia	Medián	Aritmetický priemer	Smerodajná odchýlka
Bratislava	178,3	220,8	156,0
Trnava	151,5	200,2	179,1
Nitra	138,3	177,9	146,7
Trenčín	133,0	242,8	580,4
Žilina	125,0	139,8	85,1
Ružomberok	*	*	*
Banská Bystrica	*	*	*
Zvolen	*	*	*
Prešov	148,7	238,2	214,2
Košice	133,3	180,7	150,6
Spolu	144,2	197,1	215,3

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Tab. č. 56: Výška celkových výdavkov študentov jednotlivých univerzitných miest – nebývajúcí u rodičov (€)

Mesto	Medián	Aritmetický priemer	Smerodajná odchýlka
Bratislava	294,2	324,3	166,3
Trnava	242,7	256,7	112,0
Nitra	203,8	233,5	138,9
Trenčín	*	*	*
Žilina	172,5	190,2	97,8
Ružomberok	165,7	181,6	83,8
Banská Bystrica	179,3	227,4	200,7
Zvolen	*	*	*
Prešov	189,7	232,3	151,9
Košice	188,7	212,8	108,6
Spolu	215,0	250,3	147,9

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Aj pri porovnaní výšky celkových výdavkov študentov rôznych skupín študijných odborov sme zistili väčšiu variabilitu u nebývajúcich u rodičov, čo opäť možno zdôvodniť tým, že títo študenti si väčšinu svojich nákladov zabezpečujú samostatne z financií, ktoré majú k dispozícii v hotovosti a teda ich výdavky viac odzrkadľujú cenovú variabilitu v jednotlivých oblastiach a mestách Slovenska. Výška výdavkov však do veľkej miery závisí od finančných možností študentov, ich životného štýlu apod. (bližšie pozri tab. č. 57 a tab. č. 58).

Tab. č. 57: Výška celkových výdavkov respondentov jednotlivých skupín študijných odborov – bývajúcí u rodičov (€)

Skupina študijných odborov	Medián	Aritmetický priemer	Smerodajná odchýlka
Pedagogika	151,7	175,2	111,9
Humanitné vedy a umenie	*	*	*
Spoločenské vedy, podnikanie, právo	155,7	217,9	278,2
Prírodné vedy, matematika, informatika	130,0	160,1	121,2
Technika, spracovateľstvo, konštruktérstvo	147,8	183,1	160,6
Poľnohospodárstvo, veterinárstvo	*	*	*
Zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie	127,3	200,0	218,5
Služby	140,0	216,8	188,9
Spolu	144,2	197,1	215,3

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Tab. č. 58: Výška celkových výdavkov respondentov jednotlivých skupín študijných odborov – nebývajúcí u rodičov (€)

Skupina študijných odborov	Medián	Aritmetický priemer	Smerodajná odchýlka
Pedagogika	189,7	206,9	91,6
Humanitné vedy a umenie	224,7	258,6	214,2
Spoločenské vedy, podnikanie, právo	240,0	271,9	151,1
Prírodné vedy, matematika, informatika	217,3	248,8	137,4
Technika, spracovateľstvo, konštruktérstvo	227,0	262,1	145,9
Poľnohospodárstvo, veterinárstvo	*	*	*
Zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie	184,0	230,2	152,6
Služby	200,0	236,2	173,0
Spolu	215,0	250,3	147,9

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

2.7. Platená práca počas semestra

2.7.1. Časový rozsah práce počas semestra

Približne polovica študentov uviedla, že počas semestra pracovali, či už **príležitostne (27,8 %)** alebo **vo väčšej alebo menšej miere počas celého semestra (20,7 %)**. Podľa výsledkov prieskumu **nepracovala približne polovica** respondentov (**51,6 %**) a teda ani nemala žiadny príjem z vlastnej práce.

Časový rozsah práce počas semestra bol u študentov rôzneho študijného zamerania významne rozdielny ($p < 0,001$). **Pravidelnú alebo príležitostnú prácu** mali najmä študenti **spoločenských vied, podnikania, práva (55,3 %), služieb (52,7 %) a prírodných vied, matematiky a informatiky (49,6 %**; pozri tab. č. 59). **Nepracovali** najmä študenti **zdravotníctva a sociálneho zabezpečenia (61,2 %)**. Skúmali sme, či existuje korelácia medzi týmito výsledkami a počtom hodín, venovaných študijným aktivitám, či už na fakulte alebo v domácom prostredí. Práve študenti spoločenskovedného, prírodovedného zamerania alebo služieb venovali študijným aktivitám menej hodín ako študenti ostatných študijných odborov (25,0; 27,0 a 26,4; príslušne). Respondenti zdravotníckeho alebo sociálneho zamerania strávili v bežnom týždni uvedenými aktivitami priemerne 30,5 hodín (bližšie pozri tab. č. 60). Z týchto výsledkov vyplýva, že pracovanie počas semestra a rozsah študijných aktivít spolu pravdepodobne súvisia a čím študent investuje viac času do štúdia, tým menej času pracuje.

Tab. č. 59: Časový rozsah platenej práce počas semestra u študentov jednotlivých skupín študijných odborov (%)

Skupina študijných odborov	pracujem pravidelne	pracujem príležitostne	nepracujem
Pedagogika	16,2	27,8	56,0
Humanitné vedy a umenie	16,0	27,5	56,5
Spoločenské vedy, podnikanie, právo	27,5	27,8	44,7
Prírodné vedy, matematika, informatika	24,6	25,1	50,4
Technika, spracovateľstvo, konštruktérstvo	16,0	27,5	56,4
Poľnohospodárstvo, veterinárstvo	*	*	*
Zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie	14,6	24,3	61,2
Služby	16,8	35,9	47,3
Spolu	20,7	27,8	51,5

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Tab. č. 60: Počet hodín, venovaných študijným aktivitám za jeden týždeň u študentov jednotlivých študijných odborov

Skupina študijných odborov	Aritmetický priemer
Pedagogika	29,2
Humanitné vedy a umenie	30,7
Spoločenské vedy, podnikanie, právo	25,0
Prírodné vedy, matematika, informatika	27,0
Technika, spracovateľstvo, konštruktérstvo	32,1
Poľnohospodárstvo, veterinárstvo	*
Zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie	30,5
Služby	26,4
Spolu	28,3

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Študenti jednotlivých univerzitných miest sa významne líšili v časovom rozsahu chodenia do práce, čo mohlo zahŕňať brigádnickú prácu, normálne zamestnanie pravdepodobne na čiastočný úväzok, príp. inú formu pracovnej činnosti ($p < 0,001$; pozri tab. č. 61). **Pravidelne pracovali** najmä **bratislavskí študenti (37,9 %)**. Naopak **vôbec nepracovali** najmä **ružomerskí a banskobystrickí študenti (74,8 % a 69,2 %; príslušne)**. Tieto výsledky možno zdôvodniť najmä výrazne odlišnou hospodárskou situáciou týchto regiónov, čo sa premieta do pracovných príležitostí pre ľudí s ukončeným vzdelaním a takisto pre študentov. Na druhej strane nie všetci študenti sú po finančnej stránke odkázaní na prácu popri štúdiu, resp. radšej dajú prednosť svojim záľubám, koníčkum, dobročinným alebo iným spoločenským aktivitám.

Tab. č. 61: Časový rozsah práce u študentov jednotlivých univerzitných miest (%)

Mesto štúdia	pracujem pravidelne	pracujem príležitostne	nepracujem
Bratislava	37,9	26,5	35,6
Trnava	19,1	29,1	51,8
Nitra	19,4	40,1	40,5
Trenčín	20,8	29,7	49,5
Žilina	13,5	22,4	64,1
Ružomberok	4,7	20,6	74,8
Banská Bystrica	10,3	20,5	69,2
Zvolen	13,5	33,7	52,8
Prešov	13,4	23,2	63,4
Košice	13,5	27,3	59,3
Spolu	20,7	27,8	51,6

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

2.7.2. Práca počas prázdnin

V priebehu posledného kalendárneho roka pracovali počas prázdnin približne **traja zo štyroch študentov (74,9 %)**. To na jednej strane odzrkadľuje ich aktívny prístup k získavaniu financií vlastnou prácou počas dlhšieho obdobia voľna, čím získajú aj nové pracovné skúsenosti, prípadne aj praktické schopnosti alebo vedomosti, čo je jednoznačne pozitívne. Z **regionálneho hľadiska** nepracovali najmä študenti pochádzajúci z košického kraja (34,0 %; bližšie pozri tab. č. 62).

Tab. č. 62: Práca počas prázdnin v priebehu posledného kalendárneho roka podľa kraja, z ktorého študenti pochádzajú (%)

Kraj	pracoval/a som	nepracoval/a som
bratislavský	80,0	20,0
trnavský	77,2	22,8
nitriansky	78,9	21,1
trenčiansky	77,1	22,9
žilinský	79,9	20,1
banskobystrický	74,3	25,7
prešovský	72,2	27,8
košický	66,0	34,0

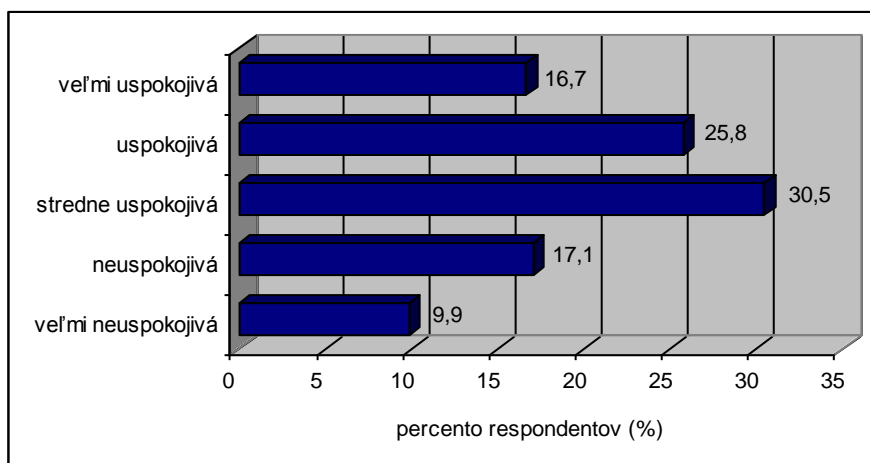
Približne **štyria z desiatich študentov pracovali počas semestra aj prázdnin (43,8 %)**, **traja z desiatich** pracovali iba **cez prázdniny (31,1 %)**, **dvaja z desiatich**

nepracovali vôbec (20,5 %) a iba výnimočne sa vyskytli študenti, ktorí pracovali iba počas semestra (4,6 %).

2.8. Hodnotenie finančnej situácie študentov

Viac ako polovica respondentov ohodnotila svoju finančnú situáciu ako **stredne uspokojivú alebo uspokojivú (56,3 %)**. Na druhej strane približne **jeden zo štyroch študentov** uviedol, že jeho finančná situácia je **(veľmi) neuspokojivá (27,0 %)**; bližšie pozri graf č. 7). Aj keď ide o subjektívne hodnotenie, s klesajúcim príjmom vo všeobecnosti klesala aj spokojnosť s finančnou situáciou (pozri tab. č. 63).

Graf č. 7: Hodnotenie finančnej situácie

Tab. č. 63: Hodnotenie finančnej situácie vo vzťahu k celkovému finančnému príjmu

	Celkový mesačný príjem v hotovosti (€)		
	Medián	Aritmetický priemer	Smerodajná odchýlka
veľmi uspokojivá	200,0	240,4	170,4
uspokojivá	180,0	222,5	188,3
stredne uspokojivá	160,0	194,3	137,9
neuspokojivá	160,0	198,0	160,5
veľmi neuspokojivá	153,8	184,4	125,3
spolu	170,0	209,1	161,7

2.9. Hodnotenie dôležitosti štúdia

Pre **nadpolovičnú väčšinu** respondentov je **ich štúdium dôležitejšie ako iné aktivity (58,7 %)**, približne **jedna tretina** ho považuje za **rovnako dôležité (36,2 %)** a len **výnimočne** ho študenti považujú za **menej dôležité ako ich ostatné aktivity (5,1 %)**.

Študenti jednotlivých vysokých škôl sa v uvedenom znaku signifikantne líšili ($p < 0,05$; bližšie pozri tab. č. 64).

Tab. č. 64: Dôležitosť štúdia v porovnaní s inými aktivitami (%)

Vysoká škola	Stupeň dôležitosti		
	dôležitejšie	rovnako dôležité	menej dôležité
Bratislava			
Ekonomická univerzita	56,1	33,7	10,2
Slovenská technická univerzita	57,1	38,6	4,3
Trnavská univerzita	*	*	*
Univerzita Komenského	59,6	35,6	4,8
Trnava			
Slovenská technická univerzita	58,0	36,2	5,8
Trnavská univerzita	63,0	35,8	1,2
Univerzita sv. Cyrila a Metoda	52,9	38,2	8,8
Nitra			
Slovenská poľnohospodárska univerzita	54,9	36,8	8,3
Univerzita Konštantína Filozofa	56,4	37,6	6,1
Trenčín			
Trenčianska univerzita A. Dubčeka	63,4	32,7	4,0
Žilina			
Žilinská univerzita	61,5	34,4	4,2
Ružomberok			
Katolícka univerzita	60,2	38,9	0,9
Banská Bystrica			
Univerzita Mateja Bela	61,6	35,6	2,7
Zvolen			
Technická univerzita	44,9	43,8	11,2
Prešov			
Prešovská univerzita	62,2	32,6	5,2
Košice			
Ekonomická univerzita	*	*	*
Technická univerzita	53,6	41,7	4,7
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	69,2	27,4	3,5

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

2.10. Časový rozsah študijných a pracovných aktivít

Čo sa týka časového rozvrhu, našu pozornosť sme zamerali na skúmanie, koľko času študenti strávili na vyučovaní, osobným štúdiom a platenou prácou počas bežného týždňa v priebehu semestra.

Najväčšia skupina respondentov uviedla, že na vyučovaní v škole strávila 16 až 20 hodín (29,5 %), druhá najväčšia skupina bola na prednáškach, seminároch a cvičeniach 11 až 15 hodín (24,1 %). Detailnejšie výsledky sú uvedené v tab. č. 65.

Tab. č. 65: Čas strávený na vyučovaní počas bežného týždňa semestra

Počet hodín	Percento (%)
do 10 hodín	12,9
11 – 15 hodín	24,1
16 – 20 hodín	29,5
21 – 25 hodín	20,5
26 – 30 hodín	8,1
viac ako 30 hodín	4,9
spolu	100,0

V priemere najviac času strávili na vyučovaní študenti zdravotníctva a sociálneho zabezpečenia (21,2 hodín), potom technických a pedagogických študijných odborov (19,4 hodín a 19,0 hodín; príslušne). U prvej uvedenej skupiny sme zistili aj najvyššiu hodnotu smerodajnej odchýlky, čo znamená najväčšiu variabilitu tohto ukazovateľa. Naopak najmenej času boli na vyučovaní študenti spoločenských vied, podnikania, práva resp. prírodných vied, matematiky a informatiky (16,3 hodín a 16,5 hodín; príslušne). Uvedené výsledky pravdepodobne do istej miery súvisia s počtom povinných vyučovacích hodín, ale aj s postojom študentov k účasti na nepovinných hodinách, teda napríklad na prednáškach. Výsledky sú uvedené v tab. č. 66.

Tab. č. 66: Čas strávený na vyučovaní počas bežného týždňa u študentov jednotlivých skupín študijných odborov (hod.)

Skupina študijných odborov	Aritmetický priemer	Smerodajná odchýlka	Štandardná chyba priemeru
Pedagogika	19,0	6,3	0,4
Humanitné vedy a umenie	18,3	6,5	0,6
Spoločenské vedy, podnikanie, právo	16,3	6,0	0,2
Prírodné vedy, matematika, informatika	16,5	7,0	0,4
Technika, spracovateľstvo, konštruktérstvo	19,4	7,5	0,3
Poľnohospodárstvo, veterinárstvo	*	*	*
Zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie	21,2	10,0	0,6
Služby	18,6	6,3	0,5
Spolu	18,0	7,2	0,1

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Výsledky za jednotlivé vysoké školy sú uvedené v tab. č. 67.

Tab. č. 67: Čas strávený na vyučovaní počas bežného týždňa u študentov jednotlivých vysokých škôl a miest (hod.)

Mesto/vysoká škola	Aritmetický priemer	Smerodajná odchýlka	Štandardná chyba priemeru
Bratislava	15,9	6,9	0,3
Ekonomická univerzita	13,6	4,9	0,5
Slovenská technická univerzita	17,9	7,9	0,6
Trnavská univerzita	*	*	*
Univerzita Komenského	15,3	6,4	0,4
Trnava	17,2	5,8	0,4
Slovenská technická univerzita	18,0	6,4	0,8
Trnavská univerzita	17,0	5,7	0,6
Univerzita sv. Cyrila a Metoda	16,8	5,5	0,6
Nitra	17,5	5,9	0,3
Slovenská poľnohospodárska univerzita	18,4	5,2	0,4
Univerzita Konštantína Filozofa	16,6	6,4	0,5
Trenčín	16,2	6,4	0,7
Trenčianska univerzita A. Dubčeka	16,2	6,4	0,7
Žilina	20,5	7,1	0,5
Žilinská univerzita	20,5	7,1	0,5
Ružomberok	20,0	6,9	0,7
Katolícka univerzita	20,0	6,9	0,7
Banská Bystrica	20,1	6,4	0,5
Univerzita Mateja Bela	20,1	6,4	0,5

Tab. č. 67 pokračovanie: Čas strávený na vyučovaní počas bežného týždňa u študentov jednotlivých vysokých škôl a miest (hod.)

Mesto/vysoká škola	Aritmetický priemer	Smerodajná odchýlka	Štandardná chyba priemeru
Zvolen	20,2	7,3	0,8
Technická univerzita	20,2	7,3	0,8
Prešov	22,4	9,8	0,7
Prešovská univerzita	22,4	9,8	0,7
Košice	17,9	7,0	0,3
Ekonomická univerzita	*	*	*
Technická univerzita	18,4	6,8	0,4
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	17,3	7,7	0,6

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Z tab. č. 68 vyplýva, že väčšina študentov sa počas pracovných dní venovala osobnému štúdiu aspoň 1 hodinu (85,2 %) – najväčšia skupina strávila touto aktivitou 1 až 5 hodín (39,4 %), druhá najväčšia skupina 6 až 10 hodín (28,2 %). Aj počas víkendu sa väčšina študentov zaoberala osobným štúdiom aspoň jednu hodinu (75,9 %). Najväčšia skupina – približne polovica – strávila touto aktivitou 1 až 5 hodín (52,1 %). Ak sčítame zistené hodnoty za celý týždeň, získame tri pomerne veľké skupiny, pričom najväčšiu z nich tvoria študenti, ktorí venovali osobnému štúdiu 6 až 10 hodín (31,7 %; bližšie pozri tab. č. 68).

Tab. č. 68: Čas strávený osobným štúdiom počas bežného týždňa (%)

Počet hodín	pracovné dni	víkend	spolu týždeň
0 hodín	14,8	24,1	6,4
1 – 5 hodín	39,4	52,1	25,5
6 až 10 hodín	28,2	18,9	31,7
11 – 20 hodín	13,6	4,6	25,7
viac ako 20 hodín	4,0	0,3	10,7
spolu	100,0	100,0	100,0

Osobnému štúdiu venovali najviac času študenti techniky, spracovateľstva, konštruktérstva (12,8 hodín) a študenti humanitných vied a umenia (12,3 hodín). Naopak najmenej času tejto aktivite venovali študenti služieb (7,8 hodín) a potom študenti spoločenských vied, podnikania a práva (8,7 hodín; bližšie pozri tab. č. 69).

Tab. č. 69: Čas strávený osobným štúdiom počas bežného týždňa u študentov jednotlivých skupín študijných odborov (hod.)

Skupina študijných odborov	Aritmetický priemer	Smerodajná odchýlka	Štandardná chyba priemeru
Pedagogika	10,2	8,7	0,5
Humanitné vedy a umenie	12,3	10,2	0,9
Spoločenské vedy, podnikanie, právo	8,7	7,1	0,3
Prírodné vedy, matematika, informatika	10,5	8,6	0,4
Technika, spracovateľstvo, konštruktérstvo	12,8	9,5	0,4
Poľnohospodárstvo, veterinárstvo	*	*	*
Zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie	9,3	8,5	0,5
Služby	7,8	7,5	0,6
Spolu	10,2	8,7	0,2

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Výsledky za jednotlivé vysoké školy sú uvedené v tab. č. 70.

Tab. č. 70: Čas strávený osobným štúdiom počas bežného týždňa u študentov jednotlivých vysokých škôl a miest (hod.)

Mesto/vysoká škola	Aritmetický priemer	Smerodajná odchýlka	Štandardná chyba priemeru
Bratislava	10,6	8,9	0,4
Ekonomická univerzita	7,3	6,6	0,7
Slovenská technická univerzita	15,9	10,7	0,8
Trnavská univerzita	*	*	*
Univerzita Komenského	8,4	6,7	0,4
Trnava	10,3	7,7	0,5
Slovenská technická univerzita	8,9	6,7	0,8
Trnavská univerzita	14,2	7,7	0,9
Univerzita sv. Cyrila a Metoda	8,1	7,0	0,7
Nitra	7,8	7,3	0,4
Slovenská poľnohospodárska univerzita	9,7	8,8	0,7
Univerzita Konštantína Filozofa	6,0	4,9	0,4
Trenčín	5,6	6,3	0,6
Trenčianska univerzita A. Dubčeka	5,6	6,3	0,6
Žilina	13,0	9,8	0,7
Žilinská univerzita	13,0	9,8	0,7
Ružomberok	12,5	10,8	1,1
Katolícka univerzita	12,5	10,8	1,1
Banská Bystrica	13,6	10,8	0,9
Univerzita Mateja Bela	13,6	10,8	0,9
Zvolen	8,6	6,4	0,7
Technická univerzita	8,6	6,4	0,7
Prešov	9,4	7,3	0,5
Prešovská univerzita	9,4	7,3	0,5
Košice	10,1	8,3	0,4
Ekonomická univerzita	*	*	*
Technická univerzita	8,6	7,5	0,4
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	12,7	9,1	0,7

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Čo sa týka **platenej práce**, približne **šiesti z desiatich študentov počas pracovných dní nepracovali (63,3 %)**, cez víkend to boli **ôsmi z desiatich (77,7 %)**. Ak vezmeme do úvahy **celý týždeň, viac ako polovica študentov vôbec nepracovala (58,7 %)**. **Z tých, čo pracovali, bolo najviac takých, ktorí strávili v práci 11 až 20 hodín (16,0 %)**, približne **jeden z desiatich pracoval viac ako 20 hodín (12,9 %)**; bližšie pozri tab. č. 71).

Tab. č. 71: Čas strávený platenou prácou počas bežného týždňa (%)

Počet hodín	pracovné dni	víkend	spolu týždeň
0 hodín	63,3	77,7	58,7
1 – 5 hodín	5,0	6,6	3,6
6 až 10 hodín	11,1	9,2	8,8
11 – 20 hodín	13,0	5,5	16,0
viac ako 20 hodín	7,6	1,0	12,9
spolu	100,0	100,0	100,0

Výsledky za jednotlivé vysoké školy a univerzitné mestá sú uvedené v tab. č. 72.

Tab. č. 72: Čas strávený platenou prácou počas bežného týždňa u študentov jednotlivých vysokých škôl a miest (hod.)

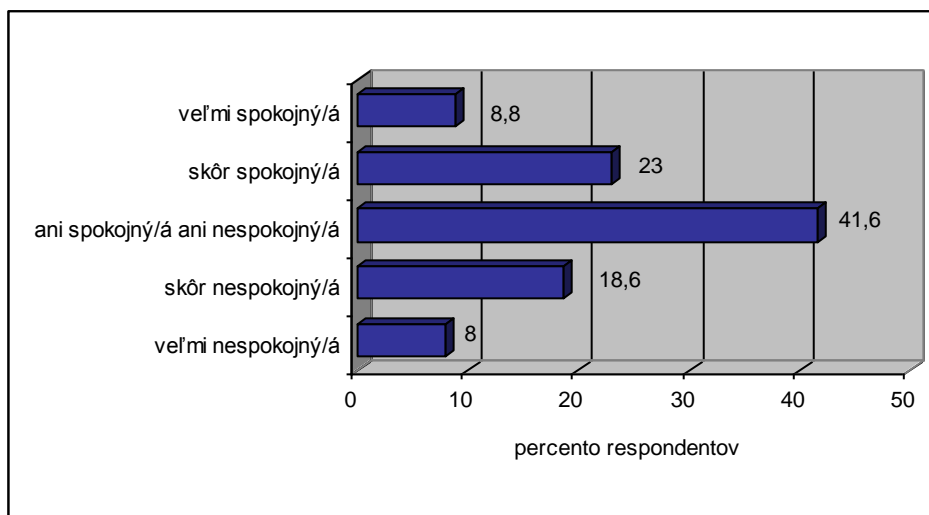
Mesto/vysoká škola	Aritmetický priemer	Smerodajná odchýlka	Štandardná chyba priemeru
Bratislava	11,2	12,3	0,5
Ekonomická univerzita	12,0	12,5	1,3
Slovenská technická univerzita	10,2	12,5	0,9
Trnavská univerzita	*	*	*
Univerzita Komenského	11,6	12,2	0,7
Trnava	7,1	10,0	0,6
Slovenská technická univerzita	6,6	9,7	1,2
Trnavská univerzita	10,8	11,4	1,3
Univerzita sv. Cyrila a Metoda	4,5	7,9	0,8
Nitra	9,7	12,6	0,7
Slovenská poľnohospodárska univerzita	7,5	11,0	0,9
Univerzita Konštantína Filozofa	11,6	13,6	1,1
Trenčín	8,3	12,8	1,3
Trenčianska univerzita A. Dubčeka	8,3	12,8	1,3
Žilina	4,8	9,0	0,7
Žilinská univerzita	4,8	9,0	0,7
Ružomberok	2,5	6,8	0,7
Katolícka univerzita	2,5	6,8	0,7
Banská Bystrica	2,8	6,4	0,5
Univerzita Mateja Bela	2,8	6,4	0,5
Zvolen	7,0	9,8	1,1
Technická univerzita	7,0	9,8	1,1
Prešov	4,8	10,0	0,7
Prešovská univerzita	4,8	10,0	0,7
Košice	5,1	9,5	0,4
Ekonomická univerzita	*	*	*
Technická univerzita	5,4	9,7	0,6
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	4,4	9,5	0,7

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

2.10.1. Hodnotenie študijnej a pracovnej vyťaženia študentov z hľadiska času

Z hľadiska časovej vyťaženia, odvíjajúcej sa od množstva času, stráveného študijnými a pracovnými aktivitami, najviac študentov uviedlo, že **nie sú ani spokojní ani nespokojní (41,6 %)**. Takmer **tretina** bola podľa ich vyjadrenia **skôr alebo veľmi spokojná (31,8 %)**, jeden zo štyroch bol naopak **skôr alebo veľmi nespokojný (26,6 %)**; bližšie pozri graf č. 8).

Graf č. 8: Miera spokojnosti s časovou vyťaženosťou, súvisiacou so študijnými a pracovnými aktivitami (%)

Medzi spokojnosťou s celkovou časovou vyťaženosťou, súvisiacou so študijnými a pracovnými aktivitami a časom, venovaným týmto aktivitám, sme zistili signifikantný rozdiel ($p < 0,001$; pozri tab. č. 73a). Treba však konštatovať, že ide o subjektívne hodnotenie, ktoré do veľkej miery závisí od osobnosti človeka, jeho potrieb, prání a možností. Veľmi spokojní boli najmä respondenti, ktorí strávili štúdiom a prácou do 25 hodín týždenne (37,1 %), čo je úplne pochopiteľné, pretože v tomto prípade nemožno hovoriť o veľkej pracovnej záťaži. Na druhej strane veľmi nespokojní boli najmä študenti, ktorí venovali študijným a pracovným povinnostiam viac ako 50 hodín týždenne (37,3 %), pričom najvyššou hodnotou v tejto kategórii bolo 116 hodín, čo je skutočne veľmi veľa. Ak by sme chceli hodnotiť mieru spokojnosti v jednotlivých kategóriách, v každej dosiahla najväčšiu početnosť ambivalentná odpoveď ani spokojný/á ani nespokojný/á (bližšie pozri tab. č. 73b).

Tab. č. 73a: Miera spokojnosti s celkovou časovou vyťaženosťou, súvisiacou so študijnými a pracovnými aktivitami, vo vzťahu k počtu hodín, venovaným uvedeným aktivitám (%)

Miera spokojnosti	do 25 hod.	26 až 30 hod.	31 až 40 hod.	41 až 50 hod.	viac ako 50 hod.
veľmi spokojný/á	37,1	15,8	22,6	14,5	10,0
skôr spokojný/á	28,5	14,6	29,2	14,9	12,7
ani spokojný/á ani nespokojný/á	28,5	16,3	26,2	16,6	12,5
skôr nespokojný/á	15,4	11,6	32,1	21,8	19,1
veľmi nespokojný/á	14,9	4,5	20,4	22,9	37,3
spolu	25,7	14,0	27,2	17,5	15,5

Tab. č. 73b: Miera spokojnosti s celkovou časovou vyťaženosťou, súvisiacou so študijnými a pracovnými aktivitami, vo vzťahu k počtu hodín, venovaným uvedeným aktivitám (%)

Miera spokojnosti	do 25 hod.	26 až 30 hod.	31 až 40 hod.	41 až 50 hod.	viac ako 50 hod.
veľmi spokojný/á	12,7	9,9	7,3	7,3	5,6
skôr spokojný/á	25,7	24,1	24,9	19,8	19,0
ani spokojný/á ani nespokojný/á	45,8	48,0	39,8	39,3	33,3
skôr nespokojný/á	11,1	15,3	22,0	23,2	22,8
veľmi nespokojný/á	4,6	2,6	6,0	10,5	19,2
spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tab. č. 74: Čas strávený študijnými a pracovnými aktivitami počas bežného týždňa u študentov jednotlivých vysokých škôl a miest (hod.)

Mesto/vysoká škola	Aritmetický priemer	Smerodajná odchýlka	Štandardná chyba priemeru
Bratislava	37,9	15,3	0,6
Ekonomická univerzita	33,2	14,3	1,5
Slovenská technická univerzita	44,4	15,8	1,1
Trnavská univerzita	*	*	*
Univerzita Komenského	35,5	14,1	0,8
Trnava	34,8	14,1	0,9
Slovenská technická univerzita	33,7	12,6	1,6
Trnavská univerzita	42,0	13,9	1,5
Univerzita sv. Cyrila a Metoda	29,5	12,6	1,3
Nitra	35,2	15,7	0,9
Slovenská poľnohospodárska univerzita	35,9	14,7	1,2
Univerzita Konštantína Filozofa	34,6	16,5	1,3
Trenčín	30,3	15,2	1,5
Trenčianska univerzita A. Dubčeka	30,3	15,2	1,5
Žilina	38,7	15,8	1,2
Žilinská univerzita	38,7	15,8	1,2
Ružomberok	35,1	14,3	1,4
Katolícka univerzita	35,1	14,3	1,4
Banská Bystrica	36,6	15,0	1,3
Univerzita Mateja Bela	36,6	15,0	1,3
Zvolen	36,2	12,8	1,4
Technická univerzita	36,2	12,8	1,4
Prešov	36,7	15,3	1,1
Prešovská univerzita	36,7	15,3	1,1
Košice	33,4	14,5	0,6
Ekonomická univerzita	*	*	*
Technická univerzita	32,7	14,6	0,8
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	34,6	14,9	1,1

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

2.11. Medzinárodná mobilita

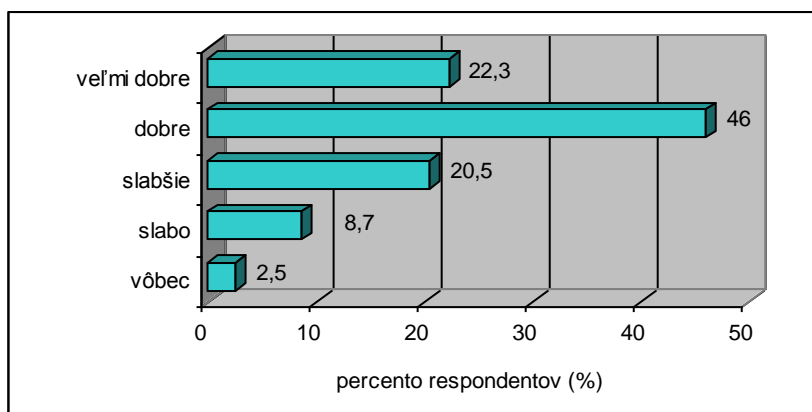
V posledných rokoch sa v značne veľkej miere vytvárajú možnosti vycestovať za účelom vzdelávania do zahraničia. Je to spôsobené spoločenskými a politickými zmenami po roku 1989 a uľahčené aj prijatím Slovenska do Európskej únie. Študijná aktivita v zahraničí môže slúžiť na nadobudnutie nových vedomostí a skúseností v študovanej oblasti, na zlepšenie schopnosti komunikovať vo vzdelávacom jazyku a v neposlednom rade na spoznanie kultúry a prírodných krás krajiny pobytu.

2.11.1. Ovládanie cudzích jazykov

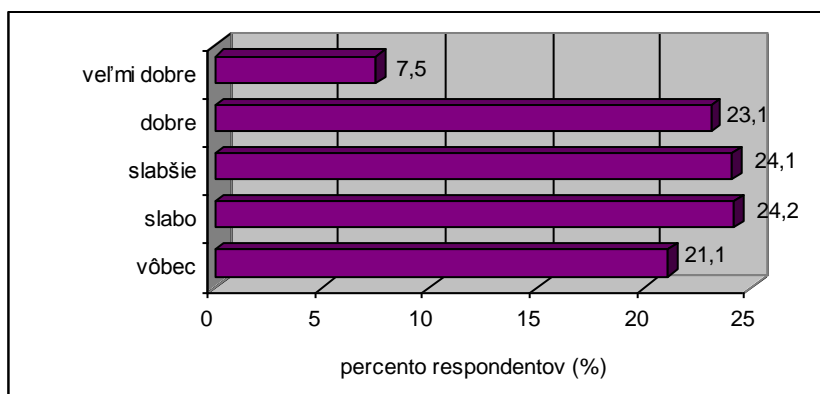
Základným predpokladom úspešného absolvovania študijného pobytu v zahraničí je schopnosť komunikovať v niektorom svetovom cudzom jazyku alebo v jazyku danej krajiny. **Študenti vo všeobecnosti najlepšie ovládajú anglický jazyk; približne dvaja z troch uviedli, že hovoria týmto jazykom veľmi dobre alebo dobre (22,3 % a 46,0 %; príslušne, pozri graf č. 9), len výnimočne ho neovládali vôbec (2,5 %). Druhým jazykom bola nemčina; veľmi dobre alebo dobre hovorilo týmto jazykom 30,6 % študentov**

(7,5 % a 23,1 %; príslušne, pozri graf č. 10) a vôbec ho neovládala približne pätina (21,1 %). Francúzskym a španielskym jazykom hovorilo na veľmi dobrej alebo dobrej úrovni len veľmi málo študentov (4,4 % a 2,4 %; príslušne, bližšie pozri graf č. 11 a graf č. 12), väčšina ich neovládala vôbec (80,4 % a 88,9 %; príslušne). Študenti mali možnosť uviesť ďalšie cudzie jazyky, ktoré ovládajú. Sú to najmä ruský jazyk, maďarský jazyk, poľský jazyk a taliansky jazyk, avšak len veľmi málo študentov uviedlo, že ich ovláda aspoň trochu (bližšie pozri graf č. 13 až graf č. 16).

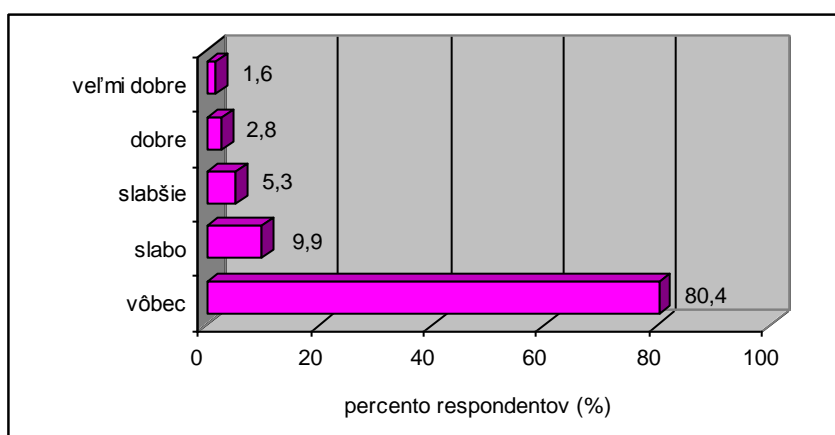
Graf č. 9: Ovládanie anglického jazyka

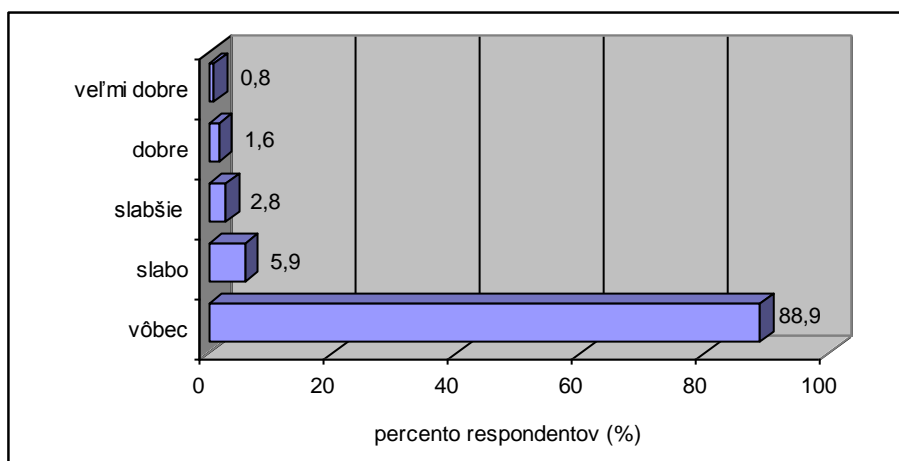
Graf č. 10: Ovládanie nemeckého jazyka

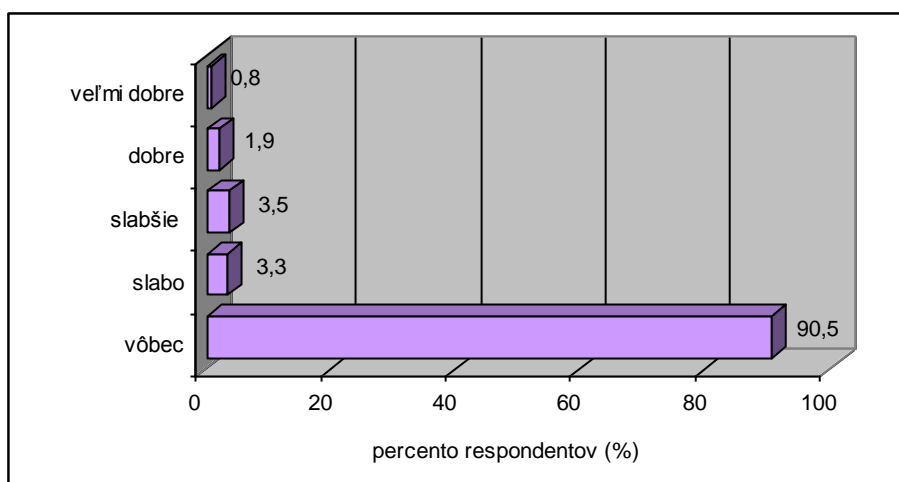
Graf č. 11: Ovládanie francúzskeho jazyka

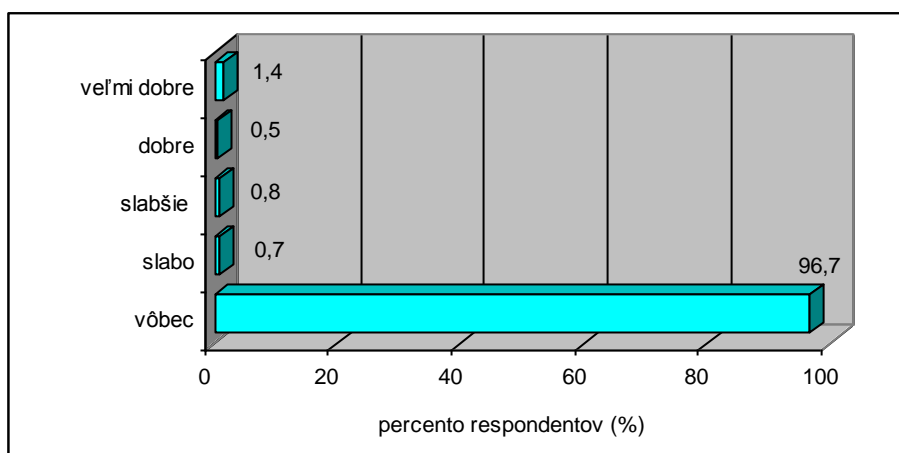
Graf č. 12: Ovládanie španielskeho jazyka

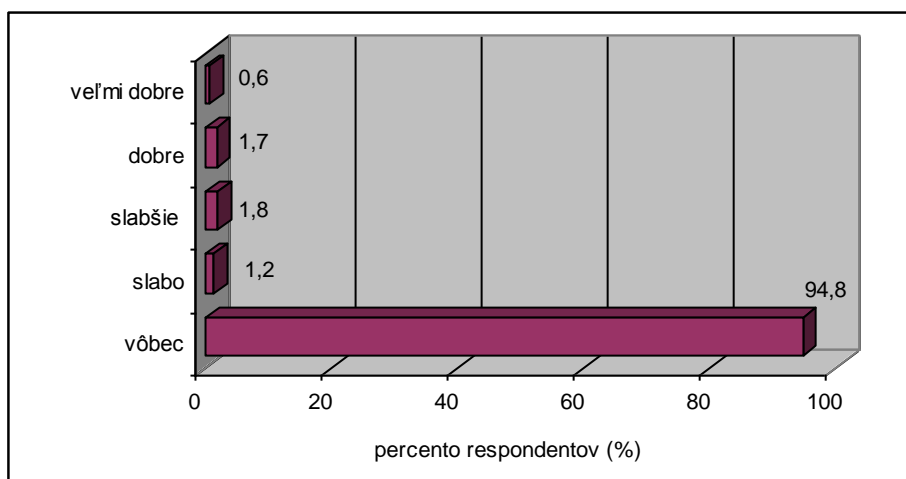
Graf č. 13: Ovládanie ruského jazyka

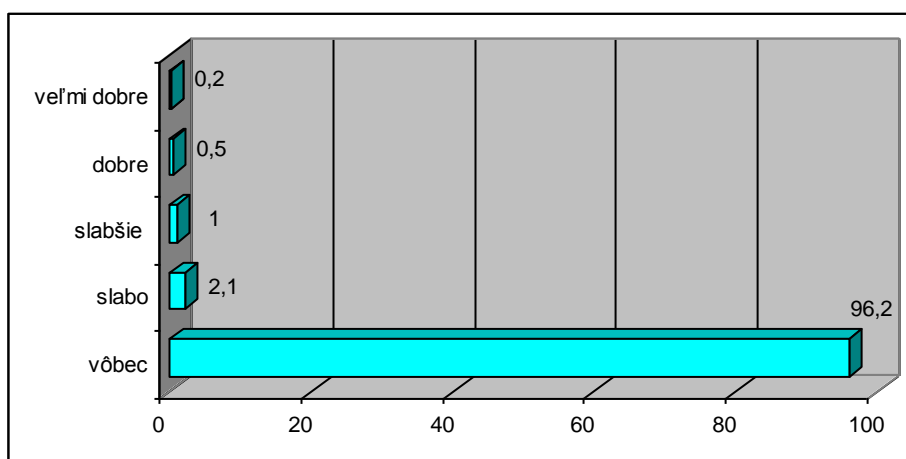
Graf č. 14: Ovládanie maďarského jazyka

Graf č. 15: Ovládanie poľského jazyka

Graf č. 16: Ovládanie talianskeho jazyka

2.11.2. Študijný pobyt na vysokej škole v zahraničí

Študijný pobyt na vysokej škole v zahraničí je ekvivalentnou formou vysokoškolského vzdelávania študentov na Slovensku. Touto cestou môžu získať cenné skúsenosti, predovšetkým v oblasti vzdelávania, zdokonalenia sa v cudzom jazyku, môžu byť však takisto príležitosťou pre bližšie spoznanie sa so zahraničnými odborníkmi v študovanej oblasti, čo môže byť významným nástrojom pre intenzívnejšie formovanie študentov z odborného hľadiska a celkové obohatenie kultúrnej dimenzie osobnosti študenta, najmä ak ide o pobyt v niektorej z hospodársky, spoločensky a kultúrne vyspelejších krajín ako Slovensko.

Väčšina slovenských študentov však na študijnom pobyte nebola (82,2 %), približne jeden z desiatich uviedol, že zatiaľ sa na takomto pobyte nezúčastnil, ale plánuje vycestovať (14,1 %) a len 3,7 % študentov takýto pobyt už absolvovalo. Z hľadiska študijných odborov sa na ňom zúčastnili najmä respondenti humanitných vied a umenia a spoločenských vied, podnikania a práva (7,6 % a 5,6 %; príslušne). Na pobyte zatiaľ neboli, ale plánovali ho absolvovať, najmä študenti spoločenskovedného a technického zamerania (17,8 % a 16,3 %; príslušne). Detailnejšie výsledky sú uvedené v tab. č. 75.

Tab. č. 75: Absolvovanie študijného pobytu na VŠ v zahraničí u študentov jednotlivých študijných odborov (%)

Skupina študijných odborov	áno	nie, ale plánujem ísť	nie
Pedagogika	1,4	8,8	89,8
Humanitné vedy a umenie	7,6	13,7	78,6
Spoločenské vedy, podnikanie, právo	5,6	17,8	76,6
Prírodné vedy, matematika, informatika	3,1	13,7	83,2
Technika, spracovateľstvo, konštruktérstvo	1,6	16,3	82,1
Poľnohospodárstvo, veterinárstvo	*	*	*
Zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie	3,4	8,7	87,9
Služby	3,8	9,3	86,8
Spolu	3,7	14,1	82,2

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.
p<0,001

Výsledky za jednotlivé vysoké školy a univerzitné mestá sú uvedené v tab. č. 76 (pre obe testovania bol štatistický rozdiel na hladine p<0,001).

Tab. č. 76: Absolvovanie študijného pobytu na VŠ v zahraničí u študentov jednotlivých vysokých škôl a univerzitných miest (%)

Mesto štúdia/vysoká škola	áno	nie, ale plánujem ísť	nie
Bratislava	5,6	21,3	73,1
Ekonomická univerzita	3,1	21,6	75,3
Slovenská technická univerzita	3,8	22,4	73,8
Trnavská univerzita	*	*	*
Univerzita Komenského	7,3	20,6	72,1
Trnava	0,8	13,6	85,6
Slovenská technická univerzita	1,5	5,9	92,6
Trnavská univerzita	0,0	14,8	85,2
Univerzita sv. Cyrila a Metoda	1,0	17,8	81,2
Nitra	2,6	14,0	83,4
Slovenská poľnohospodárska univerzita	3,5	18,8	77,8
Univerzita Konštantína Filozofa	1,8	9,8	88,3
Trenčín	2,0	8,2	89,8
Trenčianska univerzita A. Dubčeka	2,0	8,2	89,8
Žilina	2,2	16,8	81,0
Žilinská univerzita	2,2	16,8	81,0
Ružomberok	2,9	6,7	90,4
Katolícka univerzita	2,9	6,7	90,4
Banská Bystrica	6,2	15,8	78,1
Univerzita Mateja Bela	6,2	15,8	78,1
Zvolen	2,3	9,3	88,4
Technická univerzita	2,3	9,3	88,4
Prešov	4,6	8,2	87,1
Prešovská univerzita	4,6	8,2	87,1
Košice	3,4	9,8	86,8
Ekonomická univerzita	*	*	*
Technická univerzita	2,5	10,4	87,1
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	3,5	8,1	88,4

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Čo sa týka **organizačného zastrešenia študijného pobytu**, približne **deväť z desiatich** respondentov ho absolvovalo ako súčasť nejakého medzinárodného programu

(86,3 %), vo väčšine prípadov to bolo prostredníctvom ERASMUS (62,1 %). Percentuálne zastúpenie ostatných programov bolo nízke (bližšie pozri tab. č. 77).

Tab. č. 77: Organizačné zastrešenie študijného pobytu v zahraničí medzinárodným programom

	Percento (%)
bol súčasťou študijného programu, ktorý študujem	6,3
TEMPUS	1,1
ERASMUS (MUNDUS)	62,1
LINGUA	1,1
iný program EÚ (SOCRATES, LEONARDO DA VINCI)	7,4
iný program (programy Slovenskej akademickej informačnej agentúry apod.)	8,4
nebol súčasťou žiadneho programu	13,7
spolu	100,0

Tab. č. 78: Absolvovanie študijného pobytu na VŠ v zahraničí u študentov jednotlivých fakúlt prieskumnej vzorky

Fakulta	Počet zúčastnených	Percento z celej vzorky (%)	Počet respondentov
Ekonomická univerzita			
Fakulta hospodárskej informatiky EU	2	2,1	94
Fakulta podnikového manažmentu EU	1	1,1	1
Podnikovohospodárska fakulta EU	4	4,2	45
Slovenská technická univerzita			
Fakulta architektúry STU	7	7,4	101
Fakulta architektúry STU	7	7,4	101
Materiálovotechnologická fakulta STU	1	1,1	69
Ústav manažmentu	1	1,1	4
Univerzita Komenského			
Fakulta managementu UK	18	18,9	67
Fakulta sociálnych a ekonomických vied UK	3	3,2	6
Filozofická fakulta UK	2	2,1	96
Prírodovedecká fakulta UK	2	2,1	52
Právnická fakulta UK	1	1,1	80
Univerzita sv. Cyrila a Metoda			
Filozofická fakulta UCM	1	1,1	102
Slovenská poľnohospodárska univerzita			
Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja SPU	4	4,2	91
Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU	1	1,1	52
Univerzita Konštantína Filozofa			
Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva UKF	2	2,1	100
Filozofická fakulta UKF	1	1,1	62
Trenčianska univerzita A. Dubčeka			
Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov TnUAD	2	2,1	101
Žilinská univerzita			
Fakulta riadenia a informatiky ŽU	3	3,2	96
Stavebná fakulta ŽU	1	1,1	96
Katolícka univerzita			
Pedagogická fakulta KU	3	3,2	98
Univerzita Mateja Bela			
Fakulta humanitných vied UMB	9	9,5	97
Technická univerzita			
Drevárska fakulta TU Z	2	2,1	89

Tab. č. 78 pokračovanie: Absolvovanie študijného pobytu na VŠ v zahraničí u študentov jednotlivých fakúlt prieskumnej vzorky (%)

Fakulta	Počet zúčastnených	Percento z celej vzorky (%)	Počet respondentov
Prešovská univerzita			
Fakulta humanitných a prírodných vied PU	2	2,1	10
Fakulta zdravotníctva PU	6	6,3	101
Filozofická fakulta PU	1	1,1	75
Technická univerzita			
Ekonomická fakulta TUKE	7	7,4	100
Fakulta baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií TUKE	1	1,1	97
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika			
Prírodovedecká fakulta UPJŠ	7	7,4	196
Spolu	95	100,0	2 178

Čo sa týka zdrojov financovania študijného pobytu na vysokej škole v zahraničí, príspevok od rodičov, rodiny alebo partnera uviedli ôsmi z desiatich respondentov (81,5 %). Približne polovica použila financie, získané z vlastnej práce pred odchodom na študijný pobyt (52,2 %), takmer polovica uviedla študentský grant zo Slovenska (46,7 %) a pre štyroch z desiatich bol pobyt aspoň čiastočne financovaný študentským grantom z Európskej únie (43,5 %). Detailnejšie výsledky sú uvedené v tab. č. 79.

Tab. č. 79: Zdroje použité na financovanie (najdlhšie trvajúceho) študijného pobytu na VŠ v zahraničí

	Percento (%)
príspevok od rodičov, rodiny, partnera	81,5
príjem z vlastnej práce pred odchodom na študijný pobyt	52,2
príjem z práce počas študijného pobytu v zahraničí	14,1
študentský grant alebo pôžička z hostiteľskej krajiny	22,8
pôžička/úver zo Slovenska	2,2
študentský grant zo Slovenska	46,7
študentský grant z Európskej únie	43,5
iný zdroj (MŠ SR, Nadácia SPP - program Hlavička, úspory apod.)	5,4

Pozn.: Študenti mohli zvoliť viacero odpovedí, preto ich súčet prevyšuje 100 %.

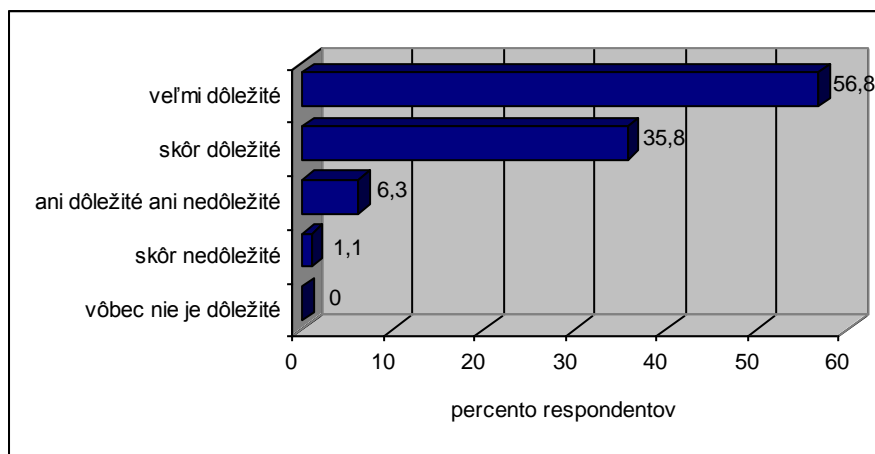
Ako hlavný zdroj financovania pobytu študenti uviedli najmä študentský grant z Európskej únie (35,3 %), príspevok od rodičov, rodiny, partnera (24,7 %) alebo študentský grant zo Slovenska (22,4 %; bližšie pozri tab. č. 80). Porovnaním výsledkov tab. č. 79 a tab. č. 80 možno konštatovať, že pre väčšinu študentov, ktorí dostali študentský grant z Európskej únie, tento zdroj predstavoval hlavný zdroj financií. U ďalších dvoch najviac využívaných zdrojov sa takáto dominancia nevyskytla. Možno teda predpokladať, že študentský grant z Európskej únie predstavoval v porovnaní s ostatnými zdrojmi jednoznačne najväčší balík financií.

Tab. č. 80: Hlavný zdroj financovania (najdlhšie trvajúceho) študijného pobytu na VŠ v zahraničí (%)

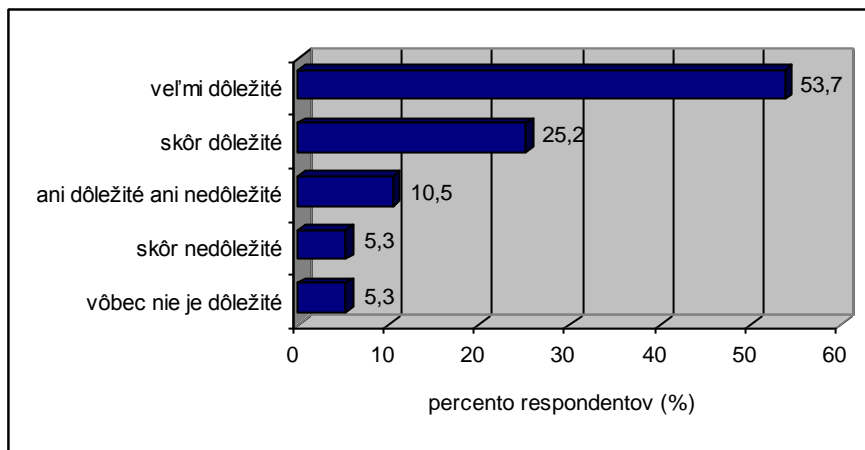
príspevok od rodičov, rodiny, partnera	24,7
príjem z vlastnej práce pred odchodom na študijný pobyt	9,4
príjem z práce počas študijného pobytu v zahraničí	0,0
študentský grant alebo pôžička z hostiteľskej krajiny	8,2
pôžička/úver zo Slovenska	0,0
študentský grant zo Slovenska	22,4
študentský grant z Európskej únie	35,3
iný zdroj (MŠ SR, Nadácia SPP - program Hlavička, úspory apod.)	0,0
spolu	100,0

Z jednotlivých **charakteristík študijného pobytu** na vysokej škole v zahraničí študenti vo všeobecnosti považovali **za najdôležitejší osobnostný rozvoj, potom zlepšenie jazykových schopností a kvalitu vzdelávania**. Každú z uvedených charakteristík považovala najväčšia skupina študentov **za veľmi dôležitú** (56,8 %; 53,7 % a 43,2 %; príslušne). Sú to tri najdôležitejšie aspekty vzdelávania vo všeobecnosti a je jednoznačne pozitívne, že väčšina študentov na nich podľa výsledkov prieskumu záležalo. Ďalšie tri testované charakteristiky považovala najväčšia skupina respondentov **za skôr dôležité**. Ide o **štúdium na príslušnom stupni terciárneho vzdelávania, sociálnu integráciu a služby hostiteľskej inštitúcie** (bližšie pozri graf č. 17 až graf č. 22).

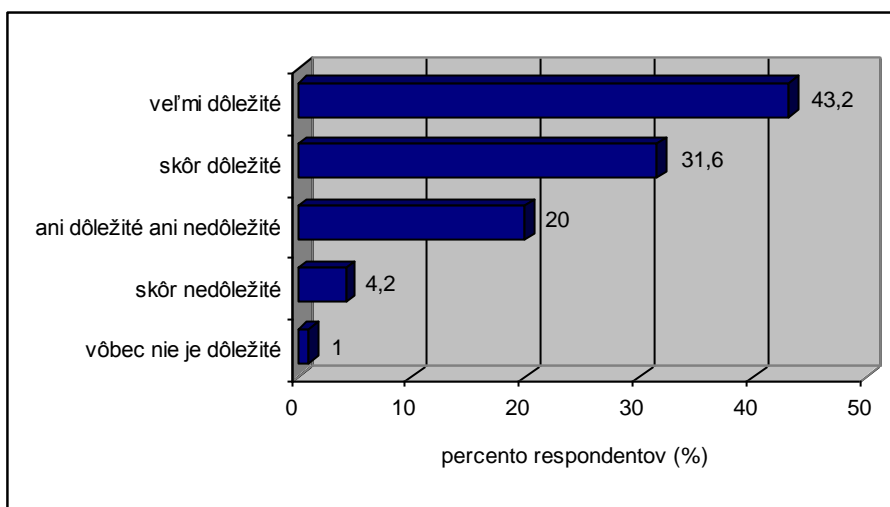
Graf č. 17: Dôležitosť osobnostného rozvoja počas študijného pobytu na VŠ v zahraničí

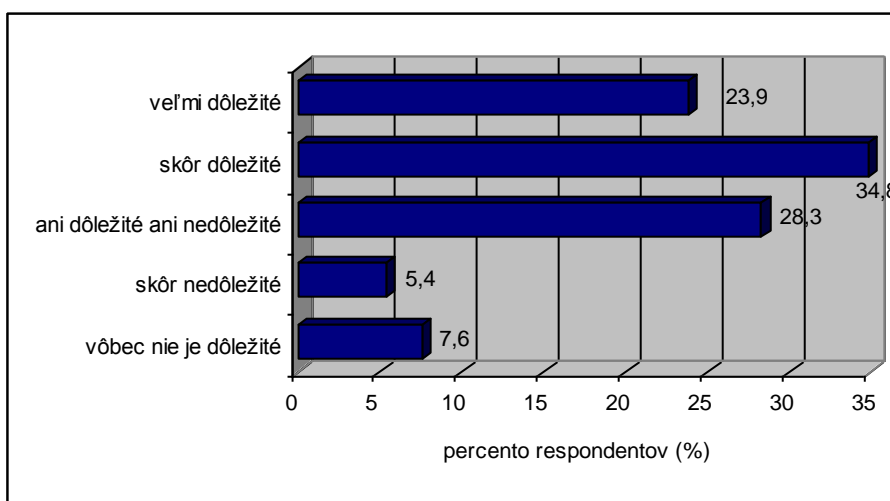
Graf č. 18: Dôležitosť zlepšenia jazykových schopností počas študijného pobytu na VŠ v zahraničí

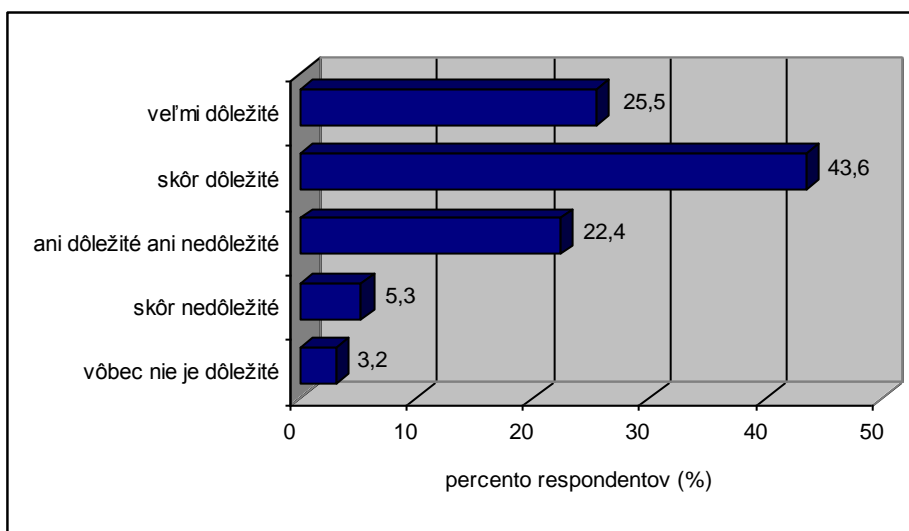
Graf č. 19: Dôležitosť kvality vzdelávania počas študijného pobytu na VŠ v zahraničí

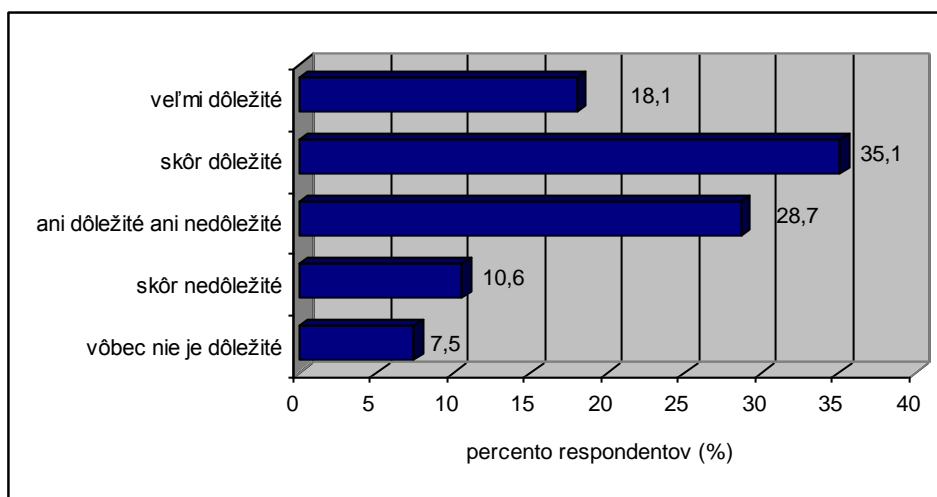
Graf č. 20: Dôležitosť štúdia na príslušnom stupni terciárneho vzdelávania počas študijného pobytu na VŠ v zahraničí

Graf č. 21: Dôležitosť sociálnej integrácie počas študijného pobytu na VŠ v zahraničí

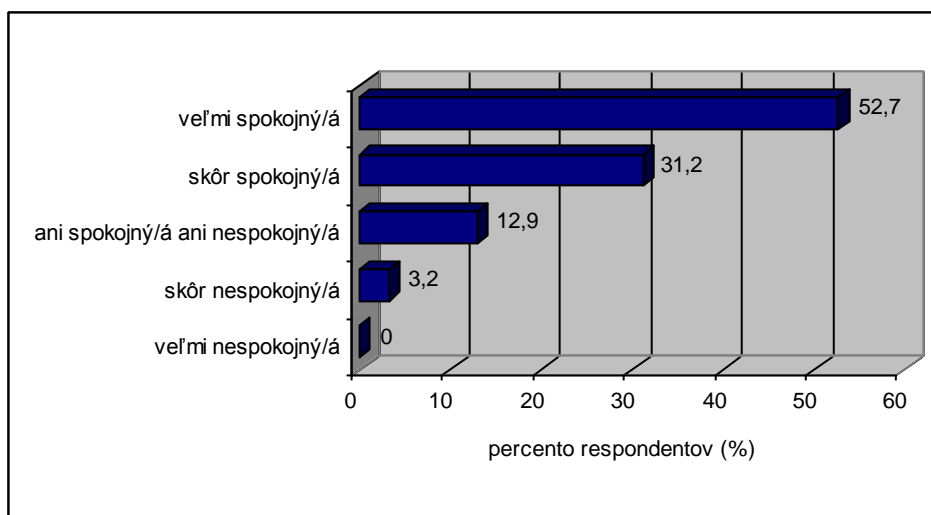

Graf č. 22: Dôležitosť služieb hostiteľskej inštitúcie počas študijného pobytu na VŠ v zahraničí

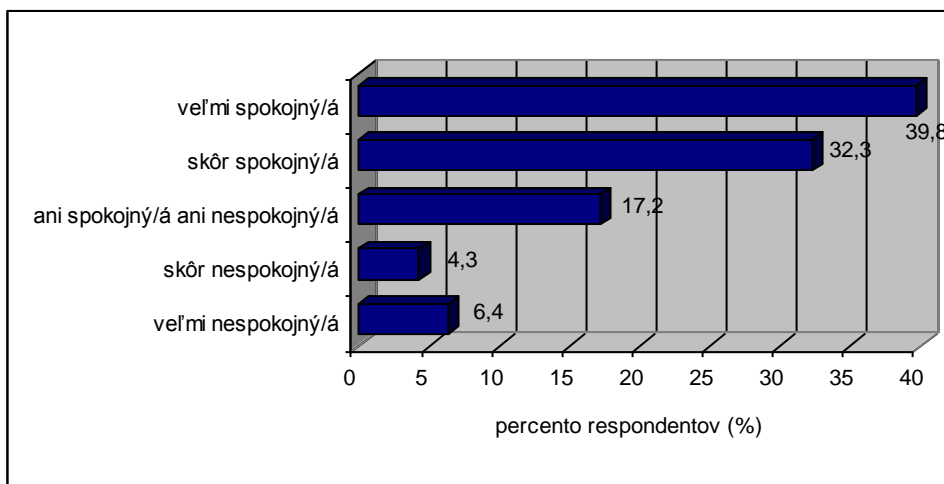

Čo sa týka **splnenia očakávaní** na študijnom pobyte na vysokej škole v zahraničí, **najväčšiu spokojnosť** vyjadrili študenti ohľadne **osobnostného rozvoja**. **Približne ôsmi z desiatich** respondentov boli v tomto ohľade so študijným pobytom **veľmi** alebo **skôr spokojní (83,9 %)**. Aj v prípade ostatných charakteristík volili študenti najmä voľbu veľmi spokojný/á, prípadne percentuálne zastúpenie odpovede veľmi spokojný/á a skôr spokojný/á boli rovnaké (bližšie pozri graf č. 23 až graf č. 28). Možno teda konštatovať, že **väčšina študentov bola s testovanými parametrami spokojná a teda študijný pobyt naplnil ich očakávania, čo možno hodnotiť jednoznačne pozitívne.**

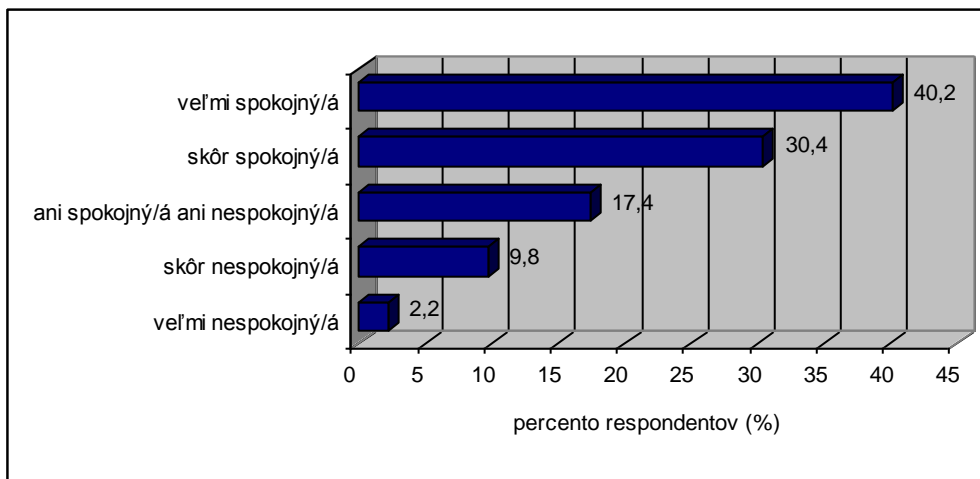
Graf č. 23: Splnenie očakávaní ohľadne osobnostného rozvoja počas študijného pobytu na VŠ v zahraničí

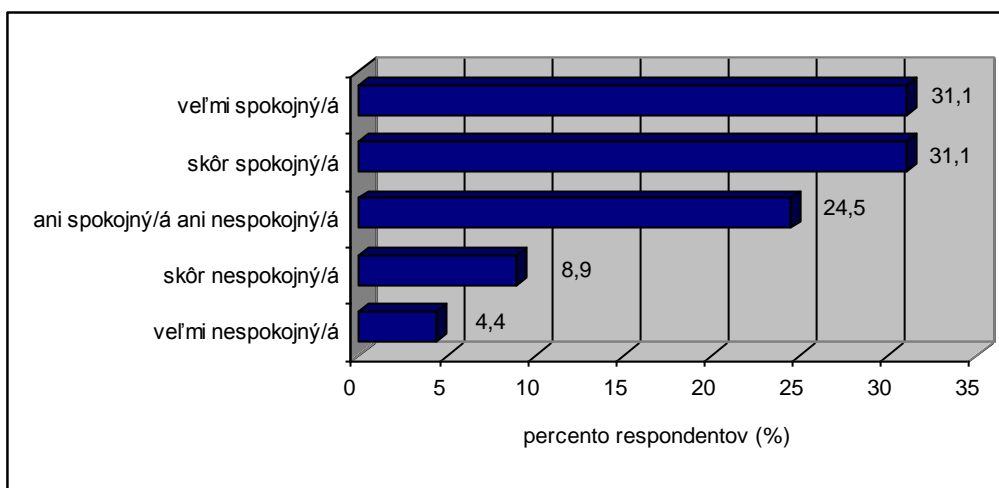
Graf č. 24: Splnenie očakávaní ohľadne zlepšenia jazykových schopností počas študijného pobytu na VŠ v zahraničí

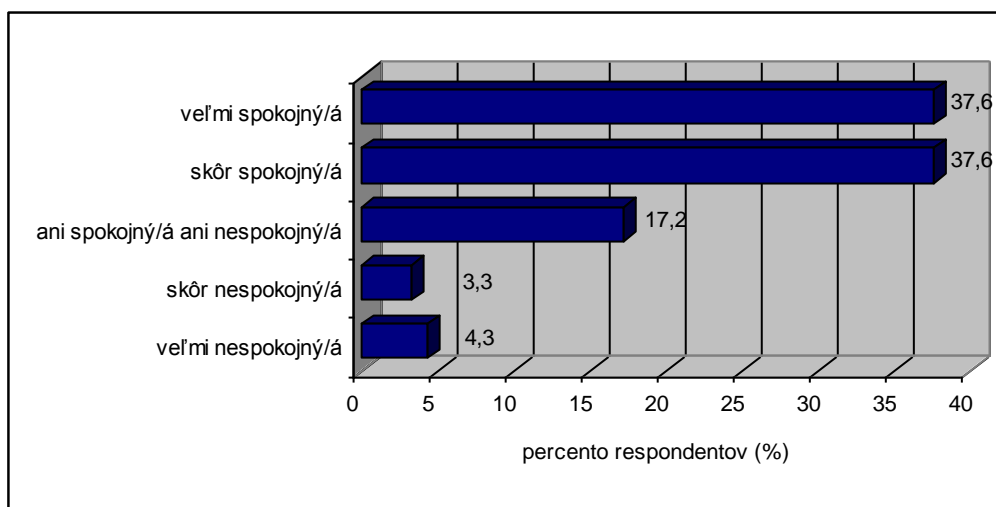
Graf č. 25: Splnenie očakávaní ohľadne kvality vzdelávania počas študijného pobytu na VŠ v zahraničí

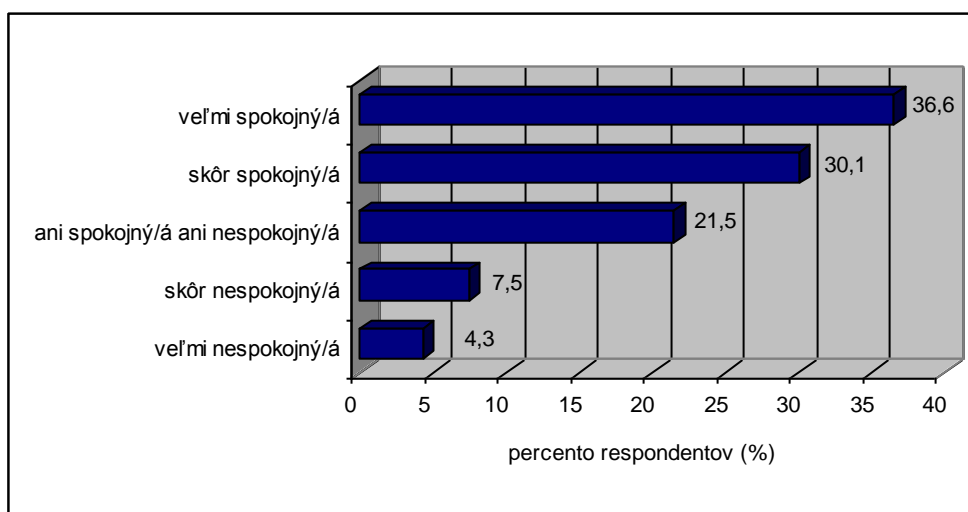
Graf č. 26: Splnenie očakávaní ohľadne štúdia na príslušnom stupni terciárneho vzdelávania počas študijného pobytu na VŠ v zahraničí

Graf č. 27: Splnenie očakávaní ohľadne sociálnej integrácie počas študijného pobytu na VŠ v zahraničí

Graf č. 28: Splnenie očakávaní ohľadne služieb hostiteľskej inštitúcie počas študijného pobytu na VŠ v zahraničí

2.11.3. Absolvovanie ostatných študijných aktivít v zahraničí

Skúmali sme aj absolvovanie ostatných študijných aktivít v zahraničí: výskumu, odbornej praxe, letnej školy, jazykového kurzu alebo inej aktivity. Z výsledkov prieskumu vyplýva, že **aspoň jednu z týchto aktivít absolvovalo 8,5 % študentov.**

Najväčšia skupina absolvovala niektorú z vyššie uvedených aktivít po dobu do **1 mesiaca (35,3 %)**, **druhú najpočetnejšiu skupinu** tvorili pobyty trvajúce **2,5 až 3 mesiace (28,1 %)**. Detailnejšie výsledky sú uvedené v tab. č. 81.

Tab. č. 81: Dĺžka študijnej aktivity v zahraničí

	Percento (%)
do 1 mesiaca	35,3
1,5 až 2 mesiace	20,6
2,5 až 3 mesiace	28,1
viac ako 3 mesiace	16,0
Spolu	100,0

Výsledky prieskumu za jednotlivé typy študijných aktivít sú uvedené v tab. č. 82.

Tab. č. 82: Absolvovanie niektorej z nižšie uvedených študijných aktivít v zahraničí

Typ študijnej aktivity	Percento (%)	Trvanie aktivity v mesiacoch (aritmetický priemer)	Tri najviac uvádzané krajiny študijnej aktivity
Výskum	0,4	*	*
Odborná prax	1,8	*	*
Letná škola	1,1	*	*
Jazykový kurz	2,6	2,2	Anglicko, Malta, Nemecko
Iná aktivita	3,1	2,8	Anglicko, USA, Nemecko

Vysvetlivky: * - výsledky nezahrnuté do spracovania kvôli nedostatočnému počtu respondentov.

Najviac navštevovanou krajinou, ktorú respondenti v rámci študijnej aktivity v zahraničí navštívili, bolo jednoznačne **Spojené kráľovstvo – časť Anglicko, potom Nemecko a Česká republika (23,5 %; 11,5 % a 10,3 %; príslušne)**. Detailnejšie výsledky sú uvedené v tab. č. 83.

Tab. č. 83: Krajina pobytu študijnej aktivity v zahraničí

Krajina	počet pobytov	percento (%)
<i>Európske krajiny</i>		
Anglicko	59	23,5
Belgicko	4	1,6
Bulharsko	3	1,2
Cyprus	1	0,4
Česká republika	26	10,3
Dánsko	1	0,4
Francúzsko	8	3,2
Grécko	9	3,6
Holandsko	2	0,8
Chorvátsko	1	0,4
Írsko	7	2,8
Lotyšsko	2	0,8
Maďarsko	3	1,2
Malta	14	5,6
Nemecko	29	11,5
Nórsko	1	0,4
Poľsko	9	3,6
Rakúsko	11	4,4
Rusko	7	2,8
Srbsko	2	0,8
Škótsko	4	1,6
Španielsko	11	4,4

Tab. č. 83 pokračovanie: Krajina pobytu študijnej aktivity v zahraničí

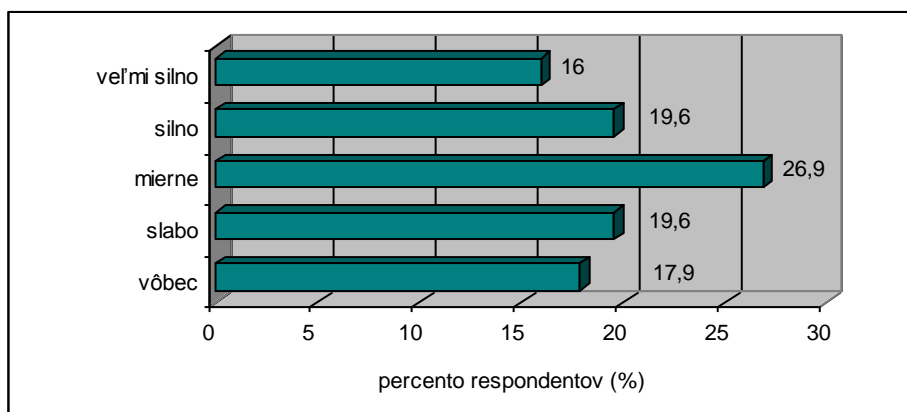
Krajina	počet pobytov	percento (%)
<i>Európske krajiny</i>		
Švajčiarsko	3	1,2
Taliansko	9	3,6
Turecko	1	0,4
Ukrajina	2	0,8
spolu	229	91,2
<i>Mimoeurópske krajiny</i>		
Austrália	3	1,2
India	1	0,4
Indonézia	1	0,4
Kanada	1	0,4
Tunisko	1	0,4
USA	15	5,9
spolu	22	8,8
Všetky krajiny spolu	251	100,0

2.11.4. Vplyv potenciálnych negatívnych javov na plánovanie študijnej aktivity v zahraničí

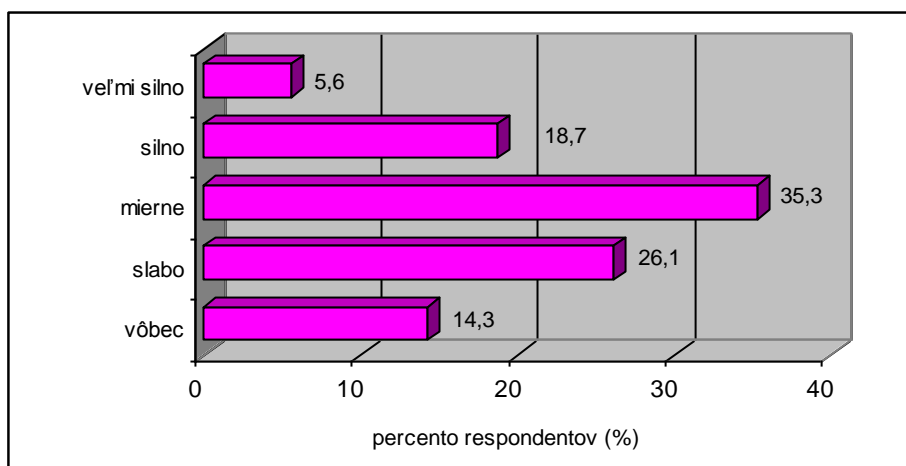
Skúmali sme, do akej miery môžu byť ambície absolvovať študijný pobyt v zahraničí ovplyvnené negatívnymi faktormi, ktoré sa v súvislosti s pobytom môžu vyskytnúť. Túto otázku sme kládli len študentom, ktorí na uvedenom pobyte zatiaľ neboli.

Všeobecne **najslabšie vnímanou prekážkou** pre študijný pobyt v zahraničí bola **strata sociálnych výhod, ako sú napr. študentské zľavy alebo prídavky na dieťa** – tento aspekt vnímala ako **slabú alebo žiadnu prekážku takmer polovica respondentov (49,6 %)**. Tiež názor, že **takéto štúdium sa nehodí do štruktúry študovaného programu, mal slabý demotivačný účinok** – tento aspekt ovplyvňuje len **slabo alebo vôbec 45,1 % respondentov**. V súvislosti s pobytom v zahraničí sa študenti **vo všeobecnosti najviac obávali zväčšenia finančnej záťaže** – približne **šesť z desiatich** študentov ohodnotilo tento faktor ako **veľmi silno alebo silno demotivačný (60,2 %)**. **Odlúčenie od partnera, detí, rodiny a priateľov** pôsobilo takisto všeobecne odrádzajúco – ako **veľmi veľkú alebo veľkú prekážku ho vnímala takmer polovica respondentov (47,4 %)**. Výsledky za všetky skúmané aspekty sú znázornené v grafe č. 29 až v grafe č. 43.

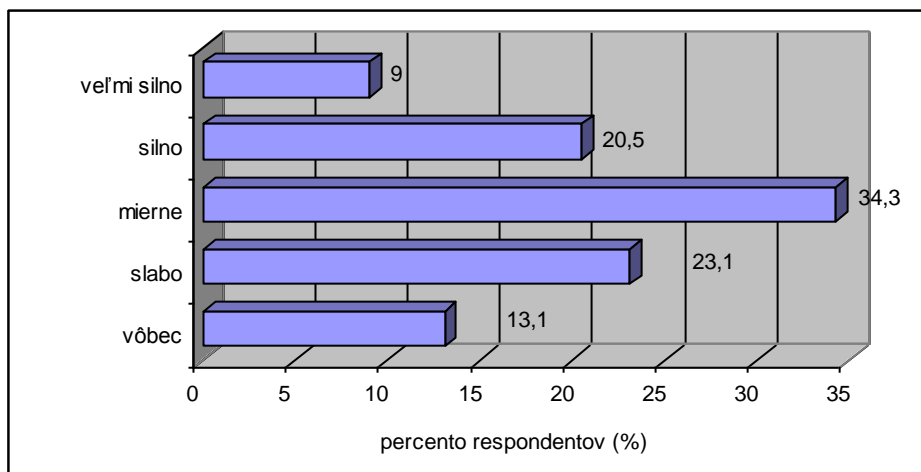
Graf č. 29: Vplyv prípadného nedostatočného ovládania cudzieho jazyka na plánovanie študijného pobytu v zahraničí

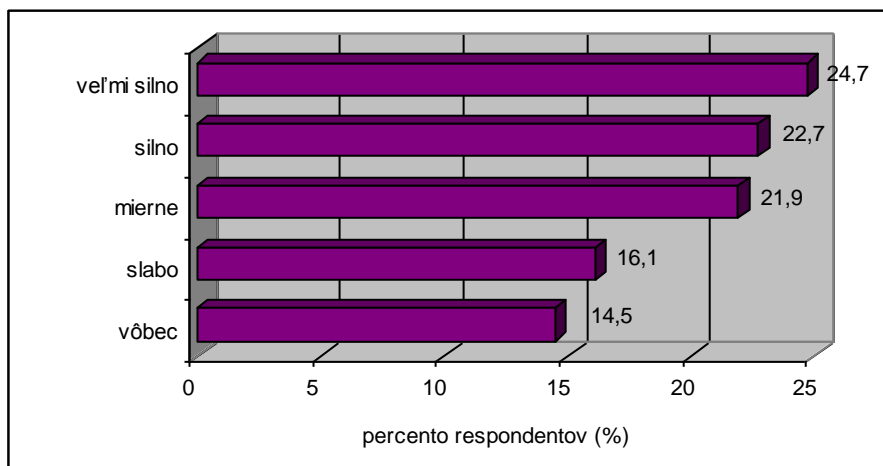
Graf č. 30: Vplyv prípadných ťažkostí v získavaní informácií na plánovanie študijného pobytu v zahraničí

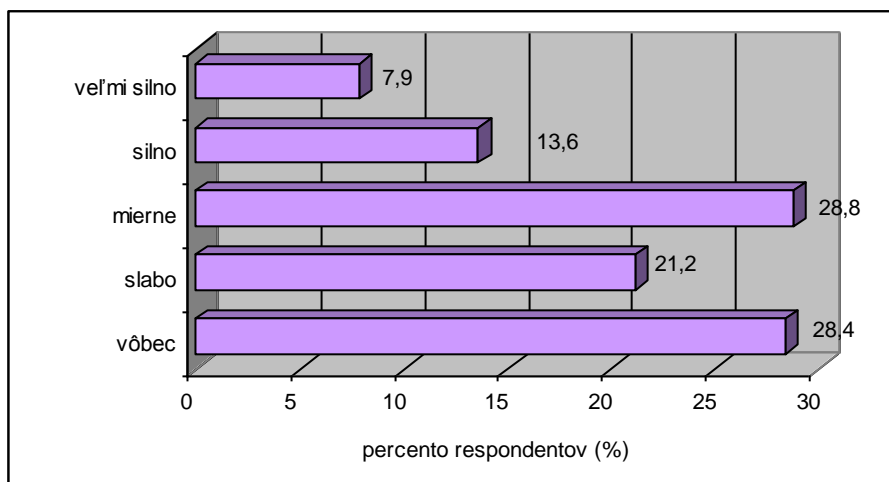
Graf č. 31: Vplyv prípadných problémov s ubytovaním v hosťiteľskej krajine na plánovanie študijného pobytu v zahraničí

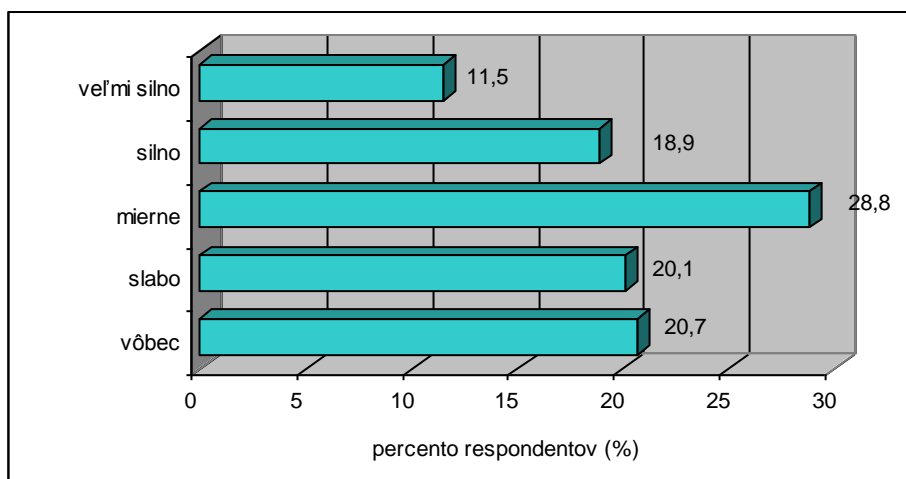
Graf č. 32: Vplyv odlúčenia od partnera, rodiny a priateľov na plánovanie študijného pobytu v zahraničí

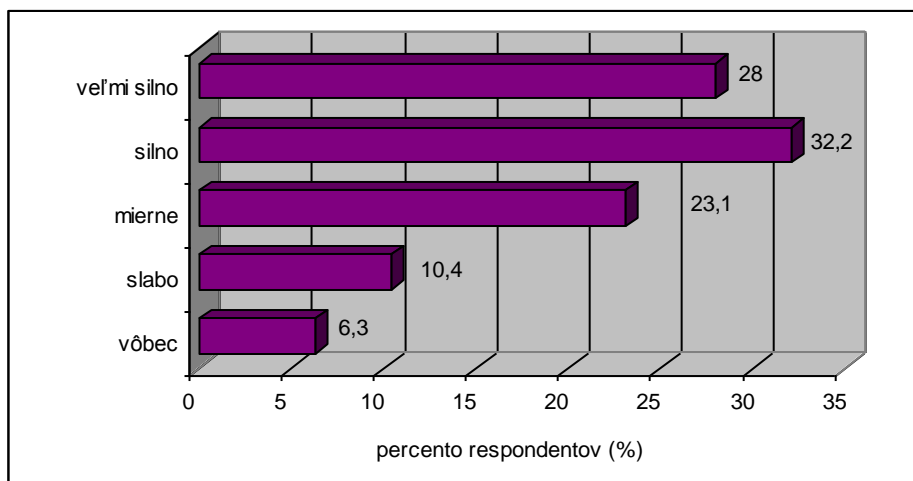
Graf č. 33: Vplyv prípadnej straty sociálnych výhod (študentských zliav, rodinných prídavkov, atď.) na plánovanie študijného pobytu v zahraničí

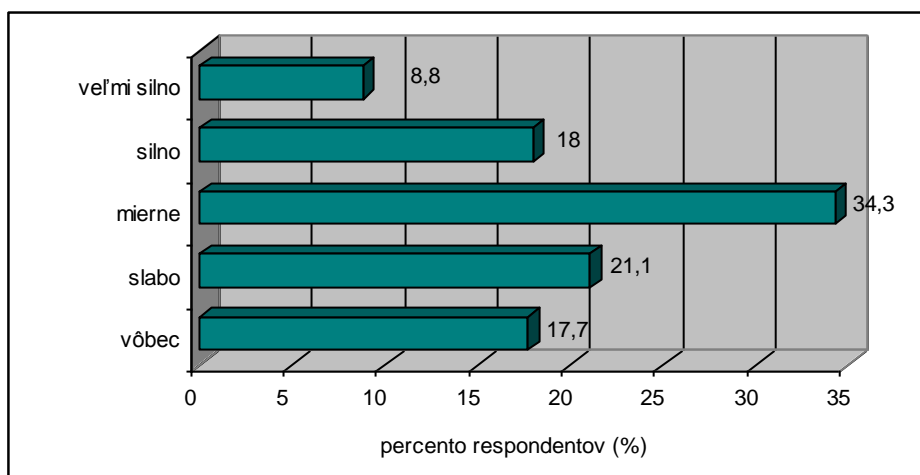
Graf č. 34: Vplyv prípadnej straty príležitostí zarábať peniaze na plánovanie študijného pobytu v zahraničí

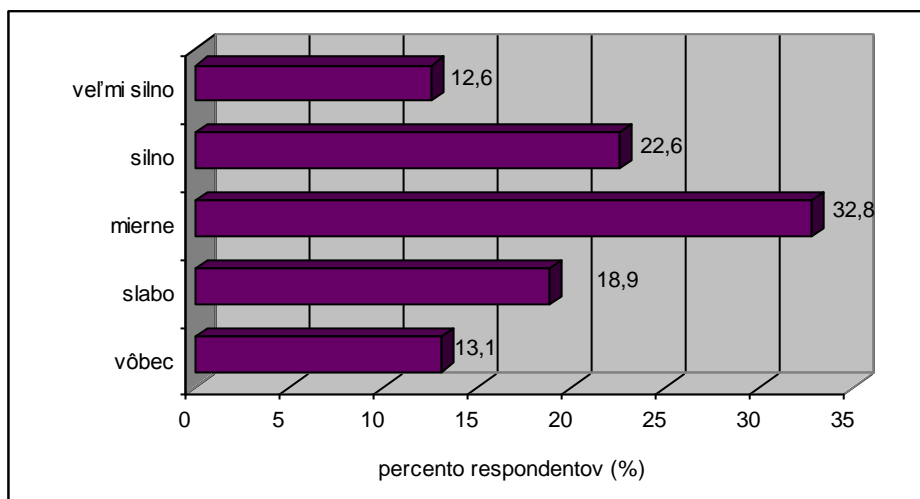
Graf č. 35: Vplyv prípadného zväčšenia finančnej záťaže na plánovanie študijného pobytu v zahraničí

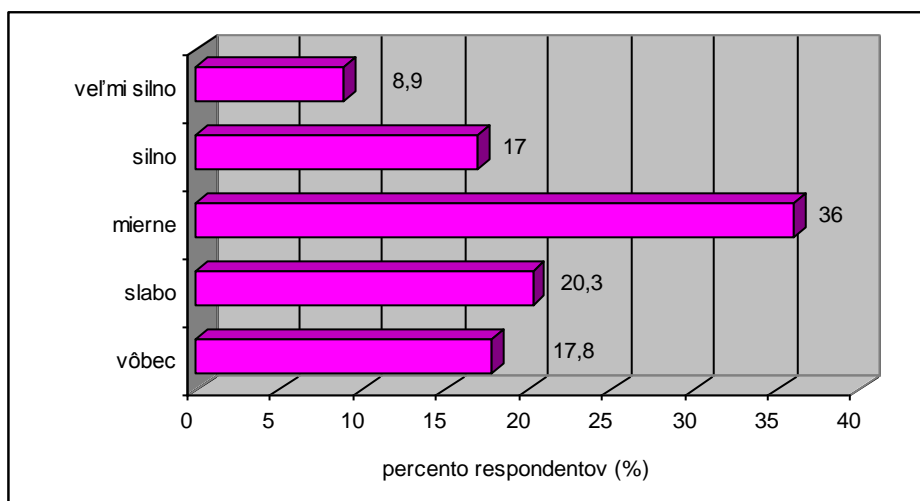
Graf č. 36: Vplyv prípadného nedostatku osobnej motivácie na plánovanie študijného pobytu v zahraničí

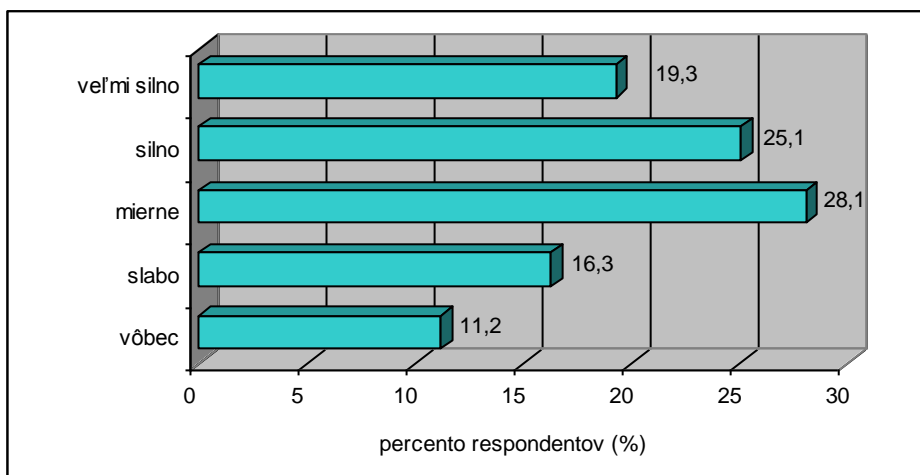
Graf č. 37: Vplyv prípadného oneskorenia v napredovaní štúdia na Slovensku na plánovanie študijného pobytu v zahraničí

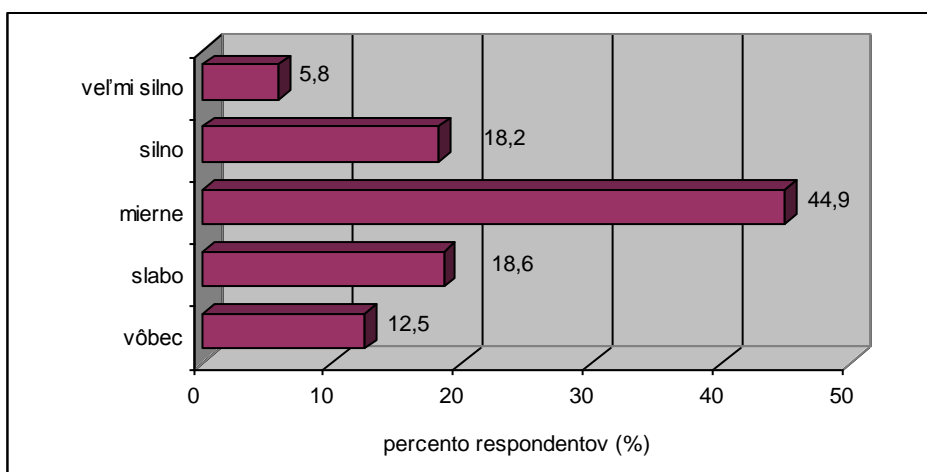
Graf č. 38: Vplyv prípadného malého prínosu pre štúdium na Slovensku na plánovanie študijného pobytu v zahraničí

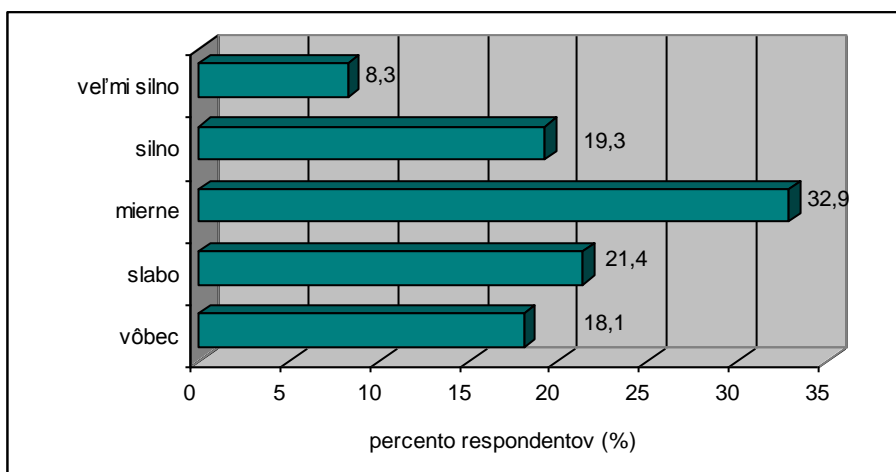
Graf č. 39: Vplyv prípadných problémov s uznaním výsledkov štúdia dosiahnutých v zahraničí na plánovanie študijného pobytu v zahraničí

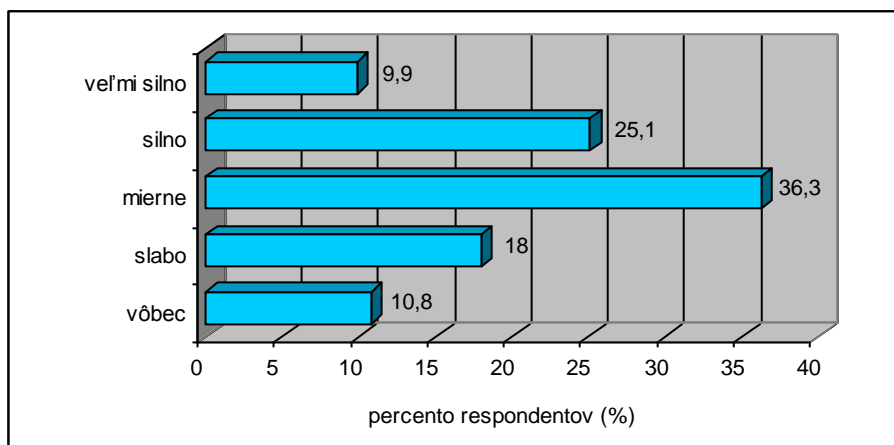
Graf č. 40: Vplyv prípadného obmedzeného prístupu k mobilityným programom na Slovensku na plánovanie študijného pobytu v zahraničí

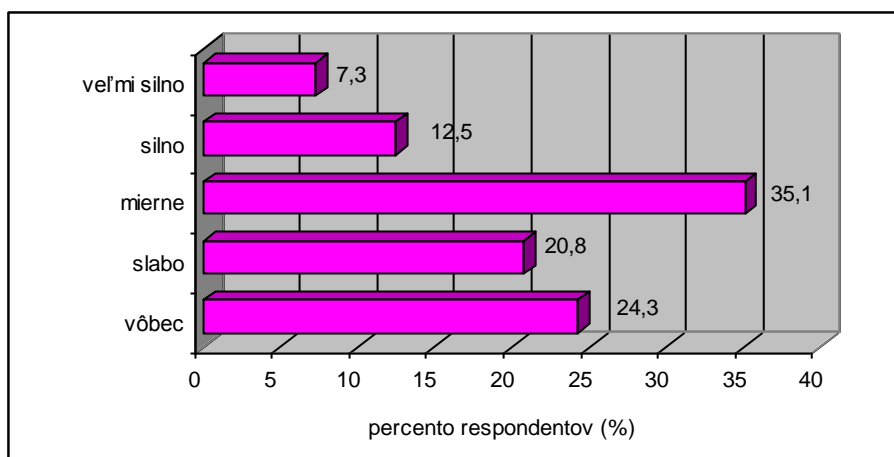
Graf č. 41: Vplyv prípadných problémov s umožnením pobytu v želanej krajine (udelenie víz, povolenie k pobytu, atď.) na plánovanie študijného pobytu v zahraničí

Graf č. 42: Vplyv prípadných obmedzených možností študovať v želanej inštitúcii a/alebo študijný program na plánovanie študijného pobytu v zahraničí

Graf č. 43: Vplyv prípadnej nevhodnosti štúdia v zahraničí do štruktúry študovaného programu

3. Súhrn hlavných výsledkov prieskumu

- ✚ Najväčšia skupina študentov - takmer **polovica** - bývala počas semestra **na internáte (46,7 %)**. Približne **štyria z desiatich** bývali **v spoločnej domácnosti s rodičmi (38,7 %)** a **14,7 %** študentov bývalo **v inom type** (prechodného) bývania, či už **v podnájme, prenájme, prípadne vo vlastnom byte alebo dome**.
- ✚ Prevažná väčšina študentov (**90,4 %**) uviedla, že ich **rodičia priamo finančne podporujú**, teda dávajú im financie v hotovosti. **Mediánová hodnota tejto podpory** bola **u študentov bývajúcich počas semestra u rodičov 50,0 €** (aritmetický priemer = 68,1 €; smerodajná odchýlka = 66,4 €), u **študentov, ktorí počas semestra nebývali u rodičov, to bolo 100,0 €** (aritmetický priemer = 117,5 €, smerodajná odchýlka = 83,2 €).
- ✚ Iba približne **jeden z desiatich respondentov (12,0 %)** uviedol, že dostáva financie **zo štátnych zdrojov, určených pre študentov**, teda zo študentského **grantu, pôžičky** alebo **štipendia**. Takmer všetci z nich **poberali štipendium (11,1 %)**, len **nepatrné množstvo študentov** uviedlo, že **poberá študentskú pôžičku (0,8 %) alebo študentský grant (0,3 %)**. **Mediánová hodnota sociálneho štipendia** bola **120,0 €** (aritmetický priemer = 126,0 €, smerodajná odchýlka = 59,8 €).
- ✚ Približne polovica študentov uviedla, že počas semestra pracovali, či už **príležitostne (27,8 %)** alebo **vo väčšej alebo menšej miere počas celého semestra (20,7 %)**. **V priebehu posledného kalendárneho roka** pracovali počas prázdnin približne **traja zo štyroch študentov (74,9 %)**.
- ✚ **Úspory** ako ďalší zdroj financií, ktorý majú študenti voľne k dispozícii, uviedla približne **štvrtina respondentov (26,7 %)**. Vezmúc do úvahy len tých študentov, ktorí takýto zdroj financií majú, jeho **mediánová hodnota** bola **40,0 €** (aritmetický priemer = 69,3 €; smerodajná odchýlka = 88,0 €).
- ✚ **Mediánová hodnota celkového mesačného príjmu** študentov, **bývajúcich** počas semestra **u rodičov**, bola **130,0 €** (aritmetický priemer = 177,5 €; smerodajná odchýlka = 149,2 €; bližšie pozri tab. č.). U študentov, **nebývajúcich počas semestra u rodičov**, to bolo **200,0 €** (aritmetický priemer = 230,2 €; smerodajná odchýlka = 167,1 €; bližšie pozri tab. č.).
- ✚ Študenti, **bývajúci počas semestra v spoločnej domácnosti s rodičmi**, minuli **najvyššiu sumu financií na stravu, odevy, hygienické potreby a kozmetiku (40,0 €)**. **Bývajúci na internáte, v podnájme alebo vo vlastnom byte/dome** minuli najväčšiu a zároveň rovnako veľkú sumu na **ubytovanie (50,0 €)** a tiež **stravu, odevy, hygienické potreby a kozmetiku (50,0 €)**.
- ✚ **Mediánová hodnota celkovej sumy výdavkov** študentov, **bývajúcich počas semestra u rodičov**, predstavovala **144,2 €** mesačne (aritmetický priemer = 197,1 €, smerodajná odchýlka = 215,3 €) a **u bývajúcich na internáte, v podnájme alebo vo vlastnom byte/dome to bolo 215,0 €** (aritmetický priemer = 250,3 €; smerodajná odchýlka = 147,9 €).

- ✚ **Najväčšia skupina** respondentov uviedla, že **na vyučovaní v škole** strávila **16 až 20 hodín (29,5 %)**, **druhá najväčšia skupina** bola na prednáškach, seminároch a cvičeniach **11 až 15 hodín (24,1 %)**.

- ✚ **Väčšina študentov sa počas pracovných dní venovala osobnému štúdiu aspoň 1 hodinu (85,2 %)** – najväčšia skupina strávila touto aktivitou **1 až 5 hodín (39,4 %)**, druhá najväčšia skupina **6 až 10 hodín (28,2 %)**. Aj počas víkendu sa väčšina študentov zaoberala osobným štúdiom **aspoň jednu hodinu (75,9 %)**. **Najväčšia skupina – približne polovica** – strávila touto aktivitou **1 až 5 hodín (52,1 %)**.

- ✚ Čo sa týka **platenej práce**, približne **šiesti z desiatich študentov počas pracovných dní nepracovali (63,3 %)**, cez víkend to boli **ôsmi z desiatich (77,7 %)**. Ak vezmeme do úvahy **celý týždeň**, viac ako **polovica študentov vôbec nepracovala (58,7 %)**. **Z tých, čo pracovali, bolo najviac takých**, ktorí strávili v práci **11 až 20 hodín (16,0 %)**, približne **jeden z desiatich pracoval viac ako 20 hodín**.

- ✚ **Študenti vo všeobecnosti najlepšie ovládali anglický jazyk; približne dvaja z troch uviedli, že hovoria týmto jazykom veľmi dobre alebo dobre (22,3 % a 46,0 %; príslušne)**, len nepatrný počet študentov anglický jazyk vôbec neovládal (2,5 %). **Druhým jazykom bola nemčina; veľmi dobre alebo dobre hovorilo týmto jazykom 30,6 % študentov (7,5 % a 23,1 %; príslušne, pozri graf č.)** a vôbec ho neovládala približne pätina (21,1 %). **Francúzskym a španielskym jazykom hovorilo na veľmi dobrej alebo dobrej úrovni len veľmi málo študentov (4,4 % a 2,4 %)**, väčšina ich neovládala vôbec (80,4 % a 88,9 %; príslušne).

- ✚ **Študijný pobyt na vysokej škole v zahraničí zatiaľ absolvovalo len 3,7 % študentov. Väčšina študentov však na študijnom pobyte nebola (82,2 %)**, približne **jeden z desiatich uviedol, že zatiaľ na takomto pobyte nebol, ale plánuje ho absolvovať (14,1 %)**.

- ✚ Čo sa týka **organizačného zastrešenia študijného pobytu**, približne **deväť z desiatich** respondentov ho absolvovalo ako **súčasť nejakého medzinárodného programu (86,3 %)**, vo väčšine prípadov to bolo prostredníctvom **ERASMUS (62,1 %)**.

- ✚ Ako **hlavný zdroj financovania pobytu študenti uviedli najmä študentský grant z Európskej únie (35,3 %)**, **príspevok od rodičov, rodiny, partnera (24,7 %)** alebo **študentský grant zo Slovenska (22,4 %)**.

- ✚ **Výskum, odbornú prax, letnú školu, jazykový kurz alebo inú aktivitu v zahraničí absolvovalo 8,5 % študentov. Najviac navštevovanou krajinou bolo jednoznačne Spojené kráľovstvo – časť Anglicko, potom Nemecko a Česká republika (23,5 %; 11,5 % a 10,3 %)**.

- ✚ V súvislosti s pobytom v zahraničí sa študenti **vo všeobecnosti najviac obávali zväčšenia finančnej záťaže a potom odlúčenia od partnera, detí, rodiny a priateľov**.

4. Prílohy

4.1. Výstupy zo spracovania údajov

Tab. č. 1: Zloženie súboru respondentov podľa sídla, názvu študovanej vysokej školy a fakulty

Sídlo vysokej školy	Názov vysokej školy	Fakulta	Počet respondentov
Bratislava	Ekonomická univerzita (EU)	Fakulta hospodárskej informatiky EU	94
		Fakulta podnikového manažmentu EU	1
		Národohospodárska fakulta EU	1
		Obchodná fakulta EU	2
	Slovenská technická univerzita (STU)	Fakulta architektúry STU	101
		Fakulta elektrotechniky a informatiky STU	6
		Fakulta informatiky a informačných technológií STU	12
		Stavebná fakulta STU	92
		Ústav manažmentu STU	4
	Trnavská univerzita (TTU)	Teologická fakulta TTU	4
	Univerzita Komenského (UK)	Fakulta managementu UK	67
		Fakulta matematiky, fyziky a informatiky UK	5
		Fakulta sociálnych a ekonomických vied UK	6
		Fakulta telesnej výchovy a športu UK	19
		Farmaceutická fakulta UK	3
		Filozofická fakulta UK	96
		Pedagogická fakulta UK	30
		Prírodovedecká fakulta UK	52
		Právnická fakulta UK	80
Trnava	Slovenská technická univerzita (STU)	Materiálovotechnologická fakulta STU	69
		Trnavská univerzita (TTU)	Filozofická fakulta TTU
	Univerzita sv. Cyrila a Metoda (UCM)	Pedagogická fakulta TTU	2
		Právnická fakulta TTU	78
		Filozofická fakulta UCM	102
Nitra	Slovenská poľnohospodárska univerzita (SPU)	Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU	1
		Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja SPU	91
		Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU	52
	Univerzita Konštantína Filozofa (UKF)	Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva UKF	100
		Filozofická fakulta UKF	62
		Pedagogická fakulta UKF	3
Trenčín	Trenčianska univerzita A. Dubčeka (TnUAD)	Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov TnUAD	101
Žilina	Žilinská univerzita (ŽU)	Fakulta riadenia a informatiky ŽU	96
		Stavebná fakulta ŽU	96
Ružomberok	Katolícka univerzita (KU)	Filozofická fakulta KU	10
		Pedagogická fakulta KU	98
Banská Bystrica	Univerzita Mateja Bela (UMB)	Fakulta humanitných vied UMB	97
		Pedagogická fakulta UMB	50
Zvolen	Technická univerzita (TU Z)	Drevárska fakulta TU Z	89

Tab. č. 1 pokračovanie: Zloženie súboru respondentov podľa sídla, názvu študovanej vysokej školy a fakulty

Sídlo vysokej školy	Názov vysokej školy	Fakulta	Počet respondentov
Prešov	Prešovská univerzita (PU)	Fakulta humanitných a prírodných vied PU	10
		Fakulta manažmentu PU	6
		Fakulta zdravotníctva PU	101
		Filozofická fakulta PU	75
		Pedagogická fakulta PU	1
		Pravoslávna bohoslovecká fakulta PU	2
Košice	Ekonomická univerzita (EU)	Podnikovohospodárska fakulta EU	45
	Technická univerzita (TUKE)	Ekonomická fakulta TUKE	100
		Fakulta baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií TUKE	97
		Fakulta elektrotechniky a informatiky TUKE	2
		Hutnícka fakulta TUKE	90
		Letecká fakulta TUKE	31
	Univerzita Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)	Fakulta verejnej správy UPJŠ	1
		Filozofická fakulta UPJŠ	2
		Lekárska fakulta UPJŠ	2
		Prírodovedecká fakulta UPJŠ	196
Spolu			2 634

Tab. č. 2: Mesto štúdia respondentov

Mesto	Počet	Percento (%)
Bratislava	676	25,7
Trnava	252	9,6
Nitra	309	11,7
Trenčín	100	3,8
Žilina	192	7,3
Ružomberok	108	4,1
Banská Bystrica	147	5,6
Zvolen	90	3,4
Prešov	194	7,4
Košice	566	21,5
Spolu	2 634	100,0